

RACISME I TERROR SEXUAL

**Una aproximació a partir de la representació
mediàtica dels *menors no acompanyats***

Autora
Andrea Boyo Arias

Tutora
Eva Espasa Borràs

Treball Final del Màster d'Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania
Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere

Barcelona, juny de 2020

Agraïments

Al meu pare, per l'esperit crític i *ser*
pensament en constant evolució.

A mi madre, por *ser* cuidado constante,
a pesar de la(s) distancia(s).

A l'Ignasi, per bastir-me la biblioteca en temps
de *covid-19* i per *ser* inspiració i confiança.

A l'Iban i la Tura, per caminar al meu costat els
darrers anys i *ser* certesa que hi seguiran.

Resum

Aquest treball presenta un estudi de la cobertura mediàtica, per part dels principals mitjans digitals catalans, sobre diverses agressions sexuals perpetrades per *menors no acompanyats*. Per una banda, es pretén mostrar com la mediatització de les agressions sexuals imposen mecanismes de disciplinament sobre els cossos de les dones i, per altra, a partir de quins mecanismes discursius en la mediatització de les agressions sexuals comeses per *menors no acompanyats* queden reflectits propòsits racistes i xenòfobs. A partir de l'anàlisi crítica i feminista del discurs i també de l'anàlisi genealògica foucaultiana, l'estudi aquí desplegat reivindica una comprensió més matisada de la relació entre perspectives antiracistes i feministes.

Paraules clau: mitjans de comunicació, discurs, racisme, terror sexual, biopolítica, governamentalitat, democràcia sexual, femonacionalisme.

ÍNDEX

1. Introducció	1
1.1. Objectius i hipòtesi	2
2. Marc teòric	4
2.1. Pensar el poder	4
2.1.1. La (de)construcció del saber: metodologia genealògica.....	5
2.1.2. Governamentalitat	7
2.2. Terror sexual.....	9
2.2.1. Reapropiació de conceptes	10
2.2.2. La construcció del relat	12
2.3. Racismes.....	14
2.3.1. Islamofòbia	15
2.3.2. Representació mediàtica	17
2.3.3. Raça i sexualitat.....	19
2.4. Tensió entre racisme i feminisme.....	20
3. Metodologia.....	28
3.1. Anàlisi crítica del discurs i anàlisi feminista del discurs.....	28
3.2. Metodologia d'anàlisi.....	28
3.3. Descripció del corpus	29
4. Anàlisi	32
4.1. Superestructura de les notícies: les seccions i els titulars.....	32
4.2. Estructures temàtiques.....	34
4.3. La representació de la violència sexual	45
4.4. Representació dels agents	49
4.5. Context sociocultural	53
5. Conclusions	57
6. Bibliografia.....	63
7. Annex	67
7.1. Selecció de mitjans	67
7.2. Selecció de notícies	67
7.3. Anàlisi quantitativa dels titulars	97

1. Introducció

Decidir el tema d'aquesta investigació ha estat un camí llarg. Pensar és una experiència que no deixa les coses com estaven, transforma, individualment i col·lectivament, perquè el mateix intent de comprensió implica una experiència. És en aquest sentit que pensar des del feminisme em situa en un camí de transformació personal.

Tanmateix, el feminisme ha de contemplar, a parer meu, els diferents eixos de desigualtat que operen en la nostra societat i, així, també els estudis de gènere han de tenir en compte quines són les diferents i múltiples variables de poder que intervenen en els subjectes. Aquestes variables varien acord a un sistema-món colonial, capitalista i patriarcal que funciona de forma estructural. Ampliar la mirada sobre el que significa el feminisme per a mi és el que em porta a abordar una qüestió que no m'interpel·la directament. Entendre quins són els diferents factors i processos que conformen la nostra societat és el que em guia a respondre la pregunta de com hem arribat a ser el que som o, més aviat, com el que som condiciona les possibilitats materials dels individus.

Actualment assistim a un règim global basat en la mobilitat, però també en el bloqueig a l'accés de persones no només per raons de pertinença nacional sinó per la percepció de perillositat mitjançant l'aplicació d'un paradigma de sospita amb la finalitat de filtrar qui traspasa les nostres fronteres i qui no. La construcció de diferències, desigualtats, representacions racialitzades i mites nacionals faciliten i legitimen la mobilitat i la immobilitat d'éssers humans. Aquesta construcció d'un imaginari col·lectiu ve induïda, entre d'altres, per la retòrica mediàtica, publicitària i política, la qual acaba per canalitzar la por i la indignació dels ciutadans en la direcció *correcta*.

Ho veiem, portat a l'extrem, en la construcció de l'etiqueta *MENA* com a etiqueta de criminalitat. Quins són els fets que han provocat que els *menors no acompanyats* s'hagin convertit en una espècie de catalitzador de les ansietats produïdes per la presència de l'*altre* en la nostra societat? Segurament no hi ha una única resposta a aquesta pregunta. En aquest sentit, la tria del meu treball parteix de la idea que els discursos que pretenen resistir al sistema acaben sent reabsorbits per aquest. Per evitar-ho és imprescindible posar-los en constant moviment, actualització i debat.

Prenent el plantejament de Nerea Barjola, considero que els mitjans de comunicació produeixen i reproduïxen *terror sexual*, a través de la generació d'un discurs

determinat entorn les violències sexuals. Així, a la llum dels conceptes de *democràcia sexual* (Fassin 2012, 2020) i *femonacionalisme* (Farris 2017, 2019), sostinc que certs estereotips associats a aquestes violències simbolitzen, al mateix temps que resignifiquen, postures nacionalistes i racistes. Tanmateix, m'agradaria matisar, abans de seguir avançant, que això no ve de cap manera a relativitzar, rebutjar o qüestionar les violències que les dones suportem diàriament.

A més a més, a partir del diàleg amb els conceptes foucaultians de *biopolítica* (Foucault 1995) i *governamentalitat* (Foucault 2008), així com les seves interpretacions posteriors, l'anàlisi aquí desplegada reivindica una comprensió matisada de la interacció entre perspectives antiracistes i feministes. De forma molt ambiciosa podem dir que el treball tracta de cobrir un cert buit de la teoria interseccional. Què passa quan privilegis i opressions estructurals interactuen en dos subjectes de forma alterna?

Cal apuntar que, per tal de resignificar la mateixa etiqueta d'estudi s'utilitzarà el terme *menors no acompanyats* per referir-nos a aquest col·lectiu. Alhora, però, es conservarà l'etiqueta *menors estrangers no acompanyats* quan es vulgui emfatitzar la dimensió estereotipada d'aquesta categoria.

A continuació s'exposen els objectius i la hipòtesi de la investigació. Seguidament, al marc teòric es desenvolupa mostrant els conceptes, idees i teories sobre les quals es construeix la mirada del treball i sobre els quals es desenvoluparan les conclusions d'aquest. En l'apartat de metodologia s'exposa, de forma breu, la definició de l'anàlisi crítica del discurs i l'anàlisi feminista del discurs com a tècnica d'investigació social. Tanmateix, s'explica el corpus sobre el qual es basteix el treball, així com el mètode concret que s'empra per a realitzar l'anàlisi.

Pel que fa a l'anàlisi del treball s'ha considerat necessari estructurar-lo en cinc blocs: la superestructura de les notícies, les estructures temàtiques, la representació de la violència sexual, la representació dels actors i el context sociocultural. Finalment es despleguen les conclusions del treball, en les quals es posen en relació els resultats que han quedat al descobert a l'anàlisi amb el marc teòric.

1.1. Objectius i hipòtesi

Aquesta investigació sorgeix arran d'una inquietud general sobre quina és la representació que fan els mitjans de comunicació de Catalunya de les agressions sexuals

perpetuades contra les dones. De forma més acotada, com a pregunta d'investigació que guia el treball, ens qüestionem si aquesta representació és diferenciada segons el col·lectiu del qual provenen les agressions.

La delimitació d'aquest col·lectiu parteix de la hipòtesi que el fenomen dels *Menors estrangers no acompanyats* (MENA), és un constructe social on s'hi dipositen ansietats i fòbies socials racistes i xenòfobes, les quals serveixen als propòsits d'actors socials amb poder. Així mateix, tenint en compte que hi ha una gran quantitat de mitjans de comunicació, es decideix acotar la pregunta a mitjans digitals escrits: com tracten els diaris digitals les agressions sexuals produïdes per aquest col·lectiu?

D'aquestes preguntes i hipòtesi sorgeixen els objectius que es volen aconseguir amb aquesta investigació. L'objectiu general és analitzar la representació mediàtica de les agressions sexuals contra dones per part d'un col·lectiu determinat, en un context en què la denúncia mediàtica d'aquestes i en què la "popularitat" d'aquest col·lectiu estan a l'alça. A partir d'aquest objectiu sorgeixen dos objectius específics; per una banda, conèixer el procés pel qual la mediatització de les agressions sexuals imposen mecanismes de disciplinament sobre els cossos de les dones, i per altra, a partir de quins mecanismes discursius en la mediatització de les agressions sexuals comeses per *menors no acompanyats* queden reflectits propòsits racistes i xenòfobs.

2. Marc teòric

2.1. Pensar el poder

Michael Foucault, a *Historia de la Sexualidad I*, ens planteja dues formes diferents de concebre el poder a partir de l'estudi de la sexualitat. Tanmateix, la idea proposada de concebre el poder servirà per a tots els àmbits de la vida. L'autor denomina *hipòtesi repressiva* a la tesi majoritària que concep la idea d'una cultura burgesa i repressiva de la sexualitat, i a aquesta li oposa una hipòtesi pròpia: la *hipòtesi de la incitació*.

La hipòtesi repressiva concep el poder com un mecanisme que funciona de dalt a baix i que actua de forma externa al subjecte. Igualment, l'entén com una cosa que es posseeix i s'exerceix d'un subjecte (dominat) a un altre (dominant). Considerant la hipòtesi de la incitació, en canvi, Foucault apunta que a partir del segle XVIII el que es produeix és una explosió dels discursos entorn al sexe. La producció d'aquests discursos, però, es dona sota estrictes condicions de possibilitat, determinades pel poder. És a dir, la construcció del saber és una estratègia més de la construcció del poder, ja que és el poder el que constitueix el saber.

Segons la hipòtesi de la incitació, doncs, la periodització de la construcció de la sexualitat no va en una creixent repressió, sinó en la lluita pel discurs – com a eina principal amb què conta el poder – per a aconseguir efectes específics en el desig. Així doncs, el poder s'articula a diferents nivells:

Se trata más bien de un nuevo régimen de los discursos. No se dice menos: al contrario. Se dice de otro modo; son otras personas quienes lo dicen, a partir de otros puntos de vista y para obtener otros efectos. [...] No hay un silencio sino silencios varios y son parte integrante de estrategias que subtienden y atraviesan los discursos (Foucault 1995:18-19).

En definitiva, el pas d'una hipòtesi a l'altra ens deixa de representar el poder en termes repressius i ens hi fa pensar en termes de normalització. La nova mecànica del poder (que és la que té en compte la hipòtesi de la incitació) actua de forma interna al subjecte i de baix a dalt, en no haver-hi un principi general d'oposició binària entre els qui posseeixen en el poder i els que el pateixen.

Això ens fa pensar en el poder com una trama estesa a través de tota la societat, és a dir, que el poder involucra tota la vida i la té per objecte, fet que ha estat definit pel terme

biopoder (Foucault 1995:173). Si aquesta trama està present en tots els àmbits de la vida, també ho estaran les pràctiques de resistència al poder.

La nova mecànica del poder – estesa a la Modernitat – es basa en el disciplinament del cos individual i social: només les ments i els cossos disciplinats poden garantir la productivitat, l'acceptació de les normes i el pensament metòdic requerit pel capitalisme occidental. Aquesta necessitat de formar una societat disciplinària es desenvolupa mitjançant tecnologies de control i de construcció de subjectivitats.

En aquest sentit, una gran aportació de Foucault és la desnaturalització de tot saber, que tal com hem dit anteriorment està subjecte al poder. Les diferents institucions estan a càrrec de construir aquests sabers, per tant no existeix una veritat transcendental, sinó que hi ha una veritat construïda que està històricament situada en una episteme determinada.

Tanmateix, d'aquest plantejament se'n deriva la concepció segons la qual les institucions i les normes generen subjectivitats. Aquestes són constituïdes per formes culturals, que tenen a veure amb els modes de coneixement, imaginació i producció de discursos. És a dir, els discursos dissenyen les categories i aquestes són interioritzades pels subjectes, que d'aquesta manera reconfiguren la percepció de si mateixos.

Doncs, Foucault analitza el procés històric a través del qual la vida se situa en el centre de les estratègies polítiques. Des d'aquesta perspectiva, *biopolítica* es refereix a una forma concreta d'exercir el poder, una forma històrica, una pràctica política que marca una ruptura amb l'exercici anterior d'aquest poder.

En aquest sentit la noció de poder, per a Foucault, és relacional i contingent. És a dir, el poder no es posseeix sinó que circula i opera en cadena. El significat del concepte de *biopolítica* es refereix a les formes particulars que emergeixen històricament amb l'ascens de les pràctiques liberals de regulació social i d'autogovern individual, reformulant la noció de sobirania.

2.1.1. La (de)construcció del saber: metodologia genealògica

Com hem vist, per a Foucault la producció de discursos es dona sota estrictes condicions de possibilitat, determinades sociohistòricament. En aquest sentit, la construcció del saber és una estratègia més de la construcció del poder, ja que és el

poder el que constitueix el saber. Així mateix, és el discurs el que produeix coneixement. Un coneixement que té influència en les pràctiques socials, ja que regula comportaments i conductes.

Per tant, el poder construeix també identitats a partir de dispositius discursius (pràctiques, normes, hàbits...) que no prohibeixen ni censuren, però que normalitzen i uniformitzen els subjectes de forma excloent. Així, cal estudiar les relacions entre el saber i el poder que travessen el discurs, i analitzar les formes en què els sabers exerceixen poder i el poder configura sabers.

Per a fer-ho, Foucault pren a principis dels anys setanta el terme *genealogia* de l'obra de Nietzsche amb l'objectiu de fundar un nou projecte d'anàlisi. Un dels principis d'aquesta metodologia és que s'oposa a la cerca de l'origen: no busca l'*essència de les coses*, la seva naturalesa primera, inalterable i anterior a tot desenvolupament històric, ja que,

Detrás de las cosas hay una “cosa bien distinta”: en absoluto su secreto esencial y sin fecha, sino el secreto de que *no tienen esencia*, o de que *su esencia fue construida pieza por pieza a partir de figuras que le eran extrañas* (Foucault a Rujas Martínez-Novillo 2010:5, cursiva de l'autor).

Contràriament, la investigació genealògica és aquella que busca desvelar la constitució dels sabers, els discursos i els subjectes. En desplegar les múltiples variables que donen forma a allò contemporani, la genealogia revela el seu caràcter contingent i deixa al descobert el mode en què els diversos elements que el componen responen a determinades tàctiques i estratègies de dominació.

La genealogía sería, entonces, con respecto al proyecto de una inscripción de los saberes en la jerarquía de poder propia de la ciencia, una especie de empresa para romper el sometimiento de los saberes históricos y liberarlos, es decir, hacerlos capaces de oposición y lucha contra la coerción de un discurso teórico unitario, formal y científico (Foucault 2012:19).

En definitiva, la metodologia genealògica de Foucault es caracteritza per ser un diagnòstic del present que problematitza les nocions que donem per descomptades. Interroga allò que es presenta com a natural i neutral i qüestiona la colonització del coneixement per esquemes i teleologies transhistòriques. És útil perquè demostra com la producció de discursos “de veritat” està vinculada a règims d'intervenció amb els seus efectes i els seus resultats. Això implica mostrar el funcionament dels raonaments que es donen a l'interior d'una cultura i interrogar els sabers d'una època.

2.1.2. Governamentalitat

El 1978 Foucault dictarà el curs *Securité, territoire, population*, en el marc de la seva càtedra en el Collège de France (Foucault 2008). En aquest es produirà un punt d'inflexió en l'orientació dels seus cursos i el seu recorregut filosòfic, en el qual el projecte inicial de bastir una història de les tecnologies de seguretat es transforma en una "història de la *governamentalitat*" (Irusta Mérida 2014).

La noció de *governamentalitat* foucaultiana ha de ser entesa dins de la seva comprensió del poder polític i el seu exercici. La *governamentalitat* és entesa com a part dels diferents modes de poder, i és la complementarietat i continuïtat dels modes de poder sobirà i biopolític. Aquesta fa ús de l'ampli repertori de tecnologies i dispositius anteriors però els reconfigura per a un ús més eficient del poder en el moment present.

Tanmateix, Foucault no s'ocupa de construir una teoria de l'estat, entès com a quelcom donat a priori, que pot ser conquerit i des d'allà canviar el signe de la història o transformar l'ordre natural de les coses, ja que no creu en l'autonomia de la política. Així mateix, no pensa l'estat com a ens finalista, sinó que es preocupa pel conjunt de relacions socials i institucionals que prefigura i ordena. Dit d'una altra forma, s'ocupa d'observar com l'estat es desplega i s'enreda pel cos social, així com els efectes d'obediència que genera.

La crítica més profunda i radical que realitza Foucault a la concepció d'estat promulgada per la teoria política es centra en la concepció errònia d'allò que és i fa l'estat. Així, considera inexacte reduir l'estat a una única funció, fet que no permet analitzar el canvi en les formes de govern modernes. Per tant, des d'aquesta perspectiva, més que en la institució mateixa i en la seva forma, cal posar atenció en les transformacions de les pràctiques de govern modernes, ja que el mateix estat és una resposta a aquestes transformacions, les quals no deixen mai d'evolucionar (Mussetta 2009:43).

És en aquest context on hem de situar la noció de *governamentalitat* foucauldiana, que permet desplaçar la perspectiva cap a una dimensió macro i entendre com opera el poder al voltant de la forma-estat. Tanmateix, les relacions de poder no s'estudien des de la lògica de les institucions, sinó des del seu exterior, les tecnologies de poder.

En otras palabras, el objetivo del proyecto foucaultiano es mostrar que un análisis político llevado a cabo en términos de micropoderes, tal como lo es la microfísica del poder, no limita su validez al ámbito local de los sistemas disciplinarios, sino que es igualmente aplicable a configuraciones mayores tales como el Estado (Irusta Mérida 2014:56).

La *governamentalitat* no fa referència a qualsevol relació de poder, sinó precisament a aquelles que estan a la base de l'estat-nació modern. La *governamentalitat* transcendeix l'estat-nació, però al mateix temps no es poden entendre aquestes relacions de poder sense aquest. Són relacions de poder que, internes i externes a l'estat, el configuren, defineixen el que està dins de la seva competència i el que no, que marca els límits d'allò públic i privat (Mussetta 2009:48).

Doncs, la *governamentalitat* pot ser entesa com la forma de donar continuïtat institucional a determinades pràctiques de govern que perviuen més enllà de l'estat, però que aquest en facilita la perdurabilitat i la seva extensió a un ampli cos social. Aquest art de governar respon a un conjunt d'institucions i autoritats que no necessàriament tenen els mateixos objectius i que, fins i tot, poden ser contradictoris. D'aquesta manera, la *governamentalitat* ens permet entendre les relacions que s'estableixen entre el poder polític i altres formes d'autoritat i com interactuen per tal de desplegar els seus efectes de poder, a través de quins dispositius i tecnologies s'exerceixen, i quins coneixements, justificacions i legitimacions empren per optimitzar l'obediència a aquestes mateixes formes (Rose i Miller 1992).

D'acord a això, governar no és fer que els governats obeeixin ordres, més aviat és regular el seu comportament a través de tècniques racionals destinades a tal fi. Així, les formes d'acció i reflexió que busquen regular aquests comportaments serien governamentals en tant que volen esdevenir pràctiques que indueixin a operacions concretes. Per tant, el problema del govern no pot ser reduït únicament a l'estat en sentit estricte, sinó a les formes concretes en les quals les conductes individuals o grupals són dirigides. En paraules de Foucault:

El ejercicio del poder consiste en "conducir conductas" y en arreglar las probabilidades. En el fondo, el poder es menos una confrontación entre dos adversarios o la vinculación de uno con otro, que una cuestión de gobierno [...] Gobernar [...] es estructurar el posible campo de acción de los otros. El modo de relación propio de poder no debería buscarse entonces del lado de la violencia o de la lucha ni del lado del contrato o de la vinculación voluntaria (los cuales pueden ser, a lo más, instrumentos de poder), sino más bien del lado del modo

de acción singular, ni delicioso ni jurídico que es el gobierno (Foucault 1988:15).

En aquest sentit, el govern designa una àrea àmplia que estructura el camp de possibilitats per l'actuació, definint i afectant el comportament de les comunitats i els individus, incloent-hi el govern del jo, dels altres i de l'estat. Govern es "la recta disposición de las cosas, de las cuales es menester hacerse cargo para conducir las hasta el fin oportuno" (Foucault 2008:103).

Autors recents han afegit la noció de *governamentalitat blanca*, com a relació de subordinació de l'*Altre*. Com hem dit, per a la noció de *governamentalitat* el problema del govern no pot ser reduït únicament a l'estat en sentit estricte, sinó a les formes en què les conductes individuals o grupals són dirigides. Així doncs, la *governamentalitat blanca* és la forma a través de la qual el racisme occidental modern controla, articula i governa les relacions entre grups socials a partir d'una lògica persuasiva i intrusiva. Particularment regula aquestes relacions socials, quan un dels grups ha estat construït com a *Altre*, en una relació d'alteritat, diferent i inassimilable.

Així ho apunta Barnor Hesse (2005), qui la considera en dues direccions. Per una banda, la que opera com a construcció d'una *subjectivitat blanca* racista, que atorga drets a classificar i excloure l'altre racialitzat i, d'altra banda, al racisme d'estat, com a pràctiques de govern i de control dels cossos definits com a no-blancs. Per tant, la noció de *governamentalitat blanca* encapsula la regulació dels *Altres*, però també dels *uns*.

2.2. Terror sexual

Per tal d'abordar el tractament mediàtic de les agressions sexuals és necessari repassar les cabdals aportacions de Nerea Barjola, qui ofereix, a *Microfísica sexista del poder. El caso Alcàsser y la construcción del terror sexual* (Barjola 2018), una revisió conceptual i anàlisi del tractament mediàtic del crim produït a la província valenciana d'Alcàsser el 1992, el qual marcà tota una generació de dones.

L'autora resignifica el Cas Alcàsser des de la teoria feminista a partir de la combinació de l'anàlisi de factors històrics, polítics i mediàtics. Contextualitza històricament les agressions sexuals començant per l'Anglaterra victoriana de Jack l'Esbudellador, així com les narracions sobre el perill sexual generades al voltant d'aquest; enumera les reivindicacions i victòries en matèria legal del moviment feminista els anys noranta del segle XX a l'Estat espanyol i com aquestes aconseguiren desestabilitzar l'ordre

patriarcal; i realitza una detallada anàlisi de la cobertura mediàtica del crim així com el seu paper com a transmissor i productor de violència sexual. Part del marc teòric de l'obra beu de les aportacions i reinterpretació de Michel Foucault i Giorgio Agamben, entre d'altres.

2.2.1. Reapropiació de conceptes

Per una banda, l'autora exemplifica, a través del crim del relat del Cas Alcàsser, la relació directa entre la *biopolítica* i la generació del discurs de veritat. El títol de l'obra ja deixa clares les intencions de revisar el pensament de Foucault, d'acord a altres que han assenyalat que aquest no s'ocupà d'identificar la font del poder. En aquest sentit, Teresa de Lauretis apuntà la ceguesa al gènere per part de l'autor. En la línia de la teoria de la sexualitat de Foucault, de Lauretis proposa que el gènere és també producte de variades tecnologies socials, discursos, epistemologies i de la vida quotidiana (de Lauretis 1989). Per a Barjola la introducció de la paraula "sexista" dins del concepte de *microfísica del poder*, "permite definir correctament que el saber y la verdad que se trasladan de manera difusa son sexistas" (Barjola 2018:139).

Tal com hem vist al punt anterior, Foucault sosté que a principis del segle XIX es produeix un canvi en l'exercici del poder. Entre aquests canvis assenyalava la desaparició dels suplicis i la seva representació pública:

"Ha desaparecido el cuerpo supliciado, descuartizado, amputado, marcado simbólicamente en el rostro o en el hombro, expuesto vivo o muerto, ofrecido en espectáculo", el qual ha estat substituït per "un juego de dolores más sutiles, más silenciosos, y despojados de su fasto visible" (Foucault 2002:11).

Així, la nova forma de poder no utilitza el cos, sinó la representació: a través del control de les idees introdueix el propi autocontrol. És en aquest sentit que les representacions sobre el perill sexual són formes de càstig que alligonen, corregeixen i coaccionen les dones en tant que estableixen el que poden o no poden fer, vulnerant la seva capacitat de decisió i sotmetent-les a l'autocontrol.

Per tant, Barjola segueix Foucault i considera que es produeix un perfeccionament de la vigilància, que es dona ara a partir de les narracions com a tecnologia de poder disciplinant. Tot i així, matisa que l'espectacle del cos supliciat es manté en el cas de la violència contra les dones. En són exemple els cossos de les tres adolescents assassinades a Alcàsser, els quals quedaren exposats en els mitjans de comunicació.

D'aquesta manera, per a Barjola, la violència contra les dones s'exerceix de forma doble: d'una banda sobre els seus cossos, a partir de la violència física explícita, com a càstig; i d'altra banda, mitjançant el relat alligador que controlarà la seva conducta, com a mecanisme de disciplinament.

Per altra banda, l'autora planteja un viatge conceptual, a través de la teoria de Giorgio Agamben, des de la desaparició forçada de les tres adolescents fins el lloc on foren violades i torturades, La Casa de la Romana. Així, es reapropia d'alguns dels conceptes proposats per Agamben amb l'objectiu d'analitzar les metàfores del crim sexual d'Alcàsser, metàfores que compten amb el recolzament del règim polític i que produeixen i reproduïxen constantment l'ordre social. Mentre Foucault troba en la *biopolítica* un paradigma arrelat en un moment històric determinat, Agamben aplicarà el seu diagnòstic a tot l'ésser humà, i farà de la *biopolítica* una qüestió ontològica. Considera doncs que, tota la metafísica d'Occident i l'exercici de la política han funcionat sempre com una operació de poder sobre la vida (Boix i Evaristo 2018:14). Aquesta concepció del poder i la sobirania queda present en els diferents conceptes promulgats per Agamben: *terra de ningú*, *estat d'excepció*, *nuda vida*.

Quan les dones transgredeixen els límits que el sistema els imposa (anar de festa *soles* o fer autoestop) entren en *terra de ningú*: “Pero esta *tierra de nadie* no es, en ningún caso un lugar neutral, un espacio no regulado. *Tierra de nadie* es una demarcación del régimen sexista” (Barjola 2018:217). Aquest concepte apareix reinterpretat com el moment en què les dones es troben en absència de protecció masculina i, per tant, es converteixen en una propietat pública.

Doncs, aquest espai, *terra de ningú*, és on el poder sobirà pot decidir sobre la vida i la mort de les adolescents. Quan el límit socialment acceptable és traspassat (pujar al cotxe d'un desconegut), s'activa l'*estat d'excepció*. L'aplicació de l'*estat d'excepció* donarà una sèrie d'elements que permetran justificar el crim, ja que la seva aplicació suposa la suspensió de tots els drets. A més, la seva aplicació permet reformular el límit d'allò possible: en el cas del crim d'Alcàsser, generant una metàfora de la transgressió sobre el fet de fer autoestop, com a límit no traspassable per a les dones.

Així, la normativa queda suspesa i la vida humana pot ser tractada com a *nuda vida*: “una vida a la que cualquiera puede dar muerte” (Barjola 2018:221). D'aquesta forma, La casa de la Romana representa, “el lugar en el que el estado de excepción coincide

perfectamente con la regla y en la que la situación extrema se convierte en el paradigma mismo de lo cotidiano” (Agamben a Barjola, 2018: 223).

Un cop finalitzat el procés, queda instituïda una tecnologia política sobre els cossos de la resta de dones: “El nuevo escenario biopolítico es la incorporación del peligro sexual en el cuerpo de una generación de mujeres jóvenes” (Barjola 2018:223).

2.2.2. La construcció del relat

Tal com hem comentat, Nerea Barjola realitza una extensa anàlisi de la mala praxi dels mitjans de comunicació que cobriren el Cas Alcàsser, i ens dota d’algunes eines que posarem en pràctica posteriorment en la part analítica del nostre treball. Tanmateix, en aquest apartat plasmarem algunes de les afirmacions teòriques d’aquesta autora, i d’altres, entorn de la construcció de discursos dels mitjans sobre les agressions sexuals.

Les altes quotes de morbositat i misteri generades entorn les agressions sexuals i, en especial, entorn el Cas Alcasser, són assenyalades per Barjola com a part d’un relat que banalitzava la violència sexual, mentre construeix una narració política sobre el perill sexual.

El model televisiu que s’executà arran de la desaparició forçosa de les dones, la ubicació dels seus cossos i el procés judicial contra els acusats instaurà un circ d’informació/espectacle que barrejava la realitat i la ficció. Així, perquè es convertís en un espectacle i un producte de consum, no era important si els fets eren reals o no: “un espectáculo cuyo guion se mantiene fiel a un sistema que tiene como lógica estructural la violación, tortura y asesinato de mujeres” (Barjola 2018:99).

Els continguts, que es basaren a qüestionar i culpabilitzar a les víctimes, a descarregar la responsabilitat en la incapacitat de defensar-se de les joves i a generar debats sobre la violència en general, eren produïts per (i reproduïen) una essencialització del perill i la por. Un perill general, no subjecte a res ni com a conseqüència de res, així com sense tenir en compte contra qui va dirigida la violència.

En aquest sentit, Eulàlia Lledó, en investigar la cobertura periodística sobre la violència masclista, assenyalava la contradicció latent en les valoracions de la premsa quant a l’oposició de resistència per part de les dones: “si no es defensen, vénen a dir, és que acceptaven i gairebé volien les agressions que van rebre, i si es defensen, són conductes

condemnatòries” (Lledó 2002:92). Tanmateix, també s’han assenyalat altres mecanismes de desresponsabilització dels agressors i culpabilització de les víctimes: l’atribució de passió, gelosia o amor als crims de violència de gènere (Lledó 2002) o bé la provocació per part de les dones com a justificació per a dur a terme agressions sexuals (Fernández Díaz 2003).

Aquesta provocació va sovint lligada a la forma en com les dones van vestides, o bé, als espais que ocupen, de manera que se sol aportar com un motiu de justificació l’ocupació d’espais típicament masculins o el fet d’estar soles. En la mateixa línia de Barjola, Natalia Fernández Díaz apunta que:

Después de que se cometa una agresión sexual un aparato legal se encargará de construir y difundir una idea de lo que es normal y lo que es desviado en la sexualidad femenina, lo cual entra en la línea foucaultiana de pensamiento que afirma que los discursos especializados crean normas de comportamiento (2003:118).

A més, tal com assenyala Barjola, la retransmissió del dolor de les famílies i la constant identificació dels agressors com a bojós o éssers demoníacs és el que generaria posteriorment la demanda de pena de mort d’aquests per part de la societat. Així ho destaca també Fernández Díaz, qui mostra l’estratègia habitual per part de la premsa de reduir els actes de violència de gènere a *actes d’un boig*, de manera que es distingeix entre “homes normals” i “homes anormals”. És a dir, “se tilda al agresor de monstruo y, por tanto, lejos de pertenecer al grupo en que se integran los varones de comportamientos aceptables” (Fernández Díaz 2003:34).

Tanmateix, aquesta autora assenyala com es consideren autèntiques agressions sexuals únicament aquelles comeses per desconeguts: si l’agressor és un home conegut el llenguatge es sexualitza i es presenta amb característiques afectives. Aquest fet reproduceix el mite segons el qual els agressors són desconeguts i superviolents, alhora que oculta i banalitza la violència a la llar o per part de coneguts (Fernández Díaz 2003:34).

En síntesi, les diverses autores citades revelen com la premsa reproduceix estereotips i discursos sexistes, els quals dificulten veure les violències contra les dones com a paradigmes de poder i, per tant, negant-hi el seu significat polític. En concret, Barjola il·lustra com l’objectiu dels mitjans no va ser generar un debat entorn els privilegis que

ostenten els homes sobre la vida i els cossos de les dones; tanmateix no s'hauria assistit a un espectacle mediàtic sinó a un debat polític en termes feministes.

En aquest sentit, la *microfísica sexista del poder* és el dispositiu que permet la divulgació de la por i l'ocultació del seu caràcter sistèmic, dissolent el subjecte en la seva acció i quedant sota una ombra de "societat malaltissa". A més, i com ja s'ha assenyalat, aquest relat produeix saber i poder sexista, fet que genera la incorporació del terror sexual, construint un relat correctiu, dictaminant el rol social de les dones i el seu model de conducta a seguir.

2.3. Racismes

La raça, entesa avui com un fet social, difereix de la categoria científica adoptada pels científics biologicistes els darrers segles. Aquest racisme científic utilitzà el determinisme biològic per argumentar que existeixen diferències innates, biològiques i naturals entre els humans. Tot i així, el llegat de la comprensió "científica" és encara present: ho veiem en l'ús del terme *raça*, així com en l'estesa percepció que les diferències racials entre humans són neutrals, naturals i molt marcades. Tanmateix, la majoria dels científics socials estan d'acord que la raça és una construcció social i que no es dona de forma natural.

A Europa, la idea que el racisme pot considerar-se endèmic a la societat és majoritàriament negat. Teun Van Dijk suggereix que això és, en part, perquè el racisme està associat a la seva forma més antiquada i explícita i, per tant, poques vegades es fan esforços per mirar més enllà de la superfície i desemmascarar les formes encobertes de relacions fonamentals de poder que operen contra les minories (Van Dijk 2002:481).

Les formes contemporànies que adopta el racisme són diferents del "vell racisme":

El nuevo racismo quiere ser democrático y respetable, y, por lo tanto, en primer lugar niega que sea racismo. [...] En el nuevo racismo, las minorías no son biológicamente inferiores, sino diferentes. Tienen una cultura diferente, aunque en muchos sentidos hay 'deficiencias', [...] 'patologías' que, por supuesto, deben ser corregidas (Van Dijk 2005:34).

Aquest *nou racisme* pot ser també anomenat racisme simbòlic, modern o cultural, termes emprats de forma diferenciada d'acord amb diversos contextos (Romm 2013:49-102). Així mateix, altres autors han assenyalat que existeix una major continuïtat

històrica en les formes de racisme que critiquen la diferència cultural o neguen la discriminació social que la que el terme *nou racisme* reflecteix (Leach 2005).

Així doncs, si no concebem únicament el racisme com la discriminació basada en el color de pell o la racialització, sinó que pot derivar d'altres característiques, què és el racisme? Cal buscar una definició de racisme no limitada a aquests marcadors, sinó que contempli d'altres com la identitat ètnica, la llengua, la cultura o la religió. Per a Frantz Fanon, el racisme és una estructura de dominació que dictamina la superioritat o inferioritat sobre la línia d'allò humà (Grosfoguel 2012:93) i les característiques que marquen una posició o altra són contextuals.

Segons la visió desenvolupada per Fanon a *Piel negra, máscaras blancas* (2009), les persones que estan sobre la línia d'allò humà (*zona del ser*) són reconegudes socialment com a ésser humans, amb subjectivitat i accés a drets. En canvi, les persones per sota de la línia d'allò humà (*zona del no-ser*) són considerades no-humanes o subhumanes.

Si bé existeixen relacions de dominació tals com la raça, la classe, la sexualitat i el gènere a ambdues zones descrites per Fanon, la manera particular com operen en una i altra són diverses. Dit d'una altra forma, cap d'aquestes dues zones és homogènia i a ambdues es produeixen conflictes. Tanmateix, la materialitat d'aquests conflictes i la seva gestió són diverses. A la *zona del ser* la humanitat de l'*Altre* oprimat és reconeguda per l'opressor, i els conflictes són gestionats a partir de fórmules de regulació eminentment civils. Mentrestant, a la *zona del no-ser* la humanitat de l'*Altre* és negada i, per tant, la materialitat de la dominació passa per altres formes de gestió del conflicte: a través de mètodes violents i de desposseïció dels recursos (Grosfoguel 2012:94).

2.3.1. Islamofòbia

D'acord amb la concepció del racisme i com aquest opera a partir d'un o més marcadors, s'articulen els debats establerts entorn la utilitat analítica del terme islamofòbia (Grosfoguel i Martín Muñoz 2012). El concepte començà a utilitzar-se els anys 90 del segle XX per a referir-se a les percepcions negatives i pejoratives sobre l'islam i la discriminació contra els musulmans per prejudicis o motius d'odi (Martín Muñoz 2012:35).

Tenint en compte que l'islam no és una raça, la islamofòbia és racisme? Segons la visió fanoniana exposada anteriorment sobre el racisme, el que està en joc en el racisme

sempre és una racialització. Tot i que aquesta racialització majoritàriament ha seleccionat el color de la pell i/o les característiques fisiològiques com a marcadors, n'hi ha d'altres. En el cas de la islamofòbia, aquests marcadors són una sèrie d'aspectes culturals, basats en la religió. Així, la culturització de la religió implica una diferència radical, una essencialització que no és negociable. Així doncs, aquesta culturalització de la religió és una forma particular de racialització que es dona en la islamofòbia (Mutman 2019:262): els aspectes culturals i religiosos són tractats de la mateixa manera que els trets biològics.

Lluny d'aprofundir en el debat establert en aquest sentit, ja que escapa del tema del treball, ens sembla un fet incontestable que les intoleràncies cap a ciutadans de religió islàmica i les conductes antimusulmanes són un fenomen creixent a Occident, en especial després de l'11 de setembre de 2001. Per tant, esbossarem aquelles característiques i reflexions que considerem pertinents, així com útils per a la nostra anàlisi posterior, promulgades per diversos autors sobre el terme islamofòbia.

Tenint en compte que una de les estratègies i característiques del racisme és la creació d'una suposada superioritat del *nosaltres*, entenem que la cultura occidental ha acumulat tota una sèrie de percepcions negatives i estereotips sobre l'islam, interioritzant una imatge reduccionista i monolítica tant del *nosaltres* com d'*ells*. Alba Rico (2015) assenyala que aquest fet s'ha donat a partir de tres procediments. En primer lloc, apunta que s'ha reduït la gran diversitat de l'islam a una unitat, sense tenir en compte les diferències geogràfiques, ni les diverses corrents o projectes ideològics. "Desde el punto de vista del paradigma excluyente es muy importante convertir toda esta riqueza y pluralidad en una unidad homogénea", (Alba Rico 2015:45) amb la intenció de dominar-la i controlar-la. En segon lloc, l'autor assenyala que aquesta unitat és presentada com a negativa (relacionada amb la violència, el terrorisme...). Tanmateix, i en tercer lloc, apunta que aquesta unitat negativa és, a més, contemplada com a inadmissible, ontològicament oposada a un *nosaltres* occidental com a unitat positiva. Per tant, els seus valors són incompatibles amb els nostres i amb les societats democràtiques modernes. A més, són irrecuperables i, per tant, la confrontació és irremeiable.

En la mateixa línia, Arun Kundnani (2016:3-4) enumera cinc principals declaracions o idees que delimiten i orienten el pensament islamòfob sobre l'islam i/o els musulmans.

En primer lloc, considera estesa la percepció que els musulmans són propensos a la violència. Així, conceptes islàmics, com ara el martiri o el “jihad” són interpretats de forma aïllada. En segon lloc, apunta que el pensament islamòfob es basa en la idea que els musulmans són extremistes: intolerants a punts de vista diversos als seus, plens de ràbia i ira, així com supressors de la llibertat i contraris al pensament racional. Aquesta idea va lligada a la tercera creença que considera que els musulmans s’infilten en les nostres societats: no s’integren sinó que generen xarxes subversives només de la seva comunitat. En quart i cinquè lloc, trobem la creença que els musulmans oprimeixen les dones i que són disfuncionals sexuals: el que hi ha darrere la conducta agressiva i violenta dels homes musulmans és la seva sexualitat reprimida; les dones (re)produeixen massa fills, fet que els constitueixen en un grup demogràfic d’amenaça.

Per tant, quan s'examina de prop, la islamofòbia té un impacte i estructura semblant al d'altres racismes com la "negrofòbia" o l'antisemitisme. Així ho analitza comparativament Fanon (Mutman 2019:261), i mostra com aquests diferents racismes repeteixen la mateixa estructura psíquica: la projecció de pors i angoixes inconscients o reprimides sobre objectes fòbics escollits externament.

2.3.2. Representació mediàtica

Com hem anat ja explicant, una de les característiques principals que defineix el racisme és la representació negativa de les minories racials. En aquest sentit, la idea de la seva suposada perillositat constitueix un dels elements centrals que s’articulen al voltant dels debats més destacats en els discursos de la por al crim. Sovint, les posicions contra els immigrants s’articulen a través del llenguatge de la por, l’ansietat o odi cap a un *Altre* delinqüent (Van Dijk 2002, 2007). Els discursos sobre el crim i els arguments relacionats que impliquen la violació de la norma, “generalment invoquen a la superfície [...] un elusiu ‘Ells’ que és l’objecte del subjacent prejudici ètnic sostingut per ‘Nosaltres’”¹ (Di Masso, Castrechini, i Valera 2014:3). Així, aquests grups venen representats com a un problema social (Patel 2017:53).

Tanmateix, veiem que no és només que la realitat complexa d’una cultura o una religió es redueix a una sèrie de característiques prèviament seleccionades, sinó que a més, aquesta projecció permet al subjecte projectant assegurar-se la posició moral respecte a

¹ Text original: “typically invoke on the surface of the conversation an elusive ‘Them’ which is the object of an underlying ethnic prejudice held by ‘Us’.” Traducció pròpia.

l'objecte de la seva projecció. Aquestes idees o estereotips, tots negatius i inquietants, funcionen com una mena de cap de turc o *anxiety-ridder*.

El terme *anxiety-ridder* s'empra per a denominar el que alguns autors han considerat una distorsió o creació d'un imaginari o fantasia, en què l'altre racial (els musulmans en el cas de la islamofòbia) funciona com a principal amenaça. Segons això, per exemple, la classe treballadora blanca, amb ansietats i patiments propis de la seva condició, desplaça la identificació d'aquests problemes cap a un *Altre racial* considerant-lo com la causa d'aquests (Mutman 2019:261). Així, aquests cossos i altres imaginats com a *ells* es converteixen en el punt de mira de la culpa de tota una sèrie d'altres ansietats socials (Patel 2017:54).

Aquest procés, a nivell discursiu, es reflecteix en el que Van Dijk anomena estratègia d'autorepresentació positiva i representació negativa de l'*Altre*. Així, a partir d'una estratègia retòrica com la de la comparació, s'avalua l'existència d'un *nosaltres* innocent front un *Altre* que transgredeix la norma, mancat de sentit comú i/o amb comportaments inacceptables (Van Dijk 2007:5).

Així, parlar d'inseguretat i crim es converteix en una forma discursiva que legitima avaluacions i judicis xeno-racistes sobre els *Altres*:

La xenofòbia, el racisme i l'estatus socioeconòmic s'entrecreuen en el concepte "xeno-racisme", una ideologia de rebuig més matisada, construïda entorn de la figura del foraster empobrit, no necessàriament "racialment" diferent, però marcat pel seu desavantatge socioeconòmic i altres significants socials o culturals d'Alteritat"² (Di Masso et al. 2014:3).

A més, aquestes diferents estratègies permeten la negació discursiva del racisme. És a dir, proporcionen formes d'usar el llenguatge de manera més segura i menys comprometedora (Di Masso et al. 2014:3-4). Dit d'una altra forma, permeten a les persones construir representacions negatives de grups racialitzats a l'hora que possibiliten protegir-se de les acusacions de ser racista.

² Text original: "Xenophobia, racism and socio-economic status intersect in the concept of 'xeno-racism' (Sivanandan, 2001), a more nuanced ideology of rejection constructed around the figure of the impoverished stranger, not necessarily 'racially' different, but marked by socio-economic disadvantage and other social or cultural signifiers of Alterity". Traducció pròpia.

2.3.3. Raça i sexualitat

Cal considerar la importància de diferents variables socials, tals com el gènere, la sexualitat, l'edat, la classe, la religió... i com aquestes s'entrellacen amb la de la raça, construint un conjunt d'experiències variades per als subjectes. Així ho proposa el terme interseccionalitat, promulgat per Kimberlé Crenshaw, que qüestiona el fet de veure les diferents desigualtats com una suma de càrregues negatives, i considera pensar-les com a diferents eixos de desigualtat que es relacionen entre si, travessant l'experiència d'una mateixa persona de forma dinàmica. En definitiva, assenyala com les estructures de desigualtat i privilegi mantenen relacions recíproques (Crenshaw 1991).

En aquest sentit, ens sembla important reconèixer les diferents maneres en què particulars gèneres i races són associats a diferents tipus de sexualitat. Per exemple, l'home negre ha estat representat com a depredador sexual i s'ha construït tot un mite al voltant del seu penis, mentre que la dona negra ha estat representada com a animal sexualment insaciable; així mateix se sol destacar la suposada expertesa sexual de la dona asiàtica del sud, i la feminització de l'home asiàtic, mentre que l'home àrab és representat com a lasciu i sexualment perillós (Patel 2017:95).

Així, veiem com existeixen diferents tractaments i estereotips sobre la sexualitat associats al color de pell i a la procedència. Algunes autores han apuntat que aquests estereotips racialitzats i sexuats, que generen etiquetes de grups racials determinats, serveixen com a marcadors particulars de subjectes subordinats (Patel 2017:96).

Bhattacharyya (2008) exposa que hi ha diferències entre els populars mites sobre "el perillós home negre" i el "perillós home musulmà". L'home musulmà ha arribat a encarnar

Una hipermasculinitat perillosa i una desviació mutilada de la virilitat pròpia [...] La seva masculinitat és considerada com a excessiva i disfuncional, massa absoluta en la internacionalització de la restricció, massa oposada a la mal·leabilitat del desig, massa literal en la seva noció de la masculinitat ideal³ (Bhattacharyya 2008:89).

³ Text original: "a dangerous hypermasculinity and a mutilated deviation from proper manhood [...] Their masculinity is regarded as excessive and dysfunctional, too absolute in the internationalisation of restraint, too refusing of desire or malleability, too literal in their understanding of the ideal masculinity". Traducció pròpia.

En aquest sentit podem considerar, per exemple, la representació dels homes àrabs i musulmans com a objectes d'amenaques de seguretat, en particular de comportaments terroristes; o com a opressors primitius de les dones i hipersexuals. Així, Tina Patel (2017) destaca que en els casos en què es presenten cossos racialitzats de manera més favorable, se'ls dona característiques eurocèntriques. L'autora exemplifica aquest fet amb la figura d'Aladdin,⁴ personatge dotat de característiques europees i accent americà. A més, la seva representació com a "bon àrab" queda palesa amb la contraposició representada per la "pàtria bàrbara", on es donen accents i característiques exagerades als "àrabs dolents". Aquesta representació d'actituds i estereotips resultants és habitual en mitjans de comunicació i entreteniment (Patel 2017:96).

2.4. Tensió entre racisme i feminisme

Per tal de tancar aquest marc teòric és necessari mostrar les tensions entre racisme i feminisme. Per a fer-ho usarem les tesis exposades per Eric Fassin (2012, 2020), Jasbir K. Puar (Puar 2013, 2017) i Sara R. Farris (2017, 2019).

Per tal de posar en diàleg i relació les aportacions esmentades cal començar per les dues concepcions de democràcia que assenyala el sociòleg francès Enric Fassin. Per una banda, apunta que existeix una concepció de democràcia que considera que l'ordre social està predefinit i, per tant, no és possible canviar (principi transcendent). Per altra banda, una concepció de democràcia que estima que l'ordre social ve definit per nosaltres, és a dir, una societat que defineix per si sola les seves lleis i les seves normes (principi immanent).

Basant-se en la premissa segons la qual l'ordre social ve definit per nosaltres i, per tant, que aquest és històric i polític, Fassin reflexiona entorn el que anomena *democràcia sexual*:

Es la extensión del ámbito democrático con la creciente politización de las cuestiones del género y la sexualidad que revelan y alientan las múltiples controversias públicas actuales. Por un lado, lejos de mantenerse confinadas en la esfera privada, las cuestiones sexuales quedan sometidas cada vez más a las mismas exigencias políticas que el resto de las cuestiones de la sociedad, ya sean trabajo o impuestos, inmigración o educación: en nombre de los mismos valores de libertad e igualdad se interpela todavía más a las normas del género y la sexualidad. Se puede cuestionar el orden de los sexos y el orden de las

⁴ En la seva versió com a personatge de ficció d'una pel·lícula de dibuixos animats de Disney: *Aladdin* (1992).

sexualidades exponiendo uno y otro a este doble interrogatorio y a su tensión constitutiva (Fassin 2012:6).

Així doncs, la *democràcia sexual* és la democràcia aplicada als assumptes del gènere i sexualitat, en la qual es dona una politització d'aquestes qüestions donat que són concebudes com a qüestions democràtiques, de manera que es produeix una extensió de la lògica democràtica. Aquesta extensió és particularment interessant a l'hora de tractar-se de gènere i sexualitat, ja que evidencia les diferències entre les dues concepcions democràtiques exposades amb anterioritat: aquella que considera que l'ordre social està predefinit i aquella que considera que l'ordre social ve definit per nosaltres. El gènere i la sexualitat no apareixen ja com a quelcom natural (principi transcendent), sinó que ho fan com quelcom definit per la pròpia societat (principi immanent):

Al revelarse como políticas, las cuestiones sexuales parecen cada vez menos naturales: no es solo el contenido de las normas lo que se ve afectado. La desnaturalización del género y la sexualidad que acompaña a la democratización transforma también el estatuto mismo de las normas, es decir, la manera en que ellas se imponen a nosotros/as (Fassin 2012:6).

Dit d'un altra forma, les qüestions sexuals es presenten com a assumptes centrals perquè apareixen com l'últim refugi transformable de l'ordre de les coses. Així, Eric Fassin considera que l'ordre sexual és sempre una preocupació dels discursos polítics, en particular del nacionalisme. En aquest sentit, exposa l'existència diferenciada en el temps de dos tipus de *nacionalisme sexual*.

El vell *nacionalisme sexual* és aquell que s'ajusta més a la versió tradicional, aquella del nazisme o del feixisme, però també de les democràcies liberals del segle XVIII fundades en l'exclusió de les dones. Tanmateix, és un principi d'exclusió que va més enllà: rebutja tot allò considerat una amenaça contra la *masculinitat* i contra la feminització de la societat.

Als anys 2000, d'acord amb Fassin, però, es desenvolupa un canvi en la lògica política. En el context de la desaparició del món comunista els anys noranta es produeix un paral·lelisme entre el mercat i la democràcia: convergeixen la lògica liberal —políticament— i la lògica neoliberal —econòmicament—.

Per a Eric Fassin, en aquest context, el rebuig dels immigrants al nou mil·lenni no pot ser en nom de la xenofòbia o del racisme, sinó que apareix la necessitat de dotar aquest rebuig d'una justificació democràtica. Aquesta justificació democràtica és el que

definirà un nou *nacionalisme sexual*. Aquest nou nacionalisme sexual considerarà que la diferència que existeix entre *els altres* i *nosaltres* és una diferència cultural i, particularment, una diferència de cultura sexual:

Si “nosotros” nos definimos por la democracia y, en primer lugar, por su dimensión sexual, “ellos” se definen en espejo como el revés oscuro de nuestras luces. Los “otros” de nuestras sociedades, bárbaros que amenazan la civilización democrática, aparecen lógicamente como polígamos, violentos –o incluso violadores–, prisioneros de una cultura que encarcela a sus mujeres con el velo obligatorio, matrimonios forzados y mutilaciones genitales (Fassin 2012:7).

Els altres són sexistes, homòfobs; mentre que *nosaltres* som feministes i estem a favor de la defensa dels drets dels homosexuals. Així doncs, la raó per la qual hi ha un rebuig dels altres ja no és el racisme o la xenofòbia, sinó que el rebuig ve justificat per la defensa de la democràcia: la *democràcia sexual*.

És dins d'aquesta concepció que podem introduir el terme *homonacionalisme*, proposat per la teòrica Jasbir K. Puar (2017). Aquest terme sovint s'ha simplificat com la idea de l'apropiació per part del nacionalisme de dretes de la lluita LGTBIQ. Si bé això és cert, com veiem, per exemple, en el cas de la interpel·lació per part del Front Nacional francès a les persones blanques homosexuals, o als Estats Units amb l'augment d'eslògans i grups LGTBIQ a favor de la dreta⁵, el terme homonacionalisme proposat per Jasbin K. Puar va més enllà.

L'homonacionalisme, com Puar el proposa, és una eina analítica de l'organització de la política global. Permet indagar de forma crítica en la desitjabilitat d'incloure els drets LGTBIQ dins del marc legal dels estats-nació, així com en l'interès de l'acceptació i tolerància dels subjectes homosexuals (Puar 2013).

Al llibre *Ensamblajes terroristas. El homonacionalismo en tiempos queer* (2017), desmunta la idea, sustentada pels estudis feministes i queer, que l'Estat és sempre heteronormatiu i que els ciutadans LGTBIQ no hi apareixen mai representats. Tanmateix, la progressiva inclusió dels drets LGTBIQ i la seva acceptació als diferents països, permet l'establiment d'una jerarquia geopolítica que marca el nivell de modernitat d'un país. Per a Puar es genera així un binomi nociu: “el ‘otro’ homosexual

⁵ Un bon exemple d'això és la campanya iniciada als EUA *Twinks 4 Trump*. “Twinks” fa referència a l'argot gai per denominar un home jove, atractiu i habitualment blanc.

es blanco, el 'otro' racial es heterosexual" (Puar 2017:79), que funciona com a baròmetre mitjançant el qual s'avalua el dret i la capacitat de sobirania nacional.

De la mateixa manera que "EEUU fue retratado como un país 'feminista', por contraste al trato talibán dado a las mujeres afganas" (Puar 2017:90), fet que justificà la intervenció militar, l'autora mostra com va augmentar l'ús de la simbologia nacional en espais LGTBIQ a EUA, així com el suport a la guerra contra el terrorisme amb la justificació d'"alliberar" els homosexuals a l'Orient Pròxim.

Per tant, l'apropiació del discurs LGTBIQ per part de l'estat genera un nacionalisme homonormatiu liberal alhora que construeix alteritats etnicoracials que justifiquen accions geopolítiques basades en la falta de reconeixement dels drets de grups minoritaris. Dit d'un altra forma: "ciertos cuerpos homosexuales domesticados suministran munición para reforzar los proyectos nacionalistas" (Puar 2017:87).

D'altra banda, aquesta articulació de subjectivitats i conquesta de drets suposaria una reproducció de l'heteronormativitat, en tant que dona accés a una sèrie de privilegis excloents, en lloc de qüestionar les assumpcions heteronormatives. L'exemple paradigmàtic d'això és el reconeixement del matrimoni igualitari, considerat la cúspide de la representació igualitària de gais i lesbianes. Si bé aquest dret proporciona igualtat amb els ciutadans heterosexuales, alhora sustenta una institució que reforça les normes sexuals i familiars occidentals tradicionals com a supremes i excepcionals, en comparació amb les d'altres cultures.

Un segon exemple, potser més contemporani, d'aquesta contradicció, és l'accés de les persones trans* als documents d'identitat nacionals o passaports. Mentre aquest accés representa un èxit per a les persones trans* i un exemple de com l'Estat-nació liberal permet als seus ciutadans la participació plena en la vida nacional, l'existència mateixa del passaport sustenta la sobirania de l'Estat-nació per controlar les seves fronteres.

Dit d'una altra forma, l'homonacionalisme com a eina analítica suposa una crítica als moviments liberals pels drets LGTBIQ, els quals defensen certes idees de progrés i modernitat, basant-se en el supòsit que l'Estat-nació occidental és capaç d'expandir-se per incloure totes les minories i per a ser benefactor de tots els subjectes. Tanmateix, aquestes suposicions i discursos no contempnen, segons Puar, que els estats-nació

ofereixen sempre a algunes poblacions una ciutadania legal i cultural plena, en detriment d'altres, especialment altres racialitzades.

Per tant, igual que el que apunten Fassin i Farris en altres àmbits, per a Jasbin K. Puar, els discursos en defensa dels drets del col·lectiu LGTBI generen una divisió entre civilitzacions i una jerarquia entre els discursos dels *altres* i *nosaltres*: “Una homofobia projectada como aceptable conservadora y tradicional cuando está al Servicio del derecho político y del Estado, proyectado como nada cosmopolita e irremediabilmente provinciana cuando alimenta discursos contra la inmigración, el terrorismo y el bienestar social” (Puar 2017:75).

Fassin va més enllà i apunta que, si bé durant els anys 2000, els nous nacionalismes sexuals instrumentalitzaran la retòrica de la democràcia sexual per a l'exclusió de minories (racials o musulmanes), existeix en aquest període una contradicció entre dues lògiques. Per una banda, existeix una lògica política que lluita contra l'anomenada "ideologia del gènere" terme que ha estat usat, en els darrers anys, per sectors conservadors i de dretes per a referir-se despectivament a les idees polítiques favorables a la igualtat de gènere, la llibertat sexual, així com per a deslegitimar els estudis de gènere. Aquesta aposta per lluitar per la preservació de l'ordre sexual tradicional, el qual considera fundat sobre la naturalesa. Per altra banda, trobem la lògica del nou *nacionalisme sexual*, el qual té l'ideal de la *democràcia sexual* com a horitzó, al mateix temps que aquest li permet l'exclusió dels *altres*.

En darrer terme, Eric Fassin considera que aquesta contradicció es resol amb l'emergència del populisme com a retòrica política, els anys 2010. Els exemples de Bolsonaro a Brasil, Trump a EUA o Viktor Orbán a Hongria, il·lustren com en els discursos neofeixistes coexisteixen els diferents elements presents en l'anterior contradicció. El racisme, la xenofòbia, el sexisme, l'homofòbia o els atacs contra els estudis de gènere estan igualment presents. Així doncs, la lògica del neofeixisme⁶ és una lògica amb una combinació d'arguments de classe, de raça i de gènere. És la defensa d'un *ideal* d'home blanc heterosexual.

⁶ Degut a la confusió entre populisme de dretes i esquerres a la qual evoca el terme populisme, Fassin utilitza el terme *neofeixisme*. Considera que es tracta d'una repetició del feixisme del passat, amb elements en comú (com ara l'autoritarisme, el racisme, la defensa de la nació en nom del poble, l'existència d'un líder carismàtic...) però amb alguns canvis, on destaca com a particularment important el canvi de context: un nou context neoliberal.

En aquest mateix sentit, Sara R. Farris apunta, a partir dels contextos d'Itàlia, França i els Països Baixos, com es produeixen interseccions entre la raça i el gènere als discursos d'extrema dreta. Tanmateix, considera que aquesta instrumentalització de la reivindicació dels drets de les dones no és únicament un fenomen dels nacionalismes, sinó un discurs que s'articula també en certs sectors del feminisme i projectes neoliberals.

En aquests discursos es dona un doble procés. Per una banda, el sexisme es racialitza: es construeix com un problema que només afecta les comunitats migrants racialitzades. Com s'ha esmentat anteriorment, la mirada reduccionista i monolítica sobre l'islam n'és un exemple que, per a Farris, també es dona en alguns sectors del feminisme: “Aquest heterogeni front feminista antiislam, per tant, presenta el sexisme i el patriarcat com dominis gairebé exclusius de l'*Altre musulmà*”⁷ (Farris 2017:17).

Per altra banda, també es produeix una sexualització del racisme. Aquest procés correspon al que s'ha explicat anteriorment en referència a com el racisme queda travessat pel gènere i com aquest opera de forma diferent segons el gènere de les persones racialitzades. Aquest procés és el que representa els homes d'origen estranger com a amenaça en sentit sexual, mentre que les dones no occidentals són representades com a persones sense capacitat d'agència i com a víctimes. Així doncs, elles no representen un perill econòmic, però sí cultural, en tant que reproductores biològiques de la “seva cultura”, o un perill demogràfic, tal com hem vist que apuntava Kundnani.

D'acord amb l'esmentat fins ara ens sembla interessant assenyalar com el vel (hijab) funciona com a tret de racialització de l'islam. Fanon considera que la roba no és un objecte extern, sinó una part corporal (relacionada amb com s'ocupa l'espai) i una mena de pell suplementària. Doncs, si observem com les diferents formes de cobertura del cos a l'islam, així com l'ús del vel per part de les dones musulmanes, han sigut homogeneïtzades en les seves implicacions i simbolismes, veiem com el vel s'ha convertit en metonímia i metàfora negativa de la cultura musulmana.

Percebre l'opressió de gènere en el vel permet una mirada islamòfoba a les *altres* musulmanes dones, però també als *altres* homes, com a opressors i violents. A més,

⁷ Text original: “This heterogeneous anti-Islam feminist front, thus, presented sexism and patriarchy as the almost exclusive domains of the Muslim Other”. Traducció pròpia.

ahora, aquest fet construeix la dona occidental en oposició com a dona lliure d'opressions. Així,

El vel es converteix en un punt de condensació de les cinc declaracions de Kundnani identificades com a constitutives de la islamofòbia. Tanmateix, es converteix en el punt focal a partir del qual es construeix la narració de la necessitat de "salvar la dona musulmana de l'opressió (Mutman 2019:262).⁸

Des d'aquesta idea de la cultura occidental com a superior, certs feminismes han considerat que els majors avenços en la igualtat de gènere s'han donat en el món occidental, fet que legitimaria a ensenyar i explicar a les *altres* el camí cap a l'alliberament. Aquestes posicions feministes reproduïxen un paper paternalista que mostra el camí cap a la salvació i la civilització segons uns ideals de dona occidental (Farris 2017:140), fet que Farris identifica com a característica pròpia del pensament colonial.

Les dinàmiques de racialització del sexisme i de sexualització del racisme són pròpies del que Farris anomena *femonacionalisme*, noció que descriu els processos pels quals els partits d'extrema dreta instrumentalitzen la defensa dels drets de les dones en contra de les persones d'origen no occidental i, particularment, dels musulmans.

L'autora mostra com el treball d'homes i dones migrants i racialitzats no rep la mateixa consideració al món occidental. Suggereix que aquest doble estàndard està vinculat amb la reproducció de les condicions materials de la reproducció social. Mentre el treball migrant masculí es considerat una amenaça (en termes de competitivitat amb el treball masculí *local*), les reserves de força de treball femení no representen aquesta mateixa amenaça. Això es deu al fet que les dones migrants i racialitzades desenvolupen tasques domèstiques i de cures. Si bé aquestes tasques són necessàries per a la reproducció social, ja no són desenvolupades per les dones occidentals, qui han entrat de forma massiva al mercat de treball. Per tant, en aquest mateix sentit, el desenvolupament d'aquestes no suposa una amenaça de competitivitat per a les dones occidentals.

En definitiva, el nou *nacionalisme sexual* i l'*homonacionalisme*, entesos com a modernitat sexual (tractant-se de la jerarquia de les sexualitats, la igualtat entre els gèneres, el matrimoni gai o les violències contra les dones) són una arma en les

⁸ Text original: "The veil becomes a point of condensation of the five statements Kundnani identified as constitutive of Islamophobia. It also becomes the focal point from which a narrative of "saving the Muslim woman from oppression" can be constructed". Traducció pròpia.

relacions internacionals. Aquesta modernitat sexual s'imposa com a norma en un procés d'occidentalització.

Per tant, a l'igual que el nou *nacionalisme sexual* i l'*homonacionalisme*, el *femonacionalisme* és la explicació analítica de certes polítiques. Més concretament, el *femonacionalisme* és el vessant ideològic de la reestructuració neoliberal que es produeix en el context de la crisi financera global: l'estat de benestar, les polítiques d'immigració i de les tasques reproductives a occident (Farris 2019). Aquest fet és el que explica l'apropiació de les reivindicacions feministes per part de grups racistes i nacionalistes, els quals sobre victimitzen a les dones no-occidentals i les protegeixen (en tant que víctimes d'una cultura summament masculista) i criminalitzen als homes no occidentals (en tant que perpetradors d'una brutal violència masculista).

3. Metodologia

3.1. Anàlisi crítica del discurs i anàlisi feminista del discurs

L'*anàlisi crítica del discurs* és el terme que engloba, de forma genèrica, els plantejaments dedicats a estudiar els textos i els actes de la parla. Tanmateix, posseeix una naturalesa interdisciplinària que la configura com una disciplina àmplia, de la qual no és fàcil delimitar els principis, pràctiques i teories. Pot dirigir-se a diferents nivells i dimensions del discurs (gramaticals, d'estil, retòrica, organització esquemàtica, estratègies d'interacció...). Tanmateix, es fixa en la relació entre discurs i societat amb un posicionament o postura explícitament crítica, deixant al descobert les relacions de poder, desigualtat i dominació. És a dir, mostra les ideologies presents en el discurs, així com les disposicions socials de desiguals que sustenta (Van Dijk 1997:15-16).

De la mateixa manera l'*anàlisi feminista del discurs* estudia diverses formes d'injustícia i desigualtat social i en dona una explicació política. Tanmateix, considera necessària la inclusió de la categoria *feminista*, per tal de desafiar la suposada objectivitat i neutralitat de l'investigador així com la ideologia patriarcal. Així, l'*anàlisi feminista del discurs* s'emmarca dins del projecte d'una política feminista, que mostri l'opressió omnipresent del gènere en la majoria de pràctiques socials. La necessitat d'identificar i establir una perspectiva feminista als estudis del llenguatge i el discurs s'emmarca dins de les crítiques realitzades per les acadèmiques feministes a l'androcentrisme present en les ciències socials (Lazar 2005).

En ambdós casos, el discurs està lligat al subjecte social que el produeix i que, al mateix temps, el posa en circulació d'acord amb determinades representacions simbòliques de la realitat social. L'*anàlisi feminista del discurs* és crítica en tant que qüestiona el sistema patriarcal com a sistema de poder dominant. Tanmateix, realitzar una anàlisi feminista del discurs significa també parar atenció a com el discurs compleix un paper determinant en la concreció i la reproducció d'altres sistemes de poder dominants.

3.2. Metodologia d'anàlisi

Una qüestió important a l'hora d'abordar l'anàlisi del discurs és el suport en el qual aquest apareix, així com el seu format. Per al nostre treball d'investigació s'empraran notícies publicades en mitjans digitals lligades a dos successos concrets. S'ha considerat elegit aquesta font donat que les notícies són el resultat d'una percepció particular, on el

llenguatge es troba especialment vinculat a una ideologia que li imprimeix valors determinats. “Y es precisamente en el discurso mediático donde se percibe, con más fuerza, la dimensión connotativa del lenguaje, en el que las identidades y las ideologías determinan lo que se dice y el cómo se dice” (Fernández Díaz 2003:19).

Una notícia es considera un discurs amb unes característiques estructurals específiques, una tipologia concreta i un estil propi (Van Dijk 1997; Fernández Díaz 2003). Si bé no existeix una metodologia clara de recollida de dades i anàlisi en *l'anàlisi crítica del discurs*, cal tenir en compte la importància del caràcter lingüístic pel que fa al paper que desenvolupa en els temes i continguts. D'acord a això, per a la nostra anàlisi, s'ha adoptat una metodologia mixta. Per una banda, es realitzarà una anàlisi quantitativa d'aspectes relacionats amb les seccions on han estat ubicades les notícies i les paraules emprades en els titulars, així com una valoració qualitativa d'aquestes. Per altra banda, es durà a terme una anàlisi qualitativa pel que fa al caràcter estructural, més orientat al contingut. En aquest sentit s'analitzaran aspectes com les estructures temàtiques, la representació de la violència sexual i la representació dels diferents actors implicats. Tanmateix, cal transcendir l'anàlisi discursiva i de contingut, i detenir-nos en els contextos per tal d'obtenir una perspectiva global de la ideologia que se'n desprèn d'aquestes notícies.

3.3. Descripció del corpus

Per tal de seleccionar els mitjans que formaran part del nostre estudi s'ha considerat oportú seleccionar els més llegits a Catalunya. En aquest sentit ens hem trobat amb la problemàtica de la inexistència d'un estudi de mitjans amb aquests criteris específics: els mitjans digitals d'abast territorial català.

Tanmateix, amb l'objectiu d'establir una tria al menys esbiaixada possible s'han creuat les dades de tres rànquings amb diversos marcs territorials. Aquests estudis són diferents pel que fa a la metodologia emprada per aconseguir els resultats, així com per la temporalitat i l'escala geogràfica que abasten.

En primer lloc, a escala estatal, s'han emprat els estudis de la *Asociación para la investigación de medios de comunicación*. El relatiu a l'any 2018 abasta el període

comprès entre el febrer i el novembre del 2018.⁹ Pel que fa a l'any 2019 les dades s'han extret de la pàgina web de la mateixa associació, donada la inexistència d'una publicació amb les mateixes característiques.¹⁰ D'aquest s'han usat les dades del període compres entre el maig i l'agost del 2019, ja que és en aquest període on es produeix l'agressió seleccionada.

En segon lloc, per tal de tenir en compte els diaris digitals catalans s'ha emprat l'estudi realitzat per OJDinteractiva sobre mitjans digitals en català.¹¹ Pel que fa a l'any 2018 s'ha seleccionat el rànquing resultant del mes de novembre, així com pel que fa a l'any 2019 s'ha seleccionat el mes de juny, ja que en ambdós casos van ser els mesos on es produïren els fets.

En darrer lloc s'ha emprat una enquesta realitzada a la ciutat de Barcelona. En ambdós casos l'estudi és de l'Enquesta de Serveis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona.¹² Tanmateix, l'estudi contempla també els mitjans impresos, fet que suposa un possible biaix pel que fa al nostre objecte d'estudi, que té en compte únicament els mitjans visitats a través d'Internet.

De cadascun dels rànquings s'han seleccionat els cinc primers mitjans més consultats (vegeu Annex 1), i se n'ha eliminat els diaris esportius. Pel que fa a l'estudi de mitjans estatals s'ha eliminat també *La Voz de Galicia*, ja que es tracta d'un diari regional no català. Igualment pel que fa al rànquing de Barcelona s'ha eliminat *20 minutos*, en tractar-se d'un diari que es reparteix de forma gratuïta. Per tal de fer una única llista de mitjans s'han fusionat les tres i eliminat aquells mitjans repetits, amb el resultat d'onze mitjans.

⁹ Asociación para la investigación de medios de comunicación. *Febrero a noviembre 2018. Resumen general*. Extret de: <https://www.aimc.es/a1mc-c0nt3nt/uploads/2018/11/resumegm318.pdf>

¹⁰ Asociación para la investigación de medios de comunicación. *Ranking de Diarios, 2a ola 2019*. Extret de: <http://reporting.aimc.es/index.html#/main/diarios>

¹¹ OJDinteractiva, Mitjans digitals en català. Extret de: <https://www.ojdinteractiva.es/mitjans-digitals-en-catala#>

¹² Rànquing i evolució dels diaris més llegits a la ciutat de Barcelona. Extret de: <https://www.thenewbarcelonapost.com/ranquing-i-evolucio-dels-diaris-mes-llegits-a-la-ciutat-de-barcelona/>.

Enquesta de serveis municipals – 2019. Encreuaments: evolució 1989-2019. Oficina municipal de dades departament d'estudis d'opinió. Ajuntament de Barcelona. Pàg. 135. Extret de: https://ajuntament.barcelona.cat/mercats/sites/default/files/r19006_esm_encreuaments_evolucio_1989_2019_v1_0.pdf

D'aquests onze mitjans s'han seleccionat totes les notícies disponibles digitalment relacionades per una banda amb l'agressió sexual comesa l'11 de novembre de 2018 a Santa Coloma de Gramenet (vegeu Annex 2) i amb les agressions comeses al Maresme entre el 29 i el 30 de juny de 2019 (vegeu Annex 3).

La idea inicial del treball era realitzar l'estudi només a partir de les agressions del 2019. Donada la seva proximitat temporal, per una banda, i pel cert impacte mediàtic que va tenir l'agressió feixista al centre de menors produïda en relació amb l'agressió sexual, per l'altre. Tanmateix, en realitzar les cerques de les notícies d'aquesta agressió es va observar que els diferents buscadors emprats (ja fossin genèrics d'Internet o els específics dels mitjans digitals) remetien a notícies relacionades amb l'agressió de Santa Coloma. Per tant, en observar aquest continu entre una agressió i l'altra, es va optar per analitzar les notícies relacionades amb ambdues.

D'aquells mitjans que tenen versió en català i en castellà, no s'ha seleccionat un idioma concret, sinó que s'empraran ambdós, ja que el redactat i titular d'aquestes és diferent. El nombre de notícies digitals és de 57 pel cas del 2018 i de 72 pels casos del 2019, de manera que es treballarà amb un total de 129 notícies digitals. Tanmateix, cal afegir que no s'han seleccionat únicament aquelles notícies que tracten de les agressions en si, sinó també aquelles que es publicaren els dies posteriors sobre qüestions relacionades o fets que es donaren en conseqüència d'aquestes.

4. Anàlisi

En aquest apartat es citaran un important volum de fragments de notícies. Per tal de ser el més fidels possible al text original es respectaran els subrallats, negretes i els enllaços de les notícies originals.

4.1. Superestructura de les notícies: les seccions i els titulars

En primer lloc, cal tenir en compte que un diari està dividit internament en diferents seccions que recullen temes relacionats entre si. Tanmateix, aquesta distinció no és tan clara en els diaris digitals. Entre les notícies seleccionades per a la nostra anàlisi trobem un variat nombre de seccions. Les diferents classificacions de les notícies en aquestes no semblen sempre obeir a criteris gaire clars. Algunes es troben classificades com a notícies locals, a la secció de política, societat o, fins i tot, economia.

Tanmateix, s'observa que tres dels mitjans digitals seleccionats recullen algunes de les notícies sobre les agressions a la secció de *successos*. *La Vanguardia* en classifica així un total de nou, *Catalunya Diari* ho fa amb set, mentre que *El món* amb cinc notícies. Diferents autors han apuntat que classificar les notícies de violència contra les dones en la secció de *successos* converteix aquesta violència en una qüestió de violència en termes generals. Per tant, defuig de debats més profunds com és el seu caràcter estructural en una societat patriarcal (Barjola 2018:143). Igualment, les notícies d'aquesta secció no exigeixen cap coneixement específic per interpretar-les i, per tant, donen per fet el domini, l'extensió i la força de certs valors molt arrelats a la societat (Fernández Díaz 2003:122).

En segon lloc, un dels altres aspectes característics del discurs informatiu són, sens dubte, els titulars. Van Dijk assenyala l'important rol que els titulars desenvolupen, també en termes psicològics: a causa de la posició jeràrquica en la macroestructura que aquests ocupen serà la informació que més recordi el lector (Van Dijk 1997:108). A continuació realitzarem una anàlisi quantitativa d'aquests, que ens permetrà una primera aproximació qualitativa a l'anàlisi macrosemàntica.

Pel que fa als fets produïts la matinada de l'11 de novembre de 2018 a Santa Coloma, s'observa que en el 90,91% dels titulars del mateix dia en què es produeix l'agressió hi apareix la paraula *detingut*, sigui en forma d'adjectiu o verb. Així mateix, pel que fa a les agressions de Canet de Mar (29 de juny de 2019) i del Masnou (30 de juny de 2019),

en el 100% dels titulars dels mateixos dies en què es produeixen les agressions s'empra també la paraula *detingut* en les seves diverses formes.

En tots aquests titulars s'hi fa constar el nombre de persones que han estat detingudes o bé s'especifica que se n'ha detingut un *altre*, com és el cas de les notícies relacionades amb l'agressió del 30 de juny del 2019 del Masnou. Pel que fa al cas del 2018, del 90,91% dels titulars en què apareix la paraula *detingut*, s'acompanya en vuit ocasions (72,73% del total) de les ocasions de l'adjectiu *joves*. A més, en un d'ells aquest adjectiu es complementa amb el gentilici *magribins*. Pel que fa a les vint notícies publicades el 29 i 30 de juny del 2019, en un 95% dels titulars s'especifica que els detinguts són menors, i en un 40% s'hi afegeix que són tutelats. El 5% restant correspon a un titular en què hi apareixen les sigles MENA com a nom (vegeu Annex 4).

D'acord a això observem com el focus de la notícia no és la condemna de l'agressió masclista, sinó proporcionar informació sobre qui han estat els autors. A més, l'ús reiterat de la paraula *detingut* ens mostra una certa fermesa per part de les autoritats, genera una associació entre els menors i la policia que resulta el primer pas cap a la formació de prejudicis (Van Dijk 1997:109).

Per altra banda, i en contradicció amb l'esmentat anteriorment, en el cas de Santa Coloma el 2018, veiem com en deu titulars apareix el nombre de persones que queden en *llibertat* en contraposició a les que resten detingudes. Aquesta construcció semàntica remarca les persones que queden en llibertat en comptes de les que resten privades d'aquesta. Tenint en compte que “un énfasis especial dirigido a un tema específico puede tener implicaciones ideológicas” (Van Dijk 1997:33), això pot interpretar-se com a voluntat de traslladar una certa crítica a les autoritats per la poca duresa que aplica contra el col·lectiu.

Un altre tipus de titulars es centren en el següent estadi de la immigració: recepció, habitatge i benestar social (Van Dijk 1997:109). Així ho veiem sobretot pel que fa a les notícies posteriors a l'agressió de 2018 a Santa Coloma. Destaquen els titulars dedicats a la lluita entre administracions per a la gestió d'aquesta immigració (un total de cinc), els dedicats a temes relacionats amb la tutela dels menors (un total de tres) i als conflictes lligats amb l'habitatge (també tres). Aquest tipus de titulars subratlla els problemes de les administracions per a gestionar la immigració, així com les disputes entre el govern i administracions locals posen èmfasi en la noció de *dificultats* (Van

Dijk 1997:109). Així doncs, les autoritats es descriuen amb un rol actiu i d'ajuda, mentre que els immigrants desenvolupen un rol passiu o problemàtic.

En darrer lloc, cal assenyalar que del total de 129 notícies, un 36,42% inclouen les paraules *agressió sexual* al titular. Mentre que un 6,20% més inclouen únicament la paraula *agressió*, i un 3,10% especifiquen la paraula *violació*. Així mateix, sis del total (4,65%) dels titulars contenen les paraules *presumpte* o *suposada* (vegeu Annex 5). Si bé les expressions que transmeten dubte o qüestionament sobre les situacions de violència de gènere, així com els eufemismes per anomenar les agressions sexuals, són habituals en la premsa, en aquests casos veiem una tendència a la baixa d'aquests matisos. En aquest sentit Fernández Díaz apunta la tendència dels mitjans a considerar *autèntiques* agressions sexuals únicament aquelles perpetrades per persones alienes al cercle de l'agredida (2003:51).

4.2. Estructures temàtiques

Els titulars de les diferents notícies a analitzar ens aproximen a quins són els temes que hi predominen. Els temes representen l'essència del que més especialment suggereix en els discursos: en són el significat global. Com que els usuaris d'una llengua no són capaços de memoritzar tots els detalls d'un discurs

organizan mentalmente estos significados mediante significados o temas globales. De ahí también la relevancia social que tienen los temas en el discurso, en la interacción y en la estructura social, ya que definen el elemento hacia el que se orientan los hablantes, las organizaciones y los grupos, el elemento que mayor impacto ejerce sobre los ulteriores discursos y acciones (Van Dijk 2003:152).

A banda dels temes destacats en els titulars, podem confiar que les estructures temàtiques dels articles en tractin d'altres. Tanmateix, en l'analitzar el cos de les notícies veiem com hi ha certs temes que predominen per sobre dels altres. En aquest sentit cal apuntar que moltes de les notícies del corpus del nostre treball citen l'agència EFE com a font d'informació, fet que pot explicar la certa tendència homogeneïtzadora de les temàtiques abordades als diversos mitjans.

Després de la lectura de les notícies i el buidatge de les estructures temàtiques, observem com, pel que fa a l'any 2018, hi ha quatre temes que destaquen, presents de forma gairebé constant a tots els mitjans: que els joves tenen sarna, que viuen en un habitatge ocupat, que són autors d'altres delictes i faltes i que un dels menors s'escapa en el moment en què anava a ser traslladat.

Així doncs, un dels temes destacats fa referència a la malaltia que tenen alguns dels joves. Veiem com *Catalunya Diari* separa la notícia “Quinze detinguts en una agressió sexual a Badalona”¹³ per temàtiques a partir dels títols següents: "**Els quinze detinguts, d'origen magrebí**" "**Els arrestats, contagiats amb sarna**". Aquestes, alhora són frases destacades per la seva posició en el text i perquè estan ressaltades en negreta. Veiem doncs, per una banda, l'atribució d'importància a l'origen i a la malaltia i, per altra banda, com l'estil tipogràfic dels títols i la seva disposició en el text, posen en relació l'un amb l'altre, establint una certa lògica causa-efecte.

En el següent article de *El Periódico* “Detenidos 15 jóvenes por un apuñalamiento y una agresión sexual en el metro de Santa Coloma”,¹⁴ observem un fet similar:

Infectados con sarna

Tal y como confirman fuentes de la Policía local de Santa Coloma, los jóvenes estaban infectados con sarna –hace unas semanas ya hubo un caso similar en la ciudad-, hecho que obligó a **activar un protocolo especial** de limpieza para estos casos.

Además de precintar y tapiar con chapas el inmueble ‘okupado’, **los calabozos municipales, vehículos policiales y agentes afectados** también fueron sometidos a dicho protocolo.

Hace tan sólo unos días también era diagnosticado un caso de sarna en un menor no acompañado (‘mena’) que pernoctaba en la **comisaría del Eixample de los Mossos d'Esquadra**. En aquel caso, que surgía tras otro en la **comisaría de Ciutat Vella**, la sala del equipamiento policial tuvo que ser cerrada y se trasladó al chico a un Centro de Atención Primaria para ser atendido.

En aquest cas s'especifiquen les conseqüències negatives que ha comportat per als cossos de seguretat el fet que els detinguts tinguessin sarna, així com l'activació d'un protocol i les actuacions necessàries per evitar la seva propagació. Aquest fet contribueix a la representació de la immigració com a negativa, en tant que infecció. Aquesta representació concorda amb el comú ús de metàfores estereotipades per a descriure la immigració en termes d'invasió i/o amenaça exterior (Van Dijk 2005:46). De forma més concreta, representa els migrants com una “malaltia” que, dins de la

¹³ (11-nov-18) Quinze detinguts en una agressió sexual a Badalona, *Catalunya Diari*.

Extret de: <https://catalunyadiari.com/successos/agressio-sexual-quinze-detinguts-santa-coloma>

¹⁴ Manuel Arenas, (11-nov-18). Detenidos 15 jóvenes por un apuñalamiento y una agresión sexual en el metro de Santa Coloma, *El Periódico*. Extret de:

<https://www.elperiodico.com/es/barcelona/20181111/magrebis-agresion-sexual-santa-coloma-sarna-7141026>

metàfora de la nació com a cos, “és brutícia que cal netejar” (Di Masso Tarditti 2007:33).

L’anterior notícia mostrada ens remet a casos anteriors en què s’han detectat menors no acompanyats amb aquesta mateixa malaltia, així com les conseqüències negatives, que tingueren en aquest cas, un altre cop, per a les forces policials. Aquest fet es repeteix en d’altres, com per exemple a la de *El Nacional*, “En llibertat vuit dels detinguts per l’abús sexual a Santa Coloma”,¹⁵ en què s’apunta què “l’últim cas de sarna en un menor migrant va obligar a tancar la sala d’espera de la comissaria dels Mossos d’Esquadra de l’Eixample el 31 d’octubre”. Aquestes estratègies discursives, que destaquen informació en retrospectiva, uniformitzen el conjunt de menors i els representen, específicament, com un problema *infecció*s.

Tal com s’ha apuntat, una altra constant en tots els reportatges (entesos aquí com el conjunt de notícies que deriven d’un mateix fet) dels diferents diaris assenyalen, en un moment o altre, que els joves vivien en un habitatge ocupat.

Equipos de brigadas municipales han tapiado el edificio que, al parecer, habían okupado algunos de los jóvenes, unas viviendas deshabitadas y en estado de ruina por falta de mantenimiento.

En aquest fragment de *El Diario*, (“Tapiada la vivienda de los detenidos por la agresión sexual en Santa Coloma”¹⁶) la informació que l’habitatge està *okupat* s’acompanya de la descripció del seu mal estat. En altres casos, com el de *Nació Digital* (“Un dels dos detinguts per l’agressió a Santa Coloma es va escapar en el trasllat a un centre”¹⁷) s’acompanya la notícia d’imatges de l’edifici. Aquest fet es pot associar al fenomen anomenat *pornografia de la pobresa*. Aquest fa referència a la creixent tendència dels mitjans de comunicació a representar les desfavorables condicions de vida d’alguns sectors de la població, en especial de la classe treballadora, però que podria extrapolarse també a les minories racials o d’altres col·lectius vulnerabilitzats. Aquesta

¹⁵ Anton Rosa (11-nov-18). En llibertat vuit dels detinguts per l’abús sexual a Santa Coloma, *El Nacional*. Extret de: https://www.elnacional.cat/ca/societat/agressio-sexual-santa-coloma_323313_102.html

¹⁶ (12-nov-18). Tapiada la vivienda de los detenidos por la agresión sexual en Santa Coloma, *El Diario*. Extret de: https://www.eldiario.es/politica/Tapiada-vivienda-detenidos-Santa-Coloma_0_835017386.html

¹⁷ (13-nov-18). Un dels dos detinguts per l’agressió a Santa Coloma es va escapar en el trasllat a un centre, *Nació digital*. Extret de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/166748/dels/dos/detinguts/agressio/santa/coloma/es/va/escapar/trasllat/centre>

representació serveix per reforçar la caricatura estereotipada d'aquests col·lectius, retratada als mitjans de comunicació (Nunn i Biressi 2010).

Tanmateix, la necessitat de recalcar que els joves viuen en una casa ocupada forma part d'una estratègia de representació negativa en termes d'il·legalitat. De fet, tal com apunta l'ARA, entre d'altres, l'Ajuntament de Santa Coloma va emetre un comunicat en què “defensava que aquests joves, que circulen "sense residència fixa", cometen "diferents delictes i faltes””.¹⁸

Veiem com aquesta representació negativa en termes d'il·legalitat o frau, a vegades, acaba transformant-se en simple delinqüència. En aquest sentit, *La Vanguardia*, “Agresión sexual múltiple a una joven en Santa Coloma de Gramenet”, remarca que els joves ja han estat detinguts en diverses ocasions: “Los detenidos ya habían sido arrestados un par de veces más en los últimos días por la policía local de Santa Coloma por su presunta implicación en diversos robos con violencia”.

Així mateix, en aquesta representació negativa en termes d'il·legalitat també hi són presents delictes relacionats amb les drogues. Ho veiem en el següent fragment de l'article de *Catalunya Diari*:¹⁹

El jutge ha ordenat presó provisional comunicada i sense fiança. La majoria d'ells ja tenien antecedents per altres delictes, sobretot, furts i tràfic de drogues, tal com han explicat fonts policials a aquest mitjà.

Van Dijk considera que l'extensa idea d'una suposada inclinació especial cap al consum de drogues i la delinqüència associada a aquestes per part dels grups minoritaris forma part d'una estratègia de presentació en aparença comprensiva i benèvola, al mateix temps que reforça unes suposades pors *reals* que es limiten únicament a prejudicis i estereotips (Van Dijk 1997:15-16). Més endavant es veuran altres exemples més extensos sobre aquesta presentació aparentment comprensiva i benèvola.

¹⁸ Gema Garrido (11-nov-18). Detenen 15 joves per agredir sexualment una noia i apunyalat la seva parella al metro, l'Ara. Extret de: https://www.ara.cat/societat/Detenen-agredir-sexualment-apunyalat-parella_0_2123187846.html

¹⁹ Guillem Rs (13-nov-18). Els cinc nois que van abusar sexualment de la noia de Santa Coloma, a presó, *Catalunya Diari*. Extret de: <https://catalunyadiari.com/successos/cinc-nois-santa-coloma-abus-sexual-santa-coloma-gramenet>

Veiem com l'associació d'aquests joves a la delinqüència general, i que, per tant, els presenta com un problema, és un patró que repeteix de forma, més o menys constant, a diferents notícies.

Barcelona, 11 nov (EFE).- La policia local de Santa Coloma de Gramenet (Barcelona) ha detenido a 15 jóvenes, dos de ellos menores de edad, acusados de un intento de agresión sexual a una joven y de agredir a su pareja con un arma blanca durante una pelea en una parada de la línea 9 del metro.

Los hechos han tenido lugar hacia las 6 de esta mañana en la estación de Can Peixauet de la línea 9, según ha informado esta noche el Ayuntamiento de Santa Coloma en un comunicado.

Los Mossos d'Esquadra han confirmado a Efe que se ha abierto una investigación sobre los hechos a partir de las diligencias que ha abierto la policia local.

Los jóvenes detenidos no tienen residencia fija y viven en unas viviendas deshabitadas y en estado de ruina por falta de mantenimiento, según el consistorio.

Al parecer, los agresores acosaron a la joven en el interior del metro, haciéndole tocamientos en la estación de Can Peixauet.

El acompañante de la mujer agredida recibió durante una pelea una puñalada por parte de alguno de los jóvenes, por lo que ha requerido atención médica de urgencia en un hospital, aunque no se teme por su vida.

El equipo de gobierno municipal ha instado a la Generalitat a abordar "de una manera global y como problema de país" la presencia en diferentes poblaciones catalanas de estos jóvenes y menores no acompañados, la gran mayoría de origen magrebí, y que se dedican a "cometer diferentes delitos y faltas, generando alarma e inseguridad".

"Se trata de un problema que no puede ser abordado localmente sin el apoyo del Govern y por eso hacen falta medidas de carácter urgente", señala el consistorio, que exige, además, un incremento de la plantilla de los Mossos d'Esquadra en la ciudad. EFE

A aquesta notícia de *El País*, "Detenidos 15 jóvenes en Santa Coloma de Gramenet por una agresión sexual"²⁰ (la qual ens serveix com a exemple que remarca informació que es repeteix en altres notícies, ja que empra informació de l'agència EFE), s'observa el desplaçament de la centralitat de l'agressió sexual i l'agressió amb arma blanca cap als problemes de gestió derivats de la presència dels joves a la ciutat. Tal com indica Van

²⁰ (11-nov-18). Detenidos 15 jóvenes en Santa Coloma de Gramenet por una agresión sexual , *El País*. Extret de: <https://www.lavanguardia.com/vida/20181111/452858598521/detenidos-15-jovenes-en-santa-coloma-de-gramenet-por-una-agresion-sexual.html>

Dijk, “esta asociación con la criminalización real o potencial es la última y más persuasiva conexión de la descripción mediática negativa que tradicionalmente se hace sobre las minorías” (Van Dijk 1997:115).

En darrer lloc, un dels altres temes destacats en les notícies seleccionades per a l’agressió de Santa Coloma el 2018, és la fugida d’un dels menors en el moment en què anava a ser traslladat a un centre tutelat de la Direcció General d’Atenció a la Infància i l’Adolescència (DGAIA). Així ho apunta, entre d’altres *Nació Digital*:

El jove sortia amb el seu company de la Ciutat de la Justícia, on havien declarat davant del fiscal de menors, i va ser en aquest moment, just abans de pujar al vehicle que els havia de dur al centre tutelat, quan va arrencar a córrer i es va escapar.²¹

De forma similar ho apunta *El Mundo*:

Los dos menores iban a ser **recogidos en un vehículo en la Ciudad de la Justicia**, donde declararon ante el fiscal de menores que les dejó en libertad, y cuando iban a subir a la furgoneta, uno de ellos **emprendió la huida corriendo**.

El otro menor ha ingresado en un centro de protección de menores de la DGAIA de la provincia de Barcelona y su comportamiento es normal.²²

Cal destacar que, mentre en aquestes notícies s’assenyala que el jove ha estat posat en llibertat, ja que el jutge no considera que participessin en l’agressió sexual ni la temptativa d’homicidi, la informació proporcionada entorn la fugida, remarcada amb una certa èpica a partir de l’ús del detall de *córrer*, pot donar a entendre, a primera vista, que el menor fugí en ser privat de llibertat. A més, aquesta lectura i associació d’idees ve reforçada pel ressaltat en negreta.

Per altra banda, cal posar atenció a l’ús de la paraula *normal* per adjectivar el comportament del menor que ha entrat al sistema de protecció de la DGAIA. Per contraposició, es deriva d’aquesta afirmació que el menor *fugit* no és normal. En aquest sentit, Di Masso, Castrechini i Valera apunten que quan la delinqüència no apareix com a tema rellevant, ve substituïda per referències a personatges desviats o, el que és el mateix, comportaments anormals (Di Masso et al. 2014:9).

²¹ (13-nov-18). Un dels dos detinguts per l’agressió a Santa Coloma es va escapar en el trasllat a un centre, *Nació Digital*. Extret de: <https://www.nacioidigital.cat/noticia/166748/dels/dos/detinguts/agressio/santa/coloma/es/va/escapar/trasllat/centre>

²² (13-nov-18). Huye uno de los menores detenidos tras la agresión sexual de Santa Coloma, *El Mundo*. Extret de: <https://www.elmundo.es/cataluna/2018/11/13/5beb2e8846163ff9bd8b45f8.html>

Pel que fa a les notícies seleccionades per a les agressions del 2019 a dues localitats del Maresme, no observem temes que predominin de forma clara per sobre d'altres. Per una banda, veiem com l'agressió de Canet de Mar primer, i l'agressió del Masnou després, perden centralitat ràpidament i el focus de les notícies passa a ser l'atac al centre de menors del Masnou. Tanmateix, de forma general es pot apreciar com la importància entorn la seguretat es fa més present.

Respecte a la informació sobre l'atac al centre de menors de la localitat del Masnou, cal destacar que la majoria de diaris apunten, en un moment o altre, que els manifestants pertanyen a l'extrema dreta. Tanmateix, aquesta afirmació es fa present a partir de les declaracions del conseller d'Afers Socials El Homrani, en què diu que l'acte estava organitzat per grups d'ultra dreta. Abans de les declaracions aquesta relació de l'extrema dreta amb l'atac del centre de menors no sempre es considera.

Ho veiem, per una banda, a la notícia “Tensión entre vecinos de El Masnou por la agresión sexual a una menor”²³ de *La Vanguardia*:

Los enfrentamientos se han reproducido después ante el Ayuntamiento del Masnou donde los dos grupos han estado en todo momento separados por un cordón policial.

"Fuera los menas de nuestros barrios" o "ni una más" eran algunos de los lemas que coreaban los vecinos contrarios a la presencia de estos menores no acompañados.

Enfrente, otro grupo de vecinos se manifestaba con pancartas con lemas como "No utilicéis las agresiones machistas para criminalizar a un colectivo".

I, per altra banda, a la notícia “Cuatro heridos en el intento de asalto a un centro de menores en Barcelona”,²⁴ de *El País*:

El enfrentamiento ha empezado cuando varias personas se han manifestado en el Ayuntamiento para expresar su malestar con el centro de menores en la ciudad costera. La marcha ha coincidido con otra protesta de signo opuesto, organizada por la Xarxa pro acollida. Los Mossos d'Esquadra han intervenido para evitar una pelea entre ambos grupos.

²³ (4-jul-19). Tensión entre vecinos de El Masnou por la agresión sexual a una menor, *La Vanguardia*. Extret de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20190704/463291717708/tension-entre-vecinos-de-el-masnou-por-la-agresion-sexual-a-una-menor.html>

²⁴ Rebeca Carranco (5-jul-19). Cuatro heridos en el intento de asalto a un centro de menores en Barcelona, *El País*. Extret de: https://elpais.com/ccaa/2019/07/04/catalunya/1562268791_350576.html

[...]

Los manifestantes antimenas se han dirigido al centro de menores Josep Maria Batista i Roca de la ciudad, donde los educadores y los jóvenes se han recluido dentro por temor a ser agredidos. La manifestación contraria, que pedía que no se culpabilizara a todo un colectivo por los delitos presuntamente cometidos por algunos de ellos y que acusaba de racistas a los otros manifestantes, se ha dirigido también al lugar.

Abans de l'atac al centre de menors es produeix una *doble* manifestació a l'ajuntament de la ciutat. Aquests fets són explicats prestant escassa atenció al rerefons polític i social del succés. La informació es limita gairebé a l'actuació de la policia, que té per objectiu evitar l'enfrontament.

Per altra banda, pel que fa a l'atac al centre, veiem que es representen les dues visions com a antagoniques i oposades, posant-les a un mateix nivell de discurs. És característic de la premsa representar el feixisme i l'antifeixisme com “extremes que es toquen”, com a estratègia per negar el discurs antifeixista alhora que permetre l'expressió d'idees supremacistes i que atempten contra els grups minoritzats.

Tal com s'ha dit, aquests dos mateixos mitjans apuntaran posteriorment que els actes violents al centre de menors són associats a l'extrema dreta per part del conseller i el govern: “El Homrani atribuye el ataque a los ‘mena’ del Masnou a grupos organizados de extrema derecha”,²⁵ *La Vanguardia*; “El Govern apunta a que la extrema derecha está detrás de los ataques violentos contra menores migrantes”,²⁶ *El País*.

Una altra qüestió a tenir en compte és que en moltes notícies sobre els incidents violents al centre de menors s'apunta que la causa d'aquest es troba en les agressions sexuals produïdes els dies anteriors. Si bé algunes posen en relació aquests fets, explicant les agressions primer per donar pas a la notícia de l'atac al centre hi ha certes construccions semàntiques que reforcen la idea de causa-efecte i, per tant, indueixen a una certa justificació de la segona. Per exemple, en l'article “El Govern acusa a la extrema

²⁵ Fede Cedó (5-jul-19) El Homrani atribuye el ataque a los ‘mena’ del Masnou a grupos organizados de extrema derecha, *La Vanguardia*. Extret de: <https://www.lavanguardia.com/local/maresme/20190705/463296171702/el-masnou-chakir-el-homrani-agresion-menas-extrema-derecha-jaume-oliveras.html>

²⁶ Jessica Mouzo i Rebeca Carranco (5-jul-19). El Govern apunta a que la extrema derecha está detrás de los ataques violentos contra menores migrantes, *El País* Extret de: https://elpais.com/ccaa/2019/07/05/catalunya/1562322792_367656.html

derecha del ataque de El Masnou”²⁷ de *El periódico* s’afirma el següent: “tenían su razón de ser tras un [intento de agresión sexual](#) que tuvo lugar la madrugada del sábado durante la fiesta mayor de Sant Pere por parte de un menor tutelado”.

Tot i que més endavant abordarem la qüestió sobre com són representats els diferents actors implicats en els fets, cal destacar que, si bé les notícies recorren a l’exposició de declaracions del govern, ajuntament i ciutadania, així com remeten sovint als comptes de Twitter de diferents organitzacions, partits i associacions que es posicionen respecte al tema, només tres notícies²⁸ del total de quaranta-una que estan relacionades amb l’atac al centre de menors, donen veu a l’associació Exmenas. Si entenem aquesta associació com la més representativa de la veu dels menors, això significa que no es permet parlar als menors que són, al cap i a la fi, el col·lectiu implicat, “lo cual, según mi opinión, suele ser corriente cuando se trata de representantes de una minoría” (Van Dijk 1997:36).

En aquest mateix sentit, únicament una notícia de *El Món* (“Més de mig miler de persones es concentren a Canet contra la violació de dos MENAs a una dona”²⁹) inclou les declaracions que realitza l’associació feminista del municipi de Canet de Mar després de l’agressió:

En aquest sentit, col·lectius feministes han demanat desvincular l’agressió dels menors tutelats. "Són agressions masculistes, que venen d’arreu, de qualsevol persona i nacionalitat. No és necessari barrejar-ho. Si no fossin menors tutelats no es faria referència a detalls de la seva vida", ha explicat una de les portaveus de l’entitat Madràgora de Canet, Anna Sànchez.

²⁷ (5-jul-19). El Govern acusa a la extrema derecha del ataque de El Masnou, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190705/masnou-centro-menores-alcalde-7537508>

²⁸ Aquestes tres notícies són les següents: (8-jul-19) Manifestación pacífica en El Masnou contra los ataques racistas a menas, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190708/manifestacion-pacifica-en-el-masnou-contra-los-ataques-racistas-a-menas-7545347> (8-jul-19) El Masnou reivindica la convivència després de l’atac al centre de menors, *l’Ara*. Extret de: https://www.ara.cat/societat/manifestacio-Masnou-vol-convivencia-atac-centre-menors_0_2266573501.html Laura Estrada (5-jul-19). Vox, al darrere de l’atac xenòfob al centre de menors del Masnou, *Nació Digital*. Extret de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/183454/vox/al/darrere/atac/xenofob/al/centre/menors/masnou>

²⁹ (01-jul-19). Més de mig miler de persones es concentren a Canet contra la violació de dos MENAs a una dona, *El Món*. Extret de: https://www.elmon.cat/politica/mes-de-mig-miler-de-persones-es-concentren-a-canet-contra-la-violacio-de-dos-menas-a-una-dona_1937087102.html

Per altra banda, com s'ha assenyalat anteriorment, s'aprecia un creixent nombre de notícies que apunten cap als problemes de convivència i seguretat provocats per l'acollida de menors no acompanyats als municipis.

Vecinos asustados

Comerciantes y vecinos del paseo marítimo de El Masnou viven con temor la presencia de los menores migrantes en su municipio. Marta, una vecina de la localidad, explica que los jóvenes actúan en grupos de tres o cuatro. “A mí me amenazaron por no darles un cigarrillo y me escupieron, mientras que a una amiga mía le tiraron del bolso”, dice. Se siente insegura por la zona. “Ando con el bolso agarrado en mi propio pueblo”, se queja. Asegura no ser racista: “Yo misma he acogido inmigrantes en mi casa que no tenían nada”, cuenta. Pero dice, ahora, que la situación está “descontrolada”. “Los niños necesitan un acompañamiento mejor del que están teniendo, el centro no funciona bien”, critica.

Ángel es camarero de un bar delante de la estación de la Renfe de Ocata. “Están todo el día allí, vigilando a ver quién pasa para robar”, dice. Explica que ha visto muchos tirones de bolso y hurtos de móviles protagonizados por los chicos, también amenazas verbales. “Se encaran cuando no les das tabaco”, matiza. Aunque niega ningún tipo de agresión violenta. “No me siento segura yendo por la calle de noche”, añade Mari, una clienta del establecimiento. “La gente está acojonada”, lamenta Ángel desde la barra. Aunque todos ellos niegan que la solución pase por manifestarse contra todos los chicos y aún menos, ir al centro ni agradecerles. “Hay que ayudarles a encontrar una salida y una vida encarrilada, no lo tienen fácil”, dice el camarero.

En aquest fragment, de *El Periódico* (“Los ultras alimentan la fobia a los menas en Catalunya”³⁰), en què es recullen les opinions del veïnat, observem diferents estratègies discursives per evitar les acusacions de racisme. Els entrevistats donen la seva opinió sobre la inseguretat urbana seleccionant específicament un grup de persones i convertint-lo en un subjecte homogeni, a qui responsabilitzen d'aquesta inseguretat. Això es fa discursivament de diferents maneres, tot i que totes porten a la mateixa conclusió: que la presència d'aquestes persones, i no els seus presumptes actes delictius, és problemàtica i s'ha de *reformular*.

A l'inici de l'extracte hi ha un ús explícit d'una categoria genèrica (“menors migrants”). Aquest "resum" inicial, continua amb la presentació de la inseguretat relacionada amb el col·lectiu com un fet objectiu mitjançant l'exageració ("todo el día"). Així mateix, el fet d'apel·lar a un altre subjecte vulnerable (“la gente está acojonada” “Se siente insegura

³⁰ (05-jul-19). Los ultras alimentan la fobia a los menas en Catalunya, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190705/ataque-menas-masnou-ultras-fobia-7538581>

por la zona”) dona dret al que parla a fer-ho per un altre i evadir les responsabilitats del que diu (Di Masso et al. 2014:8-9).

Per altra banda, i com s’ha apuntat anteriorment, les opinions dels veïns es presenten com a aparentment benèvols i comprensives a partir de formulacions com “assegura no ser racista”. La retòrica de la inseguretat i del mal comportament proporciona als habitants locals una sèrie d’elements discursius per queixar-se de la presència de l’*Altre* sota un discurs aparentment progressista, ja que fa que les categories xenoracials quedin en segon pla (Di Masso et al. 2014:4).

En el següent fragment d’*El Punt Avui* (“Contundència contra els atacs d’ultradreta als MENA”³¹) es recullen les opinions d’una veïna que es manifestava al costat dels grups d’extrema dreta:

“S’hi ha barrejat la política i això va d’una altra cosa”

A la mateixa hora que se celebrava el ple, dijous al vespre, es trobaven a les portes de l’ajuntament els col·lectius de suport i els contraris als centre d’acollida de menors. Els uns i els altres, separats pel cordó policial dels Mossos d’Esquadra, s’encreuaven consignes i insults. “Allà s’hi barrejava la política, amb crits de “feixistes” i d’“independentistes”, quan això va d’una altra cosa”, assegurava ahir una de les veïnes, Mercè Royo, que com d’altres va decidir seguir els qui abandonaven la plaça per traslladar-se fins a les portes del centre de menors. “Jo no estic a favor que els facin fora, però sí que s’ha de penalitzar els qui no compleixen les normes perquè això s’està descontrolant i no hi haurà qui ho pari”, indicava Royo. Segons explica, hi ha bandes de joves que no retornen de nit al centre i que deambulen pel poble. Per mostrar el seu malestar diu que es va voler manifestar amb d’altres veïns “també independentistes” fins a l’alberg.

Veiem, en l’opinió d’aquesta veïna, un cert dilema ideològic. Per una banda esgrimeix el seu desacord amb la presència del centre de menors, apel·lant a la inseguretat i a la falta de càstig per a aquells que es salten les normes. Per altra banda, però, apunta que no vol que els facin fora. Això ho podem atribuir al fet que, tot i les seves bones intencions, les suposicions xenoracials estan presents a les seves hipòtesis. En aquest sentit, “les “ideologies vives” són contradictòries i el seu valor no resideix en les intencions de l’agent, sinó en les seves implicacions per a la naturalització i la

³¹ (06-jul-19). Contundència contra els atacs d’ultradreta als MENA, *El Punt Avui*. Extret de: <https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1631880-contundencia-contra-els-atacs-d-ultradreta-als-mena.html>

reproducció d'opinions que mantenen relacions socials prejudicioses" (Di Masso et al. 2014:13).³²

Los robos, amenazas y entradas en domicilios y jardines son constantes. Asimismo, en la vecina localidad de Arenys de Mar, el Ayuntamiento ha montado patrullas de agentes cívicos para reforzar la acción policial durante [el horario en que estos grupos suelen actuar](#), informó *La Vanguardia*.

En aquest fragment de l'ABC ("La presencia de menas tensa la convivencia en varios pueblos catalanes"³³) observem com, en definitiva, la percepció d'inseguretat generada per aquest col·lectiu justifica la voluntat d'augmentar la seguretat en les poblacions en les quals hi són presents. D'aquesta mateixa manera, el marc d'inseguretat és el que dona lloc a demanar l'expulsió de les persones migrants, sense necessitat d'utilitzar arguments xenoracistes, sinó apel·lant a motius de seguretat (Di Masso et al. 2014:16).

4.3. La representació de la violència sexual

Com hem vist, cap dels temes predominants a les notícies tenen relació directa amb les agressions sexuals que realitzen els menors, sinó que més aviat s'aprofiten aquestes per desenvolupar altres temes relacionats amb els actors de les agressions. Tot i que això ja ens avança certes qüestions, podem apuntar també algunes consideracions entorn de com la premsa representa la violència sexual.

Per una banda, trobem l'ús de figures retòriques, les quals destaquen els aspectes d'un concepte alhora que n'oculten d'altres. Veiem com en el cas de Santa Coloma de 2018, hi ha una tendència més o menys generalitzada a utilitzar expressions com "realitzant tocaments" o "fent tocaments". De fet, en un total de dotze notícies s'utilitzen aquestes expressions o similars. En aquest cas, es tracta d'una metonímia, la qual estableix una relació de contigüïtat, és a dir, serveix per conceptualitzar i identificar una cosa en virtut de la seva relació amb una altra.

El vincle entre el concepte original (en aquest cas, agressió sexual) amb la proposta metonímica (tocaments) és de naturalesa extralingüística, incorpora la subjectivitat i pressuposa una interpretació. Així mateix, "constituye una parcialización de un

³² Text original: "'Vivid ideologies' are contradictory, and their value does not reside in the agent's intentions, but in their implications for the naturalization and reproduction of views sustaining prejudiced social relations". Traducció pròpia

³³ (5-jul-18). La presencia de menas tensa la convivencia en varios pueblos catalanes, *ABC*. Extret de: https://www.abc.es/espana/catalunya/economia/abci-presencia-menas-tensa-convivencia-varios-pueblos-catalanes-201907051123_noticia.html

concepto y, por lo tanto, de la comprensión del mensaje amparado por la estructura metonímica” (Fernández Díaz 2003:186). L’ús concret d’aquesta metonímia, a més presenta l’agressió com un contacte carnal, assimilant un acte d’agressió a un acte d’intercanvi sexual, sense tenir en compte si aquest s’ha dut a terme en condicions de més o menys consentiment.

Pel que fa a les dues agressions del 2019 veiem com, en canvi, és recurrent l’ús d’expressions com “acusats d’agressió sexual”, “delicte d’agressió sexual”. Quant a l’agressió del Masnou, en canvi, veiem com en tres ocasions s’utilitza també la metonímia dels “tocaments”, tot i que s’especifica també que hi hagué “intent de violació”. Ho veiem en les frases següents:

“Acusado de intentar violar a una chica en plena calle y realizarle tocamientos”.³⁴

“Acusado de tocamientos y de intentar violar a una chica”.³⁵

“Un menor tutelado acusado de tocamientos y de intentar violar a una joven a la que esta madrugada”.³⁶

Per altra banda, es fa evident com es produeix una inclusió en els discursos mediàtics de veus institucionals, en especial de la justícia:

“Todos ellos están imputados por un delito de agresión sexual sin acceso carnal”.³⁷

El fet que la justícia es consideri l’únic òrgan capaç d’avaluar i analitzar un fet de violència sexual, situa aquesta com a marc d’autoritat en el qual els discursos mediàtics poden nodrir-se i emparar-se. Així mateix, el llenguatge propi que elabora la justícia ve reproduït pels mitjans de comunicació, i són les expressions lingüístiques provinents d’aquesta el que conformen la notícia. De la mateixa forma, la informació sobre una agressió sexual es concep únicament en el marc d’una denúncia o d’un judici:

³⁴ (30-juny-19) Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou , *La vanguardia*. Extret de: <https://www.lavanguardia.com/sucesos/20190630/463186052555/menor-tutelado-detenido-intento-violacion-masnou.html>

³⁵ Anna Mas (30-juny-19). Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190630/detenido-menor-tutelado-violar-chica-masnou-7529317>

³⁶ (30-juny-19). Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou , *ABC*. Extret de: https://www.abc.es/espana/catalunya/abci-detenido-otro-menor-tutelado-intentar-violar-chica-masnou-201906301502_noticia.html

³⁷ Oriol Solé Altimira (13-nov-18) El juez envía a prisión a cinco de los jóvenes imputados por una agresión sexual en el metro de Santa Coloma de Gramenet, *El Diario*. Extret de: https://www.eldiario.es/catalunya/politica/imputados-agresion-Santa-Coloma-Gramenet_0_835367381.html

La noia agredida i la seva parella s'expliquen davant del jutge

La noia i la seva parella també han declarat avui davant del jutge de guàrdia que va assumir el cas. Després de ser detinguts i de passar dues nits a comissaria, avui els Mossos els han passat a disposició judicial i el jutge n'ha ordenat la seva presó provisional a l'espera que avancin les investigacions o fins a l'espera del judici.³⁸

D'aquesta manera, rara vegada és notícia l'agressió en si, sinó la seva denúncia o judici, “lo que significa que no sólo las voces institucionales tienen una envergadura digna de destacarse, sino también los escenarios que son consecuencia de su existencia y sus funciones (Fernández Díaz 2003:201)”.

En les quatre notícies de *El País*, pel que fa a l'agressió de Santa Coloma el 2018, hi observem la següent frase, o formulació similar: “Li van tocar el cul, li van intentar fer un petó i van provar de grapejar-li l'entreceix”.³⁹ Observem doncs, com la dona es reduïda a la seva anatomia, alhora que el cos femení és fragmentat. Per una banda, això té com a resultat una presentació parcial de la dona, que queda associada a la seva anatomia, perd la seva caracterització com a ésser humà ple. Per altra banda, la fragmentació té com a conseqüència l'amplificació d'altres elements, deixant més visibles i emfatitzades certes parts del cos (Fernández Díaz 2003:147).

Una altra qüestió a tenir en compte és la informació detallada que ens proporcionen els mitjans. Observem, per una banda, aquest fragment de *El Periódico*,⁴⁰ relatiu a l'agressió de Santa Coloma el 2018:

Eran las 6:00 h de la mañana del domingo 11 de octubre [...] Primero fueron los insultos y el acoso verbal; luego, una vez dentro del ascensor que lleva al vestíbulo de la estación, empezaría lo peor.

El següent de *El Mundo*,⁴¹ sobre l'agressió el 2019 a Canet de Mar:

³⁸ Guillem RS (13-nov-18). Els cinc nois que van abusar sexualment de la noia de Santa Coloma, a presó, *Catalunya Diari*. Extret de: <https://catalunyadiari.com/successos/cinc-nois-santa-coloma-abus-sexual-santa-coloma-gramenet>

³⁹ Jesús García (12-nov-2018). Els dos menors de l'agressió de Santa Coloma no estaven tutelats, *El País*. Extret de: https://cat.elpais.com/cat/2018/11/12/catalunya/1542027705_135932.html

⁴⁰ Manuel Arenas (11-nov-18). Detenidos 15 jóvenes por un apuñalamiento y una agresión sexual en el metro de Santa Coloma, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/barcelona/20181111/magrebis-agresion-sexual-santa-coloma-sarna-7141026>

⁴¹ Javier Oms (1-jul-19). El juez encierra tres meses a los dos menores detenidos por la agresión sexual en Canet, *El Mundo*. Extret de: <https://www.elmundo.es/cataluna/2019/07/01/5d19d8edfc6c838a558b4627.html>

La madrugada del sábado, después de supuestamente haber agredido sexualmente a una mujer que se encontraron bebida en el paseo marítimo de la localidad costera.

I, per últim, aquest fragment de *Catalunya Diari*⁴² relatiu a l'agressió del Masnou també el 2019:

Detingut aquest diumenge un menor acusat d'intentar agredir sexualment una noia al Masnou, al Maresme, entre les cinc i les sis de la matinada, per la Festa Major de Sant Pere.

Veiem com en aquests tres fragments, i també en molts d'altres, es donen dades circumstancials sobre l'agressió. Per una banda se'ns proporciona informació sobre l'hora (sempre de matinada). A més, pel que fa al cas de Santa Coloma, no se'ns diu únicament que l'agressió es va produir al metro, sinó que s'especifica que va ser en l'ascensor on "empezaría lo peor". Pel que fa a l'agressió de Canet de Mar, s'informa de l'estat d'embriaguesa de la dona així com l'espai en què es trobava. En darrer lloc, pels fets del Masnou se'ns especifica també que es va produir durant la Festa Major de la localitat.

Proporcionar dades circumstancials sobre com, on i quan es produeixen les agressions porta a relacionar-les amb situacions concretes, com la nit, les festes o "estar sola". D'aquesta forma s'alimenta l'imaginari que les agressions només es produeixen en circumstàncies determinades i sota la responsabilitat de les dones. Transgredir les fronteres imposades pels mandats de gènere, i ocupar espais o reproduir actituds socialment masculines, converteix el cos de la dona en accessible i de domini públic.

D'acord amb la disciplina del terror sexual (Barjola 2018), proporcionar aquesta informació qüestiona la legitimitat d'aquest comportament alhora que provoca inseguretat i por, limitant la llibertat de les dones, que és justament l'objectiu de les agressions sexuals.

“Qué guapa eres”

Fuentes de la investigación detallan que el episodio ocurrido en Can Peixauet tiene todos los elementos de una agresión sexual, ya que la chica fue asaltada con violencia. El incidente comenzó en el vagón. “Qué guapa eres, ¿de dónde eres?”, preguntaron a la chica. Cuando iba a salir al ascensor, un grupo de jóvenes se montó con ella y la rodeó. Allí le tocaron las nalgas y la entrepierna, intentaron besarla y la empujaron cuando ella trató de zafarse. Ya en el andén,

⁴² (5-jul-19). Cinc ferits després de l'intent d'assalt al centre de menors migrants al Masnou, *Catalunya Diari*. Extret de: <https://catalunyadiari.com/successos/detingut-menor-agredir-sexualment-masnou>

siguieron persiguiéndola y acosándola hasta que ella amenazó con avisar a la policía. El suceso culminó en la calle con el apuñalamiento del novio de la chica, al que había avisado para que fuera a buscarla.

En aquest fragment de *El País*,⁴³ es donen una sèrie de detalls morbosos que no tenen interès informatiu. Per una banda, tot i que recull l'actitud defensiva de la dona agredida, deixa palès que només se'n surt en el moment en què apareix el seu company. En canvi, al llarg de la informació no es troba cap referència a les aptituds, habilitats o perspicàcia física en el moment d'esquivar o fugir de l'agressió. "Aquest fenomen tendeix a victimitzar les dones, a presentar-les com a persones indefenses, desvalgudes i sense capacitat de reacció" (Lledó 2002:90).

Per altra banda, destaca l'ús, entre cometes, de les paraules emprades pels agressors per referir-se a la dona. Això forma part de l'atribució comuna de passió als delictes de violència sexual. En definitiva, proporcionar aquesta sèrie de detalls fan que la mirada no se centri en el fet fonamental, que és la violència sexual, i envaeixen la intimitat de la dona agredida, alhora que la presenten com objecte sexual i sense autonomia.

4.4. Representació dels agents

És interessant indagar sobre quina és la representació que es fa dels principals agents implicats en els fets analitzats: els agressors, per una banda, i les dones que han estat subjecte d'aquestes agressions, per l'altra. Pel que fa als primers, Fernández Díaz assenyala que existeixen dues tendències generals a l'hora d'anomenar els agressors. En primer lloc, aquelles que serveixen per homogeneïtzar en el cas de les minories i, en segon lloc, les que tendeixen a individualitzar en els casos d'*agressors excepcionals* (Fernández Díaz 2003:100).

Pel que fa a la tendència homogeneïtzadora de les minories, trobem la precisió de l'origen ètnic com a una de les principals estratègies. En el cas de Santa Coloma el 2018 veiem dos titulars que especifiquen l'origen *magrebí* dels agressors. Tanmateix, si anem al cos de les notícies en onze de les cinquanta-set, hi apareix també el gentilici.

⁴³ Jesús García (13-nov-18). El juez deja libres a los menores de la agresión sexual de Santa Coloma, *El País*. Extret de: https://elpais.com/sociedad/2018/11/13/actualidad/1542119994_747921.html

“Detinguts 14 joves magribins per agredir sexualment una noia a Santa Coloma de Gramenet”.⁴⁴

En aquest mateix sentit, en aquest titular de *El Periódico*, com a cas exemplificant, hi veiem l'ús contrastat de dues categories diferenciades per al subjecte i l'objecte de l'agressió: els subjectes no són homes sinó que són *magrebins*, mentre que l'agredida sí que és una dona. Per tant, els primers venen definits a partir del seu origen, mentre que la segona ho fa a partir del seu gènere.

Igualment, respecte al cas de Santa Coloma, veiem que en un nombre important de notícies s'utilitza l'adjectiu *indocumentats* o *sense papers* (9 en total). Considerant que aquesta paraula és un eufemisme políticament correcte de l'etiqueta *il·legals*, l'extraordinari èmfasi en el fet que es tracta de persones *indocumentades* concorda amb diverses funcions ideològiques (Van Dijk 1997:114).

Respecte a les notícies del Maresme del 2019 no trobem que en cap d'elles s'especifiqui l'origen ètnic dels agressors. Tanmateix, tal com hem vist anteriorment a l'anàlisi dels titulars, observem una tendència en aquests a especificar que es tracta de *menors* i, tot i que en menor mesura, de *menors tutelats*, pel que fa a les notícies dels mateixos dies de les agressions. Així mateix veiem com l'ús de les sigles “MENA” s'usa en el 44,44% dels titulars (tenint en compte totes les del 2019, que són un total de 72).

En general observem que en totes les notícies s'especifica, o bé en el titular o subtítol o bé en el cos, que es tracta de menors tutelats per la DGAIA (vegeu Annex 6). Aquest canvi de tendència, pot relacionar-se amb què la construcció de l'etiqueta *MENA* (en les seves diverses formes) es troba ja més consolidada, i aquesta porta intrínseca, entre d'altres, característiques racials i d'origen ètnic.

Una altra denominació freqüent dels agressors és a partir del lèxic jurídicolegal i policial. La seva utilització obeeix a imperatius de precisió i fiabilitat noticial (Fernández Díaz 2003:105). A banda de l'ús freqüent de l'adjectiu *detinguts*, tal com hem vist a l'anàlisi dels titulars, és freqüent l'ús de formes com *acusats*. L'ús d'aquestes expressions, juntament amb d'altres com *presumptament*, categoritza els agressors en un marc especial:

⁴⁴ Manuel Arenas (11-nov-19). Detinguts 14 joves magribins per agredir sexualment una noia a Santa Coloma de Gramenet, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.cat/ca/barcelona/20181111/magrebis-agressio-sexual-santa-coloma-sarna-7141026>

el de la presunción (la realidad criminal no es más que un relato de la víctima ante la policía y el juez) y el de la relatividad (la realidad de la agresión está subordinada a la versión de la víctima en el enunciado de la acusación, no en el hecho de la agresión en sí). (Fernández Díaz 2003:105).

Per altra banda, trobem en el corpus de les notícies, dos fets exemplificants pel que fa a l'estratègia d'autorepresentació positiva i representació negativa de l'*Altre* esmentada en el marc teòric. En primer lloc, si bé l'agressió del Masnou es va produir per part d'un menor no acompanyat, aquesta es va veure frenada pels seus companys, també menors no acompanyats. En aquest sentit, observem que hi ha diferents notícies que ho especifiquen, però en d'altres aquest fet no s'apunta i, en altres es fa de forma ambigua.

Los Mossos d'Esquadra han detenido a un menor tutelado acusado de tocamientos y de intentar violar a una chica a la que esta madrugada ha abordado en una calle de El Masnou (Maresme), si bien los acompañantes del chico le han recriminado su actitud y se lo han llevado antes de que cometiera la agresión.⁴⁵

És el cas d'aquest article de *El Periódico*, en què s'especifica que la persona detinguda és un "menor tutelat", mentre que els "acompanyants" no reben el mateix qualificatiu i, per tant, no se'ls integra en aquest col·lectiu. En dues notícies més reben el qualificatiu d'"amics".⁴⁶

En segon lloc, respecte a l'atac al centre de menors del Masnou, veiem que són molts els diaris que expliquen que els menors pujaren a la teulada en el moment que aquest es produïa. Per exemple, el següent fragment de l'*ABC*:⁴⁷

mientras varios jóvenes tutelados subieron al tejado del edificio, desde donde dirigieron gestos obscenos hacia los manifestantes.

Tanmateix només dos mitjans apunten les conseqüències negatives d'aquest fet per a les persones que es troben allotjades al centre, més enllà de les conseqüències físiques que

⁴⁵ (30-juny-18). Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190630/detenido-menor-tutelado-violar-chica-masnou-7529317>

⁴⁶ Anna Mas (30-juny-18). Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190630/detenido-menor-tutelado-violar-chica-masnou-7529317>. Receba Carranco (30-jul-19). Detenido un menor tutelado por un intento de agresión sexual en el Masnou, *El País*. Extret de: https://elpais.com/ccaa/2019/06/30/catalunya/1561887414_741939.html

⁴⁷ (5-jul-19) Tensión en El Masnou por un intento de agresión sexual: «Fuera los menas de nuestros barrios», *ABC*. Extret de: https://www.abc.es/espana/abci-tension-masnou-intento-agresion-sexual-fuera-menas-nuestros-barrios-201907051004_noticia.html

tingué per als ferits (entre els quals hi ha menors i treballadors). Veiem com aquest fragment de *El Nacional*⁴⁸ ho considera:

Entre los cuatro heridos que dejó el intento de asalto a un albergue de MENA del Masnou hay tres menores que sufrieron **crisis de ansiedad**.

Així doncs, en aquests dos casos concrets s'emfatitza el comportament *desviat* de l'*Altre*. En el primer cas, a partir de l'assenyalament del subjecte de l'agressió i l'ocultació del subjecte que la frena, es criminalitza tot el col·lectiu de menors. A partir de l'ocultació d'informació, es crea una falsa unitat de grup i es construeix una representació d'un tot homogeni.

En el segon cas, veiem com s'emfatitza el comportament *inadequat* dels menors, el qual es dona com a reacció, però no s'assenyalen les conseqüències negatives de l'atac cap a aquests mateixos menors. Així, d'acord amb Van Dijk, s'avalua l'existència d'un *nosaltres* innocent front un *altre* que transgredeix la norma, mancat de sentit comú i/o amb comportaments inacceptables.

Com hem avançat, les referències a les agressions sexuals en si són mínimes. Doncs, en aquest mateix sentit les dones agredides apareixen com l'últim escalafó de la jerarquia d'actors.

El Departamento de Trabajo, Asuntos Sociales y Familia ha condenado la presunta agresión sexual, se ha puesto al servicio de la víctima, a quien traslada todo su apoyo, se personarán contra el joven en la causa, además de presentar una denuncia, y piden celeridad a la justicia.⁴⁹

En aquest fragment de *El País*, l'ús de la paraula víctima remet a una certa essència. Si bé l'ús d'aquesta paraula a vegades és important des d'un punt de vista polític —ja que suposa que hi ha hagut una persona que ha comès un abús de poder i un altre que ha sofert aquest abús— l'ús abusiu o descontextualitzat deshumanitza la persona i obvia que es tracta d'un estadi determinat de la vida d'aquesta. En aquest mateix sentit, la frase presenta la víctima com a objecte de protecció i no com a subjecte de drets.

⁴⁸ (5-jul-19) El Ayuntamiento del Masnou se personará contra los organizadores de la marcha de rechazo a los MENA, *El Nacional*. Extret de: https://www.elnacional.cat/es/sociedad/ayuntamiento-masnou-personara-organizadores-marcha-rechazo-mena_400999_102.html

⁴⁹ Rebeca Carnado (30-juny-19). Detenido un menor tutelado por un intento de agresión sexual en el Masnou, *El País*. Extret de: https://elpais.com/ccaa/2019/06/30/catalunya/1561887414_741939.html

Seria interessant que els mitjans informessin sobre les dificultats que es presenten, per a una dona, en el moment d'interposar una denúncia i/o iniciar un procés judicial. Així quedaria reflectida la capacitat d'agència i resiliència de les dones en decidir denunciar, alhora que es rebutjaria la idea que es tracta d'un procés fàcil i es conscienciaria sobre la victimització secundària que reprodueixen les institucions.

4.5. Context sociocultural

Per tal de transcendir l'anàlisi discursiva i de contingut, ens detindrem ara en el context sociocultural en què es genera el corpus del nostre treball. Si ho fem cronològicament, començant pel cas del 2018, observem com a les notícies es parla de *joves extutelats*.

“los sospechosos son chicos ex tutelados, que han rondado por diferentes casas ruinosas de la localidad tras haber pasado por centros de menores”.⁵⁰

Tanmateix, a mesura que avancen els dies aquesta informació ve contrastada. Es tracta de joves que no han estat tutelats per la DGAIA i dos menors que tampoc no ho han estat, que seran sotmesos a proves per determinar la seva edat. El fet d'atribuir-los directament aquesta condició, però, dona pistes entorn com es va configurant l'etiqueta *menors estrangers no acompanyats*.

En un article d'opinió de *La Vanguardia* del gener del 2019 (al qual ens remetem perquè està citat a un article que conforma el corpus del treball)⁵¹ es formula la següent afirmació:

Casi un 20% de estos chicos han tomado el camino de la droga y de la delincuencia. No quieren ser tutelados y optan por vivir en viviendas ocupadas o en la calle. Son una minoría pero están dando mucha guerra.

Un altre fragment citat, d'un article de finals de juny del 2019 (abans que es produïren les agressions del Maresme), apunta el següent:

Ni había plan, ni dinero, ni infraestructura, ni personal formado, ni se había trabajado socialmente una red de acogida. Nada. La llegada de la oleada de menores desató una crisis interna en el Govern ante la carencia de recursos y hubo que improvisar medidas.

⁵⁰ Jordi Ribalaygue (12-nov-18) La Generalitat y el Ayuntamiento polemizan sobre los jóvenes agresores de Santa Coloma, *El Mundo*. Extret de: <https://www.elmundo.es/cataluna/2018/11/12/5be97afe268e3ef3208b4668.html>

⁵¹ (5-jul-19) ¿Qué pasa con los 'menas?', *La Vanguardia*. Extret de: <https://www.lavanguardia.com/participacion/cartas/20190705/463186082685/problema-menas-menores-inmigrantes-gestion-generalitat.html>

Els dos fragments posen especial èmfasi en diversos detalls sobre la falta d'una previsió de benestar social per als menors. L'equiparació (aquí raonable) dels menors amb la pobresa i el desavantatge social, permet construir discursivament els nadius en la posició avantatjada de cuidadors. “Això estableix una relació de dependència paternalista entre nadius i immigrants consagrada en la lògica més àmplia implicada de la prestació d'assistència” (Di Masso et al. 2014:15).⁵²

Per altra banda, en el cas del primer fragment, la lectura suggerida és que, a més, els menors són uns desagraïts a pesar de l'esforç per part de les administracions. Tanmateix, en el segon fragment, la metàfora del desastre aquàtic (“oleada”) suggereix que la arribada imminent de *menors estrangers no acompanyats* ha estat massiva i equiparable a una catàstrofe natural imprevisible.

Anteriorment a aquest segon fragment, el maig del 2019, es publicà un informe dels Mossos d'Esquadra, el qual tingué gran ressò mediàtic. Un article de l'Observatori d'actualitat del discurs discriminatori als mitjans, titulat “‘Venen els MENA’! La discriminació mediàtica cap als menors d'edat no acompanyats”,⁵³ realitza una anàlisi de com els mitjans informaren de les dades proporcionades per l'informe. Apunta que es donà especial èmfasi a la solució policial, presentant el problema com una qüestió de seguretat i no de caràcter social. D'acord amb aquest mitjà doncs, veiem com amb la publicació de l'informe i la cobertura mediàtica d'aquest, es contribuí a la representació dels *menors no acompanyats* com a amenaça. Així ho apunta:

Els mitjans s'han encarregat de convertir els menors d'edat estrangers no acompanyats —uns 5.600 joves sense tutor a càrrec en territori català— en una amenaça. Això es desprèn de les informacions que ens arriben sobre aquest col·lectiu, heterogeni —nois i noies i de diferent procedència— però construït amb uniformitat pels mitjans, sempre associat a la violència, les drogues o la delinqüència.

Per altra banda, veiem en els articles citats per l'Observatori d'actualitat del discurs discriminatori als mitjans, però també en els que conformen el corpus del nostre

⁵² Text original: “This establishes a paternalistic relationship of dependence between natives and immigrants enshrined in the broader implied logic of assistance-giving.” Traducció pròpia.

⁵³ Yeray S. Iborra (3-jul-19) “‘Venen els MENA’! La discriminació mediàtica cap als menors d'edat no acompanyats, *Observatori d'actualitat del discurs discriminatori als mitjans*. Extret de: <https://www.media.cat/discursosdiscriminatoris/venen-els-mena-la-discriminacio-mediatica-cap-als-menors-dedat-no-acompanyats/>

treball,⁵⁴ una tendència generalitzada a proporcionar xifres sobre quin és el nombre de menors tutelats per la Generalitat, quants han comès delictes, etc. Aquesta retòrica informativa que considera l'aportació de xifres com a mostra d'objectivitat, en canvi, té implicacions especials per a les minories. Van Dijk apunta que els pronunciaments sobre xifres absolutes van acompanyats del posterior degoteig del seu increment, retòrica que destaca els *fets*, però que sobretot subratlla el concepte de *grans quantitats*.

Xifres que no s'expliquen ni es corregeixen quan són errònies. Trobem un exemple flagrant d'això a les notícies que conformen el corpus del nostre treball,⁵⁵ en què hi ha ball de xifres d'un titular a un altre del mateix mitjà digital d'una llengua a l'altra: “lo que confirma nuestra suposición de que esencialmente [las cifras] no sirven para aportar especificaciones exactas, sino que funcionan como meros medios retóricos que sugieren hechos” (Van Dijk 1997:119).

D'aquesta manera ho considera també l'article citat de l'Observatori d'actualitat del discurs discriminatori als mitjans. Les xifres proporcionades per l'Informe dels Mossos d'Esquadra van ser replicades pels mitjans, de forma que generaven una lectura esbiaixada. Mentre la dada que el 18% dels menors han comès algun delicte rebia gran rellevància, en situar-se al titular o subtítols, no es feia ressò de la manca de recursos per part de les administracions per a la seva atenció ni en els drets vulnerats d'aquests joves.

Tal com hem vist anteriorment en l'anàlisi de les notícies, es dona certa importància als menors que han quedat en llibertat. Això suggereix una certa indulgència per part de les autoritats i justifica la demanda de major duresa de les actuacions policials i judicials cap aquests. Per altra banda, es dona un augment en la centralitat discursiva de la inseguretat derivada de la representació homogènia dels menors en termes de perillositat. D'aquesta manera, el marc d'inseguretat brinda una sèrie de recursos

⁵⁴ “Cuatro de cada diez menores internos (38 %) en los centros de justicia juvenil en Cataluña son menores migrantes tutelados, con 109 de los 286 que hay encerrados, según datos del Departamento de Justicia de junio. La cifra representa un 1,6 % de todos los MENA llegados a Cataluña desde 2016 (6.640)” a: Receba Carranco (30-juny-19). Detenido un menor tutelado por intento de agresión sexual en el Masnou, *El País*. Extret de: https://elpais.com/ccaa/2019/06/30/catalunya/1561887414_741939.html

⁵⁵ Manuel Arenas (11-nov-18) Detenidos 15 jóvenes por un apuñalamiento y una agresión sexual en el metro de Santa Coloma, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.com/es/barcelona/20181111/magrebis-agresion-sexual-santa-coloma-sarna-7141026>. Manuel Arenas (11-nov-18). Detinguts 14 joves magribins per agredir sexualment una noia a Santa Coloma de Gramenet, *El Periódico*. Extret de: <https://www.elperiodico.cat/ca/barcelona/20181111/magrebis-agressio-sexual-santa-coloma-sarna-7141026>

discursius, a través de la representació negativa de l'*Altre*, per demanar la seva expulsió física.

Pel que fa als casos del 2019 observem com en les notícies hi ha un continu entre les agressions sexuals i l'atac al centre de menors. Si tenim en compte que aquest atac és conseqüència d'un context polític determinat, que s'ha anat gestant anteriorment, podem considerar que el discurs mediàtic construeix un imaginari sociopolític major, alhora que el representa.

En definitiva, si tenim en compte que els mitjans representen la violència sexual com un delictes més i la importància que reben altres qüestions derivades de la presència dels menors, aquests episodis serveixen a la construcció de l'etiqueta dels *menors estrangers no acompanyats*. Veiem en l'ús del càntic "fuera los menas de nuestros barrios", al mateix temps que el del lema feminista "ni una mas",⁵⁶ per part de l'extrema dreta, la culminació d'aquest procés de construcció de l'etiqueta: es demana l'expulsió dels menors apel·lant a la *seguretat* i no per qüestions racials. Una inseguretat, en aquest cas, que es vol erradicar suposadament en nom de la denúncia i condemna de les agressions sexuals.

⁵⁶ "'Fuera los menas de nuestros barrios" o "ni una más" eran algunos de los lemas que coreaban los vecinos contrarios a la presencia de estos menores no acompañados" a: (4-jul-19). Tensión entre vecinos de El Masnou por la agresión sexual a una menor, *La Vanguardia*. Extret de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20190704/463291717708/tension-entre-vecinos-de-el-masnou-por-la-agresion-sexual-a-una-menor.html>

5. Conclusions

En analitzar el corpus del nostre treball considerem que els mitjans de comunicació contribueixen a la construcció d'un relat amb valors determinats. Per una banda, podem veure com el focus de les notícies ha estat majoritàriament condicionat per qui han estat els autors de les agressions i no en aquestes en si. Aquest fet s'ha observat a escala macroestructural i macrosemàntica, a través del que és destacat en els titulars, i també a partir de les estructures temàtiques principals que s'han desplegat a les diferents notícies.

Per altra banda, han quedat al descobert diverses estratègies discursives que tenen com a resultat la construcció d'una categoria homogènia i *alteritzada* dels menors no acompanyats. A més, aquesta homogeneïtzació es dona a partir de la implementació de l'estratègia general de la *representació negativa de l'Altre* (Van Dijk 1997, 2002, 2005, 2007).

Ho veiem en la representació de la sarna que, a partir de la informació proporcionada de casos passats també en menors no acompanyats, homogeneïtza el col·lectiu metaforitzant-lo com a infeccions. Tanmateix, en l'especial atenció que rep el fet que els menors viuen en un edifici ocupat i en males condicions de salubritat observem una representació estereotipada de la pobresa, alhora que una especial atenció a aquest fet en termes d'il·legalitat. Tanmateix, això, sumat al desplegament d'altres temàtiques relacionades amb la il·legalitat, genera una representació homogènia en termes de perillositat.

Si tenim aquest fet en compte, no és sorprenent que en les notícies més recents (pel que fa als dos casos del 2019) s'observi un desplaçament discursiu de la centralitat de les temàtiques cap a la inseguretat. Al mateix temps aquesta inseguretat, derivada suposadament de la presència dels menors no acompanyats, funciona com a homogeneïtzadora, i a conseqüència de la representació negativa de l'Altre.

A més a més, hem vist que una de les estratègies principals per dur a terme aquesta representació homogènia i *alteritzada* és la precisió de l'origen ètnic dels agressors. Això, sumat a l'èmfasi que es dona a la seva *indocumentació*, els acabarà englobant en una categoria més ampla: la de *menors estrangers no acompanyats*. Així és que, pel

que fa als casos del 2019, la precisió de l'origen ètnic ve substituïda per l'ús d'aquesta mateixa categoria.

Si posem en relació els dos fets anteriors, veiem com la representació dels menors no acompanyats en termes de perillositat es produeix en paral·lel a la consolidació de l'etiqueta que els engloba en una categoria, de manera que es crea un vincle entre allò que categoritza i altres membres de la mateixa categoria (Fernández Díaz 2003:16). Així, l'etiqueta *menors estrangers no acompanyats* passarà a portar intrínseques característiques racials (entesa com un conjunt d'estereotips, també de criminalitat i perillositat). Aquesta construcció, que es basa en la criminalització prèvia dels menors com els únics delinqüents, fa pressuposar – i no discutir – que la inseguretats és creada per aquests (sobre)generalitzats *Altres*.

Aquest resultat analític ens permet veure, d'acord amb la metodologia genealògica, com la categoria *menor estranger no acompanyat* és una construcció socio-històrica que carrega i condensa un seguit d'altres categories. Aquestes són construïdes a partir del discurs, que en generar saber, opera com una tecnologia de poder. Les informacions esbiaixades dels mitjans de comunicació, els quals difonen una sèrie d'estereotips i clics, contribueixen a l'estigmatització dels *menors no acompanyats*.

En aquest sentit, tot i que no s'especifiquen qüestions com la cultura o religió de procedència dels menors, considerant que la islamòfòbia funciona com la resta de racismes, molts dels substrats dels prejudicis exposats veuen de la projecció de l'*Altre* musulmà. Així, els estereotips difosos pels mitjans coincideixen amb els procediments per construir aquell *Altre* que mencionen, tal com hem vist al marc teòric, Alba Rico i Kundnani. Ho veiem en la construcció com a unitat negativa i inadmissible, com a part de la projecció de pors i angoixes inconscients.

El discurs dels mitjans de comunicació capta i forma el discurs del públic (entès aquí com el conjunt de la població), de manera que entren en joc les tecnologies de poder pròpies de la *biopolítica* que indueixen efectes cognitius específics. Tanmateix, cal tenir en compte que el subjecte *menor estranger no acompanyat* està inscrit en un context determinat, tal com hem vist al llarg del treball i com resumim a continuació.

Si tenim en compte que la *governamentalitat* és la manera específica de dirigir la conducta d'individus i grups, d'acord amb una *governamentalitat blanca*, entesa com a lògica disciplinària de la blanquitud (Hesse 2005), l'estesa noció de *menor estranger no acompanyat* s'emmarca en unes relacions de poder més àmplies. D'aquesta manera el concepte de *governamentalitat blanca* ens fa veure com les tecnologies de poder concretes autoritzades per les idees hegemòniques sobre blanquitud actuen sobre els subjectes racialitzats.

Tanmateix, la *governamentalitat blanca* no només actua sobre les persones racialitzades i pertanyents a minories ètniques (disciplinant-les com a homogènies, desviades, extremistes, etc.), sinó que també opera sobre les persones blanques, disciplinant-les perquè actuïn de formes concretes i subjectivant-les a les nocions hegemòniques de blanquitud. La racialització es presenta com a un fet recent, reduïble a la incursió abrupte de l'*Altre*, en què l'amenaça de l'altre absorbeix tota la seva atenció.

El racisme d'estat, que permet la vulneració de drets humans sistemàticament a través de la seva política de fronteres, es recolza en el tractament d'amenaça i invasió de l'*Altre*. Així mateix, veiem en el cas dels *menors no acompanyats* com la seva condició d'*estrangers* és el que els posiciona sota la línia d'allò-humà (Fanon 2009) i per tant els assegura una posició de subalternitat, alhora que aquesta condició d'*estrangers* és generada pels marcs, lleis i polítiques estatals.

Pel que fa a la representació de la violència sexual, podem afirmar que les notícies defugen d'una lectura que en mostri el caràcter estructural. Si bé els tres casos deriven en un gruix important de notícies no trobem, en cap d'ells, que la qüestió s'abordi en la seva dimensió més complexa. L'ús de figures retòriques, per a referir-se a la violència sexual, la fragmentació del cos femení així com la importància del discurs jurídic, fomenten una mirada estereotipada de les agressions sexuals alhora que victimitzada de les dones que les pateixen.

Tanmateix, el fet més destacat és que les notícies proporcionen dades circumstancials de les agressions. Donar detalls sobre el lloc, l'hora, l'alcohol, la festa... alimenta l'imaginari segons el qual les agressions només es produeixen en circumstàncies concretes, de forma fortuïta i, inclús sota la responsabilitat de les dones. En aquest sentit, el discurs té un paper fonamental en la difusió de la imatge estereotipada de les

agressions sexuals, que té com a conseqüència la multiplicació de la violència sexual, en tant que contribueix a la dependència i restricció dels moviments i actituds de les dones.

Aquestes representacions sobre el perill sexual són formes de càstig que alligonen i coaccionen les dones, si desgranem el seu significat podem observar com hi opera la microfísica sexista del poder (Barjola 2018), en tant que divulga la por i oculta el caràcter sistèmic de les agressions sexuals, de manera que aquestes produeixen poder i saber sexista.

Hem vist com l'ús mediàtic reforça l'etiqueta dels *menors estrangers no acompanyats*, en les seves diverses formes racistes. Tanmateix, aquesta representació es fa sota el pretext de la condemna d'agressions sexuals. Les conseqüències d'aquest discurs les podem trobar condensades en l'ús per part de l'ultra dreta de reivindicacions feministes (“ni una menos”) amb propòsits xenoracistes (“fuera los menas de nuestros barrios”).

En l'atac al centre de menors apareix la qüestió sexual com a element central per a la legitimació de la demanda d'expulsió d'aquests. Aquest fet és exemplificant de la resolució de la contradicció entre dues lògiques apuntada per Fassin (2020), la qual considera que ve superada a finals de la primera dècada del segle XXI amb l'augment del populisme. El discurs neofeixista —entès com a populisme de dretes i encarnat en aquest cas en l'ultra dreta que perpetra l'atac al centre de menors— combina arguments, classistes, racistes i masclistes, en defensa de l'ideal d'home blanc heterosexual.

De la mateixa forma, aquest fet és un exemple paradigmàtic de *femonacionalisme* (Farris 2017): s'instrumentalitza la defensa dels drets de les dones per part de l'extrema dreta. D'aquesta manera, les conseqüències d'aquesta captació i neutralització de les reivindicacions feministes amb finalitats racistes, les podem inscriure en una política internacional més àmplia, en què la *democràcia sexual* es presenta com a arma de les relacions internacionals. Tanmateix, la defensa dels drets de les dones com a discurs que circula socialment, és la forma legítima de ser racista i d'excloure l'*Altre*.

Això deriva, del fet de no posar en consideració el caràcter estructural de les agressions sexuals, i del fet que la violència patida per les dones és a més de sistèmica, sistemàtica. Que és una estructura opressiva que, des de tots els àmbits, exerceix violència sobre els cossos femenins. El masclisme està present en tots els àmbits i de múltiples formes, i no prové únicament de l'*Altre* racialitzat. Cal dir que la declaració del col·lectiu feminista

que trobem en el corpus del treball ho assenyalava en aquest sentit i critica alguns aspectes de la cobertura que fan els mitjans:

"Són agressions masculines, que venen d'arreu, de qualsevol persona i nacionalitat. No és necessari barrejar-ho. Si no fossin menors tutelats no es faria referència a detalls de la seva vida"⁵⁷.

Tanmateix, recordem que aquestes declaracions són únicament replicades per un mitjà. Tenint en compte la gran quantitat de notícies derivades de les agressions aquest fet és prou paradigmàtic. L'ocultació d'aquesta informació respon, altre cop, a la manca d'aquesta mirada estructural alhora que mostra el poc interès que reben aquest tipus d'associacions feministes.

En síntesi, hem vist com es dona una relació complexa entre feminisme i antiracisme. Com s'ha exposat a la introducció, aquest treball tracta de cobrir un buit en la teoria interseccional, la qual habitualment contempla la intersecció d'opressions en un mateix subjecte. En canvi, en aquest estudi, una opressió no s'afegeix a un altre sinó que els privilegis de caràcter sistèmic s'alternen d'un subjecte a l'altre. Aquesta oposició dels sistemes estructurals és instrumentalitzada pels mitjans i, de forma evident, per l'ultradreta.

En aquest sentit trobem també certa limitació que cal tenir en compte. Hi ha un subjecte (el femení) que no exerceix violència directa sobre un altre subjecte (el racialitzat), sinó que la violència que rep aquest és de caràcter estructural. Tanmateix, aquest mateix subjecte sí que exerceix violència directa (violència sexual), tot i que és una violència que s'emmarca en una estructura sistèmica determinada: el sistema patriarcal.

Pel que fa a les preguntes i hipòtesis que guien el treball, podem apuntar que ha quedat palès, com el fenomen dels *Menors estrangers no acompanyats* es construeix com dipositori de fòbies socials, racistes i xenòfobes (*anxiety-ridden*) a partir de la seva representació. Tanmateix, cal tenir en compte que no tots els mitjans seleccionats generen aquesta construcció en la mateixa mesura. Aquesta limitació pot ser, alhora un futur fil sobre què estirar. De la mateixa manera es presenta la comparació amb la representació de la violència sexual perpetrada per un altre *perfil* d'agressor, la qual

⁵⁷ (01-jul-19). Més de mig miler de persones es concentren a Canet contra la violació de dos MENAs a una dona, *El Món*. Extret de: https://www.elmon.cat/politica/mes-de-mig-miler-de-persones-es-concentren-a-canet-contr-la-violacio-de-dos-menas-a-una-dona_1937087102.html

cosa no es podia abordar en un treball d'aquestes característiques però podria dotar de més arguments a les conclusions esgrimides.

Pel que fa als objectius específics s'ha mostrat, per una banda, el procés pel qual la mediatització de les agressions sexuals imposen mecanismes de disciplinament sobre els cossos de les dones. La manca d'una visió estructural d'aquestes, produïdes sota un marc de dominació patriarcal, genera producció i reproducció de *terror sexual* (Barjola 2018), el qual té per conseqüència la limitació de conductes i espais per a les dones a partir de la difusió de la por, construïda sobre un discurs estereotipat.

Per altra banda, s'ha vist a partir de quins mecanismes discursius en la mediatització de les agressions sexuals comeses per *menors no acompanyats* queden reflectits propòsits racistes i xenòfobs. El desplaçament de la centralitat de les agressions sexuals cap a el discurs sobre la inseguretats generada pels menors es produeix de forma gradual a través de la introducció de temàtiques que generen una imatge estigmatitzant i homogeneïtzadora. Finalment, la difusió d'aquest imaginari legitima la demanda de la seva expulsió.

Tanmateix, la relació complexa entre ambdós fenòmens és encara un camp per explorar. En aquest sentit, una futura via de recerca podria complexitzar la relació entre els dos resultats anteriors: el *terror sexual* serveix al reforçament del fenomen dels *menors estrangers no acompanyats*, generant una imatge de perillositat i, per tant, assegurant la seva posició de subalternitat, alhora que reforça el control dels cossos femenins establint restriccions espacials i també relacionals. En tot cas, caldria tenir en compte una cobertura mediàtica més àmplia, que permetés treure major profit als conceptes explorats al llarg del treball.

6. Bibliografia

- Alba Rico, Santiago. 2015. *Islamofobia: nosotros, los otros, el miedo*. Barcelona: Icaria.
- Barjola, Nerea. 2018. *Microfísica sexista del poder: el caso Alcàsser y la construcción del terror sexual*. Barcelona: Virus.
- Bhattacharyya, Gargi. 2008. *Dangerous brown men: exploiting sex, violence and feminism in the war on terror*. London: Zed Books.
- Boix, Valls, i Juan Evaristo. 2018. *Giorgio Agamben: política sense obra*. Barcelona: Gedisa Editorial.
- Crenshaw, Kimberle. 1991. "Mapping the margins: Intersectionality, identity politics, and violence against women of color". *Stan. L. Rev* 43:1241-99.
- Fanon, Frantz. 2009. *Piel negra, máscaras blancas*. Madrid: Akal.
- Farris, Sara R. 2017. *In the name of womens's rights. The rise of femonationalism*. Durham: Duke University Press.
- Farris, Sara R. 2019. "Social reproduction and racialized surplus populations", a *Capitalism: concept, idea, image. Aspects of Marx's Capital today*. Editat per P. Osborde, É. Alliez, i E.-J. Russell. London: CRMEP Books. Pàg. 121-31.
- Fassin, Eric. 2012. "La democracia sexual y el choque de civilizaciones". *Mora* 0(18):5-10.
- Fassin, Eric (2020). "Antics i nous nacionalismes sexuals en temps neo-feixites", Conferència presentada a *Aula Mediterrània 2019-2020*, el 27-02-2020. *IEMed, Barcelona*.
- Fernández Díaz, Natalia. 2003. *La violencia sexual y su representación en la prensa*. Barcelona: Editorial Anthropos.
- Foucault, Michel. 2002. *Vigilar y castigar. Nacimiento de la prisión*. Bueno Aires: Siglo XXI editores Argentina.
- Foucault, Michel. 2012. *Hay que defender la sociedad : curso del Collège de France (1975-1976)*. Madrid: Akal.
- Foucault, Michel. 1988. «El sujeto y el poder». *Revista Mexicana de Sociología* 50(3):3-20.

- Foucault, Michel. 1995. *Historia de la sexualidad I. La voluntad de saber*. México: Siglo XXI.
- Foucault, Michel. 2008. *Seguridad, territorio, población: curso del Collège de France, 1977-1978*. Madrid: Akal.
- Grosfoguel, Ramón. 2012. "El concepto de "racismo" en Michel Foucault y Frantz Fanon: ¿teorizar desde la zona del ser o desde la zona del no-ser?". *Tabula Rasa. Bogotá - Colombia*, (16):79-102.
- Grosfoguel, Ramón, i Gema Martín Muñoz. 2012. *Islamofobia a debate. La genealogía del miedo al islam y la construcción de los discursos antiislámicos*. Madrid: Casa Árabe.
- Hesse, Barnor. 2005. "White Governmentality: Urbanism, nationalisme, Racism", a *Imagining cities. Scripts, signs, memory*. Editat per S. Westwood i J. Williams. London: Routledge. Pàg. 85-102
- Irusta Mérida, Alejandro. 2014. "El concepto de gubernamentalidad, la economización de la política y el problema del Estado en Michel Foucault". *Philosophia: anuario de Filosofía* (74):39-59.
- Kundnani, Arun. 2016. "Islamophobia: lay ideology of US-led empire". *Arun Kundnani. On race, culture, and empire*. A: <https://www.kundnani.org/draft-paper-on-islamophobia-as-lay-ideology-of-us-led-empire/>
- de Lauretis, Teresa. 1989. *Technologies of Gender. Essays on Theory, Film and Fiction*. London: Macmillan.
- Lazar, Michelle M. 2005. "Politicizing gender in discourse: Feminist critical discourse analysis as political perspective and praxis", a *Feminist critical discourse analysis. Gender, power and ideology in discourse*. London: Palgrave macmillan. Pàg. 1-28
- Leach, Colin Wayne. 2005. "Against the notion of a "New racism"". *Journal of Community and Applied Social Psychology* 15(6):432-45.
- Lledó, Eulàlia. 2002. "Crònica d'un equivoc: la construcció d'una identitat femenina en les notícies sobre maltractaments". *Lectora: revista de dones i textualitat* 2:87-97.
- Martín Muñoz, Gema. 2012. "La islamofobia inconsciente", a *La islamofobia a debate. La genealogía del miedo al islam y la construcción de los discursos antiislámicos*,

- editat per G. Martín Muñoz i R. Grosfoguel. Madrid: Casa Árabe. Pàg. 35-46.
- Di Masso, Andrés, Angela Castrechini, i Sergi Valera. 2014. "Displacing xeno-racism: The discursive legitimation of native supremacy through everyday accounts of "urban insecurity"". *Discourse and Society* 25(3):341-61.
- Di Masso Tarditti, Andrés. 2007. "Usos retóricos del espacio público: la organización discursiva de un espacio en conflicto". *Athenea Digital. Revista de pensamiento e investigación social* 22(11):1.
- Mussetta, Paula. 2009. "Foucault y los anglofoucaultianos: una reseña del Estado y la gubernamentalidad". *Revista Mexicana de Ciencias Políticas* 51(205):37-55.
- Mutman, Mahmut. 2019. "From Orientalism to Islamophobia", a *Orientalism and Literature*, editat per G. P. Nash. Cambridge: Cambridge University Press. Pàg. 255-68.
- Nunn, Heather, i Anita Biressi. 2010. "Shameless? Picturing the "underclass" after Thatcherism", a *Thatcher & After: Margaret Thatcher and her afterlife in contemporary culture*, editat per E. Ho i L. Hadley. Basingstoke: Palgrave Macmillan. Pàg. 137-57.
- Patel, Tina G. 2017. *Race and Society*. London: SAGE Publications.
- Puar, Jasbir. 2013. "Rethinking homonationalism". *International Journal of Middle East Studies* 45(2):336-39.
- Puar, Jasbir K. 2017. *Ensamblajes terroristas: el homonacionalismo en tiempos queer*. Barcelona: Bellaterra.
- Romm, Norma R. A. 2013. *New Racism. Revisiting Researcher Accountabilities*. London: Springer.
- Rose, Nikolas, i Peter Miller. 1992. "Political Power beyond the State: Problematics of Government". *The British Journal of Sociology* 43(2):173-205.
- Rujas Martínez-Novillo, Javier. 2010. "Genealogía y Discurso. De Nietzsche a Foucault". *Nómadas. Revista Crítica de ciencias sociales y jurídicas* 26(26):Sense paginació.
- Van Dijk, Teun A. 1997. *Racismo y análisis crítico de los medios*. Barcelona: Paidós.
- Van Dijk, Teun A. 2002. "Reflections on 'denying racism'", a *Race critical theories*,

editat per P. Essed i D. T. Goldberd. Oxford: Blackwell. Pàg. 481-85.

Van Dijk, Teun A. 2003. “La multidisciplinaridad del análisis crítico del discurso: un alegato en favor de la diversidad”, a *Métodos de análisis crítico del discurso*, editat per R. Wodak i M. Meyer. Barcelona: Gedisa. Pàg. 143-77.

Van Dijk, Teun A. 2005. “Nuevo racismo y noticias. Un enfoque discursivo”. P. 33-55 en *Inmigración, género y espacios urbanos. Los retos de la diversidad*, editat per M. Nash, R. Tello, i N. Benach. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Van Dijk, Teun A. 2007. “Discurso racista”, a *Medios de comunicación, inmigración y sociedad*, editat per J. J. Igartua Perosanz i C. Muñiz. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca. Pàg. 9-16.

7. Annex

7.1. Selecció de mitjans

Annex 1

	Any 2018	Any 2019
Espanya	1. El País 2. El Mundo 3. La Vanguardia 4. ABC 5. El Periódico	1. El País 2. El Mundo 3. La Vanguardia 4. ABC 5. El Periódico
Mitjans digitals en català	1. Nació Digital 2. Catalunya Diari 3. Ara 4. El Nacional 5. El Món	1. Catalunya Diari 2. Nació Digital 3. Ara 4. El nacional 5. El Món
Barcelona	1. La Vanguardia 2. El Periódico 3. Ara 4. El País 5. El Diario	1. La Vanguardia 2. El Periódico 3. Ara 4. El País 5. El Punt Avui

7.2. Selecció de notícies

Annex 2:

En la següent taula hi apareixen els següents elements, d'esquerra a dreta: data de publicació de la notícia, el titular i subtítol entre claudàtors, el buidatge de la notícia (entre cometes les cites literals) i l'enllaç del qual ha estat extreta.

La Vanguardia			
11-nov-18	<i>Detenidos una docena de jóvenes en Santa Coloma por una agresión sexual.</i>	Detenció 12 joves. Extutelados, origen magrebí, casa ocupada. Investigació Mossos Esquadra. Agressió "realicandole tocamientos", apunyalament company.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20181111/452853998558/agresion-sexual-multiple-joven-santa-coloma-de-gramenet.html
11-nov-18	<i>Agresión sexual múltiple a una joven en Santa Coloma de Gramenet. [La policía local ha detenido a 14 jóvenes acusados también de apuñalar a su acompañante]</i>	14 joves acusats d'agressió sexual. 6 a.m. "Hicieron tocamientos". Extutelados, origen magrebí, casa ocupada. "JOVENES EXTUTELADOS, TODOS ELLOS DE ORIGEN MAGREBÍ" Altres delictes. Sarna. Actuació policia. Estat acompanyant.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20181111/452853998558/agresion-sexual-multiple-joven-santa-coloma-de-gramenet.html
11-nov-18	<i>Detenidos 15 jóvenes en Santa Coloma de Gramenet por una agresión sexual</i>	Detenció 15 joves, dos menors: intent agressió sexual i baralla. 6 a.m. Investigació mossos. Sense habitatge fixa i en mal estat. "Haciendole tocamientos". Estat acompanyant. Opinió govern municipal.	https://www.lavanguardia.com/vida/20181111/452858598521/detenidos-15-jovenes-en-santa-coloma-de-gramenet-por-una-agresion-sexual.html
12-nov-18	<i>Ocho de los 15 jóvenes detenidos por la agresión múltiple en Santa Coloma de Gramenet quedan libres. [A dos de ellos se les van a hacer pruebas para determinar si efectivamente son menores de edad]</i>	Llibertat de 8 dels 15 detinguts. Indocumentats. Proves d'edat. Investigació Mossos.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20181112/452871566164/jovenes-agresion-sexual-santa-coloma-libres.html
12-nov-18	<i>Ocho de los 15 detenidos por presunta agresión y abuso sexual en el Metro quedan en libertad. [UGT lamenta que las agresiones en el transporte público sean "habituales"]</i>	Llibertat de 8 dels 15 detinguts: "presunto abuso sexual y agresión con arma blanca a su pareja". Detenció 13 joves i 2 suposats menors: proves "pertinentes para asegurar". Investigació Mossos. MENA. Indocumentats, joves i menors no acompanyats, habitatge, no tutelats. Un extutelat. Comunicat Ajuntament Santa Coloma. Comunicat UGT: demana més seguretat.	https://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20181112/452881726362/ocho-de-los-15-detenidos-por-presunta-agresion-y-abuso-sexual-en-el-metro-quedan-en-libertad.html
12-nov-18	<i>15 detenidos en Santa Coloma (Barcelona) por una presunta agresión sexual en el Metro. [La Policía Local de Santa Coloma de Gramenet (Barcelona) ha detenido este domingo a 13 adultos y dos menores por una presunta agresión sexual a una joven y una agresión con arma blanca a su pareja en el transcurso de una pelea ocurrida en la</i>	Llibertat de 8 dels 15 detinguts: "presunto abuso sexual y agresión con arma blanca a su pareja". Detenció 13 joves i 2 suposats menors: proves "pertinentes para asegurar". Investigació Mossos. MENA. Indocumentats, joves i menors no acompanyats, habitatge, no tutelats. Un extutelat. Comunicat Ajuntament Santa Coloma.	https://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20181112/452868341593/15-detenidos-en-santa-coloma-barcelona-por-una-presunta-agresion-sexual-en-el-metro.html

	<i>estación de Can Peixauet de la L9 del Metro].</i>		
12-nov-18	<i>Tapiada la vivienda de los detenidos por la agresión sexual en Santa Coloma. [Se les imputa agresión sexual sin acceso carnal y, en el caso de tres de los arrestados, también un delito de tentativa de homicidio al novio de la chica].</i>	Habitatge, mal estat, atuació serveis municipals. Dels 15 cap sota tutela DEGAIA. Un sota tutela abans. Agressió "hicieron tocamientos", baralla i apunyament a l'acompanyant.	https://www.lavanguardia.com/vida/20181112/452883049262/tapiada-la-vivienda-de-los-detenidos-por-la-agresion-sexual-en-santa-coloma.html
13-nov-18	<i>Prisión para cinco de los detenidos por la agresión sexual en Santa Coloma</i>	Cinc presó sense fiança: agressió sexual sense acces carnal i tentativa d'homicidi. "Manifestación en Santa Coloma" . Enfrontaments entre dues posicions. Declaracions PxC i alcaldessa Núria Parlon. "En la concentración ha habido tensión por la presencia de miembros de Plataforma por Catalunya" .	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20181113/452911744932/presion-cinco-detenidos-agresion-sexual-santa-coloma.html
13-nov-18	<i>Uno de los menores detenidos tras agresión sexual de Santa Coloma huyó anoche</i>	Un dels dos menors fugir "huyó anoche a la carrera". Quan anaven a ser traslladats "emprendió la huida corriendo".	https://www.lavanguardia.com/vida/20181113/452913985639/uno-de-los-menores-detenidos-tras-agresion-sexual-de-santa-coloma-huyo-anoche.html
13-nov-18	<i>Huye uno de los menores detenidos por la agresión sexual múltiple en Santa Coloma. [Emprendió la huida corriendo cuando se disponía a subir a una furgoneta que le iba a trasladar a un centro de acogida]</i>	un dels dos menors fugir. Quan anaven a ser traslladats "emprendió la huida corriendo". L'altre a centre de protecció: "su comportamiento es normal". Investigació mossos per buscar-lo. Presó sense fiança per a 5 majors edat. 2 menors formaven part dels 15 detinguts. No han estat tutelats. Casa ocupada.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20181113/452914409711/huye-menores-detenidos-agresion-sexual-metro-santa-coloma.html
13-nov-18	<i>Vecinos de Santa Coloma se manifiestan contra la agresión sexual del metro</i>	Manifestació rebuig agressió i apunyament. Tensió PxC. També contra missatges xenòfobs. PxC missatges xenòfobs. Declaracions PxC i alcaldessa Núria Parlon.	https://www.lavanguardia.com/politica/20181113/452910365741/vecinos-de-santa-coloma-se-manifiestan-contra-la-agresion-sexual-del-metro.html

13-nov-18	<i>Momentos de tensión en la manifestación contra la violencia machista en Santa Coloma. [Unas 500 personas se manifiestan en Santa Coloma contra la violencia machista]</i>	Concentració rebuig violències masclistes. Condemna dels brots xenòfobs. Tensió. "Lanzaron mensajes contra la inmigración". Actuació mossos. "Parlon acusa a la Generalitat de "dejadez de funciones" ". Discussió entre administracions.	https://www.lavanguardia.com/local/barcelones-nord/20181113/452908566963/500-personas-manifiestan-santa-coloma-violencia-machista.html
13-nov-18	<i>El Govern catalán investigará por qué los menores de la agresión de Santa Coloma no estaban en su red. [La portavoz del Govern, Elsa Artadi, ha asegurado que la Generalitat investigará por qué no estaban bajo su red de protección los menores no acompañados que presuntamente participaron el domingo en la agresión sexual a una joven y agredieron con arma blanca a su pareja en el Metro de Santa Coloma de Gramenet (Barcelona).]</i>	Investigació Gene sobre la situació dels menors no acompanyats. Declaracions Artadi.	https://www.lavanguardia.com/vida/20181113/452909525102/el-govern-catalan-investigara-por-que-los-menores-de-la-agresion-de-santa-coloma-no-estaban-en-su-red.html
13-nov-18	<i>La delincuencia de los extutelados enfrenta a Govern y ayuntamientos. [Los municipios de acogida exigen que la Generalitat aborde la situación como problema de país].</i>	"La llegada masiva de jóvenes menores extranjeros no acompañados se ha convertido en un inconveniente". Problemàtica quan no estan al circuit d'acollida. Inseguretat. Comunicat Parlon. "Cruce de reproches entre El Homrani y Parlon por la situación de los jóvenes" . Disputa entre administracions, retrets de recursos, responsabilitat i inseguretat. Gene 2000 tutelats. "Ocho de los quince detenidos por el incidente del metro ya están libres" . Inseguretat en el municipis on estan acollits. Problemes de convivència: exemples de centres.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20181113/452894927891/agresion-metro-santa-coloma-extutelados-generalitat-ayuntamientos.html
14-nov-18	<i>Generalitat y Ayto. Santa Coloma crean mesa gestora tras la agresión sexual</i>	Gestió coordinada de resposta. "alto nivel de vulnerabilidad social y así evitar situaciones como la agresión sexual a una mujer del pasado domingo en una estación del metro". Vulnerabilitat. Seguretat.	https://www.lavanguardia.com/vida/20181114/452939239412/generalitat-y-ayto-santa-coloma-crean-mesa-gestora-tras-la-agresion-sexual.html

El Periódico			
11-nov-18	<i>Detenidos 15 jóvenes por un apuñalamiento y una agresión sexual en el metro de Santa Coloma. [La pareja atacada se encontraba en la estación de metro de Can Peixauet, donde la chica ha sido víctima de tocamientos en las partes íntimas y el chico herido] [Dado que los jóvenes estaban infectados con sarna, se ha activado un protocolo especial de limpieza en calabozos y vehículos policiales]</i>	Detenció 15 joves per agressió i apunyalament. Origen magrebí. Estutelats i menors. " Jóvenes 'okupas' " Arrestats anteriorment. " Infectados con sarna " Altres casos sarna mena. " vueltas con la Policía local " Inseguretat.	https://www.elperiodico.com/es/barcelona/20181111/magrebis-agresion-sexual-santa-coloma-sarna-7141026
11-nov-18	<i>Detinguts 14 joves magribins per agredir sexualment una noia a Santa Coloma de Gramenet. [El grup ha atacat la jove quan sortia amb un noi del metro de Can Peixauet]</i>	"Haurien fet tocaments a la noia" Sarna, pis ocupat. Altre menor Sarna.	https://www.elperiodico.cat/ca/barcelona/20181111/magrebis-agressio-sexual-santa-coloma-sarna-7141026
12-nov-18	<i>En libertad ocho de los 15 detenidos por una agresión sexual en Santa Coloma. [Los Mossos dejan sin efecto su arresto a la espera de que sean citados por el juez]</i>	Llibertat per 8 dels 15 detinguts. Agressió d'arma blanca. Proves menors d'edat. Investigació policial " Mena ". Indocumentats, sense residència fixa. Inseguretat.	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20181112/detenidos-mena-agresion-sexual-metro-santa-coloma-gramenet-7142242
12-nov-18	<i>En libertad tres de los quince detinguts per una agressió sexual a Santa Coloma. [Els Mossos deixen sense efecte el seu arrest a l'espera que siguin citats pel jutge]</i>	Llibertat per 8 dels 15 detinguts. Agressió d'arma blanca. Proves menors d'edat. Investigació policial " Mena ". Indocumentats, sense residència fixa. Inseguretat.	https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20181112/detinguts-mena-agresion-sexual-metre-sant-coturo-gramenet-7142242
20-nov-18	<i>"Fets com l'agressió sexual de Santa Coloma que ens cal educar molt en igualtat"</i>	Necessitat de la lluita feminista i educació en la igualtat com a estratègia per combatre les agressions masclistes.	https://www.elperiodico.com/es/entre-todos/participacion/fets-com-lagressio-sexual-de-santa-coloma-que-ens-cal-educar-molt-en-igualtat-186402

Ara			
11-nov-18	<i>Detenen 15 joves per agredir sexualment una noia i apunyalat la seva parella al metro. [Entre els arrestats hi ha dos menors, però Afers Socials no té constància que siguin</i>	Descripció dels fets (espais), origen dels agressors: "haurien fet tocaments". Denúncia, investigació policial. Habitatge ocupat. Ajuntament considera que "cometen diferents delictes i faltes". " Cap avís a Afers	https://www.ara.cat/societat/Detenen-agredir-sexualment-apunyalat-parella_0_212318784_6.html

	<i>MENA]</i>	Socials ". Problemàtica administracions. Sarna.	
12-nov-18	<i>Vuit dels 15 joves detinguts per agredir sexualment una noia queden en llibertat. [Dos dels arrestats manifesten que són menors i ara els fan les proves per determinar-ne l'edat]</i>	Llibertat 8 dels 15 detinguts. Investigació mossos. Indocumentació. "Un dels majors d'edat havia passat per la DGAIA" . Comprovació de la minoria d'edat dels 2. "Colau demana més atenció per als MENA" . Insuficiència del sistema que aboca a la delinqüència --> Inseguretat.	https://www.ara.cat/societat/Vuit-detinguts-agredir-sexualment-noia-llibertat-Santa-Coloma-Gramenet-metro-menors-Mossos-DGAIA_0_2123787710.html
12-nov-18	<i>La casa on vivien els joves de l'agressió sexual de Santa Coloma duia un any ocupada. [Després dels fets al metro l'Ajuntament tapia l'immoble, i vuit dels 15 detinguts queden lliures i dos són menors].</i>	Habitatge tapiat (foto que acompanya). Sensació d'inseguretat dels veïns. Disputa entre administracions. "Set nois implicats en els fets" . Gene 2.850 tutelats a cat, 3% a justícia juvenil. Proves als menors.	https://www.ara.cat/societat/vivien-agressio-Santa-Coloma-ocupada_0_2124387599.html
12-nov-18	<i>Digitals d'extrema dreta aprofiten l'agressió sexual de Santa Coloma per atiar el racisme. [Publiquen notícies en què parlen de "manada" i acusen els detinguts de violar i contagiar la sarna a la víctima]</i>	Explica manipulació i comentaris xenòfobs sobre diaris de la dreta.. Explicació fets, "origen magrebí", "on li haurien fet tocaments per la força, sense arribar-la a violar"	https://www.ara.cat/societat/Digitals-aprofiten-agressio-Santa-Coloma_0_2123787798.html
13-nov-18	<i>La tensió a la concentració a Santa Coloma de Gramenet per la presència de Plataforma per Catalunya</i>	Vídeo	https://www.ara.cat/societat/Santa-Coloma-Gramenet-Plataforma-Catalunya-concentracio-veins-contra-agressio-sexual_3_2124417540.html
13-nov-18	<i>La presència de Plataforma per Catalunya crispa la concentració per l'agressió sexual a Santa Coloma [Hi ha hagut enfrontament verbal entre els veïns que condemnen els fets i alguns membres de la formació d'extrema dreta]</i>	Concentració de rebuig a l'agressió sexual. Tensió amb PxC.	https://www.ara.cat/societat/Plataforma-Catalunya-concentracio-Santa-Coloma-rebuig-agressio-sexual-plataforma-catalunya-racisme-tensio_0_2124387656.html
14-nov-18	<i>Taula per abordar els conflictes de menors i joves arran de l'agressió de Santa Coloma de Gramenet [L'Ajuntament perd la pista dels nois que van quedar en llibertat i que malviven en una casa ocupada]</i>	Dos menors sota tutela: declaracions Parlon. "ha de servir per tractar els casos de joves "que poden estar dins de la delinqüència potencial" i "generen problemàtiques". Intent de desestigmatitzar col·lectiu "coneguts com a MENA".	https://www.ara.cat/societat/Ajuntament-Santa-Coloma-Interior-Afers-Socials-agressio-sexual-menors-DGAIA-taula-treball-joves_0_2124987734.html

14-nov-18	<i>A presó cinc dels joves detinguts per l'agressió sexual de Santa Coloma [Un dels menors arrestats pels fets fugí en el trasllat a un centre de la DGAIA]</i>	"Delicte d'agressió sexual sense penetració" Investigació judicial. Actuació policial. Sarna.	https://www.ara.cat/so-cietat/Envien-detinguts-agressio-sexual-Santa-Coloma-Gramenet-presos-jutge-jutjat-metro-apunyalament-homicidi_0_21243877_50.html
-----------	---	---	---

El País			
12-nov-18	<i>Els dos menors de l'agressió de Santa Coloma no estaven tutelats. [L'Ajuntament demana a la Generalitat que actuï davant de la "delinqüència" dels menors no acompanyats i el Govern exigeix que no s'estigmatitzi el col·lectiu]</i>	Abusos sexuals han posat en el punt de mira el col·lectiu MENA. 2 menors "sense papers ni residència fixa. Malgrat la seva situació de vulnerabilitat, no estaven sota la tutela ni el control de les Administracions". Descripció dels fets (hora i espais) "viven amb altres compatriotes marroquins en una casa ocupada de Santa Coloma" "Li van tocar el cul, li van intentar fer un petó i van provar de grapejar-li l'entreuix". Disputa entre administracions. "vinculava els MENA amb la delinqüència". "Intercanvi d'acusacions" . Augment del número de menors.	https://cat.elpais.com/cat/2018/11/12/catalunya/1542027705_135932.html
13-nov-18	<i>Detenidos 15 jóvenes por agresión sexual y un apuñalamiento en Santa Coloma de Gramenet. [La víctima ha sido rodeada en el ascensor por un grupo de hombres, que han agredido a su pareja].</i>	Descripció fets (hora i lloc: "tocamientos a una joven". "Los detenidos están acusados de haberle tocado el culo, de intentar besarla y de tratar de tocarle la entrepierna." Habitatge ocupat. Origen marroquí.	https://elpais.com/ccaa/2018/11/11/catalunya/1541957229_832340.html
13-nov-18	<i>Pelea entre Administraciones tras la agresión a una mujer de siete inmigrantes [Dos de los atacantes de la chica en Santa Coloma eran menores que vivían de ocupas en sin control institucional alguno].</i>	Abusos sexuals han posat en el punt de mira el col·lectiu MENA. 2 menors que no estaven tutelats. Casa ocupada, amb "otras personas de origen marroquí". Descripció fets (espai hora): Le tocaron el culo, la intentaron besar y trataron de tocarle en la entrepierna, según fuentes de la investigación. Disputa entre administracions. Parlon "ha emitido este lunes un duro comunicado en el que vincula a los MENA con la delincuencia". Govern 2.850 menors.	https://elpais.com/sociedad/2018/11/12/actualidad/1542027705_135932.html

13-nov-18	<i>El juez deja libres a los menores de la agresión sexual de Santa Coloma. [Los otros cinco detenidos, mayores de edad, ingresan en prisión por los abusos y por intento de homicidio]</i>	<p>Procés judicial. "el acoso de un grupo de joves magrebies a una chica". Concentració veins contra la violencia, tensió PxC. A disposició de la DEGAIA: "se dio a la fuga corriendo justo antes de ser recogido" "El otro ingresó en un centro de protección de menores y su comportamiento es normal". Presó provisional per a 5 adults. "Qué guapa eres"</p> <p>Sensacionalista explicació dels fets (lloc i espai): "Allí le tocaron las nalgas y la entrepierna, intentaron besarla y la empujaron cuando ella trató de zafarse"</p>	https://elpais.com/sociedad/2018/11/13/actualidad/1542119994_747921.html
-----------	---	--	---

El Diario			
12-nov-18	<i>En libertad ocho de los 15 joves detenidos por agresión sexual y apuñalamiento en Santa Coloma de Gramenet. [El Ayuntamiento de Santa Coloma identifica a los presuntos agresores como migrantes extutelados y llama a la Generalitat a "abordar" la presencia de joves no acompañados] [Tres de los arrestados no aparecían en las imágenes de las cámaras de seguridad; cinco pasarán a disposición del juez y dos menores comparecerán ante la Fiscalía]</i>	<p>Estat de les detencions. Descripció dels fets. Declaracions juntament "abordar la presencia".</p>	https://www.eldiario.es/catalunya/politica/Detenidos-apuñalamiento-Santa-Coloma-Gramenet_0_835016568.html
12-nov-18	<i>Tapiada la vivienda de los detenidos por la agresión sexual en Santa Coloma</i>	<p>Habitatge ocupat, tapiat. Cap tutelat, dos menors. Descripció dels fets "hicieron tocamientos". Punyalada acompanyant.</p>	https://www.eldiario.es/politica/Tapiada-vivienda-detenidos-Santa-Coloma_0_835017386.html
12-nov-18	<i>Siete de los 15 detenidos acosaron a la joven en el metro, según los vídeos</i>	<p>Descripció imatges vídeo (espais). Puntualització apunyalament es produeix fora. "Sometieron a la víctima a tocamientos y vejaciones de tipo sexual". Proves minoria d'edat a dos. Investigació judicial. Habitatge en mal estat.</p>	https://www.eldiario.es/politica/detenidos-acosaron-joven-metro-videos_0_835017480.html

13-nov-18	<i>El juez envía a prisión a cinco de los jóvenes imputados por una agresión sexual en el metro de Santa Coloma de Gramenet. [Los cinco están investigados por un delito de agresión sexual sin acceso carnal y, tres de ellos también por tentativa de homicidio por la puñalada que recibió la pareja de la víctima]</i>	Procés judicial. Descripció dels fets. Disputa entre administracions. Sistema de tutela col·lapsat (Enllaç amb notícia preenet)	https://www.eldiario.es/catalunya/politica/imputados-agresion-Santa-Coloma-Gramenet_0_835367381.html
-----------	--	---	---

El Mundo			
11-nov-18	<i>Detenidos una quincena de jóvenes por una agresión sexual y un apuñalamiento en el metro</i>	Descripció dels fets (hora i espais): "haciendo tocamientos a la víctima". "Los implicados son chicos ex tutelados y de origen magrebí". Sarna. Actuació autoritat.	https://www.elmundo.es/cataluna/2018/11/11/5be855b0468aebdd6b8b466f.html
12-nov-18	<i>La Generalitat y el Ayuntamiento polemizan sobre los jóvenes agresores de Santa Coloma</i>	Estat de les detencions. Habitatge ocupat. Disputa entre administracions."os sospechosos son chicos ex tutelados, que han rondado por diferentes casas ruinosas de la localidad tras haber pasado por centros de menores". Sarna i deinfecció (sensacionalista!, dos coches reservados.)	https://www.elmundo.es/cataluna/2018/11/12/5be97afe268e3ef3208b4668.html
13-nov-18	<i>Tensión entre manifestantes en Santa Coloma tras la agresión sexual</i>	"repudiar la violencia machista y prevenir posibles brotes xenófobos, dado que los involucrados son magrebíes". PxC exigeix expulsió. Actuació mossos per separar. "Un dirigente de la formación ultraderechista, Jordi de la Fuente, ha lanzado proclamas con un megáfono contra los detenidos, como "fuera violadores". Declaracions Núria Parlon. PP pide exulsión de los implicados. Declaracions Federació de Veïns de Santa Coloma. " Colau exige no criminalizar al colectivo de menores ".	https://www.elmundo.es/cataluna/2018/11/13/5beaddea22601dca5f8b45c5.html
13-nov-18	<i>Huye uno de los menores detenidos tras la agresión sexual de Santa Coloma</i>	Fugida d'un dels menors mentre els traslladaven al centre d'acollida "emprendió la huida corriendo", l'altre "comportamiento normal". Presó sense fiança per 5. Delictes.	https://www.elmundo.es/cataluna/2018/11/13/5beb2e8846163ff9bd8b45f8.html

ABC			
11-nov-18	<i>Detenidos una docena de jóvenes en Santa Coloma por una agresión sexual. [Ocurrió en el interior del metro en Santa Coloma de Gramenet]</i>	Uns 12 joves detinguts acusats d'agredir sexualment una jove. Habitatge ocupat. Investigació mossos. "realizandole tocamientos"	https://www.abc.es/espana/catalunya/economia/abci-detenido-docena-jovenes-santa-coloma-agresion-sexual-201811111944_noticia.html
12-nov-18	<i>Ocho de los 15 detenidos por presunta agresión sexual en el metro de Barcelona quedan en libertad. [Los hechos ocurrieron en una estación del suburbano en Santa Coloma de Gramenet]</i>	Lliures 8 dels 15 detinguts. "presunta agresión sexual a una joven y una agresión con arma blanca a su pareja". Proves als dos menors. Investigació policial segons el grau de participació. "Mena" Indocumentats, habitatge ocupat, un d'ells extutelat. Comunicat Ajuntament: "Considera que cometen «diferentes delitos y faltas, generando alarma e inseguridad en las ciudades catalanas»" "UGT". Inseguretat, necessitat protecció ciutadania.	https://www.abc.es/espana/catalunya/economia/abci-ocho-15-detenido-presunta-agresion-sexual-metro-barcelona-quedan-libertad-201811121650_noticia.html
13-nov-18	<i>Cárcel para cinco jóvenes magrebíes por la supuesta agresión sexual del metro de Santa Coloma. [Tres de los detenidos, además, están imputados por intentar matar a la pareja] [Tres de los detenidos, además, están imputados por intentar matar a la pareja]</i>	Agressió: "supuestamente". Apunyalament: "Intentar matar". Detenció "a un total de 15 magrebíes". Fugida d'un: "emprendió la huida corriendo".	https://www.abc.es/espana/catalunya/economia/abci-carcel-para-cinco-jovenes-magrebies-supuesta-agresion-sexual-metro-santa-coloma-201811132035_noticia.html

Nació Digital			
11-nov-18	<i>Detenen 14 joves per agredir sexualment una noia a Santa Coloma. [Han fet tocaments a una noia i han agredit la seva parella a la sortida del metro de Can Peixauet]</i>	Descripció fets (espai i hora), apunyalament "del seu xicot". Sarna, "vehicles i calabossos han quedat infectats". Habitatge en condicions deplorables.	https://www.naciodigital.cat/noticia/166575/detenen/14/joves/agredir/sexualment/noia/santa/coloma
12-nov-18	<i>Un dels detinguts a Santa Coloma va passar pel sistema de protecció de la Generalitat fa tres anys. [Vuit dels 15 detinguts acusats d'agredir una noia a Can Peixauet, en llibertat]</i>	1 dels detinguts extutelat. Declaracions Georgina Oliva "precipitació que contribueix a l'estigmatització", sobre el comunicat de l'Ajuntament. "No estigmatitzar" . Declaracions Oliva i Homrani en aquest sentit. Gene: 2850 menors. "vuit dels detinguts, en llibertat" Procés judicial. Diu "violació". Explicació dels fets. Sarna. "L'ajuntament de Santa Coloma ja tenia "localitzat" el grup de nois" Demandes parlon.	https://www.naciodigital.cat/noticia/166629/dels/detinguts/santa/coloma/va/passar/sistema/proteccio/generalitat/fa/tres/anys

		Afirmació diari "per evitar dir-los MENA"	
13-nov-18	<i>Un dels dos detinguts per l'agressió a Santa Coloma es va escapar en el trasllat a un centre. [L'altre va ingressar ahir en un centre del sistema de protecció després d'haver declarat davant del fiscal de menors]</i>	Després de declarar a la fiscalia de menors i quan anava a ser traslladat "quan va arrencar a córrer i es va escapar"	https://www.naciodigit.al.cat/noticia/166748/dels/dos/detinguts/agressio/santa/coloma/es/va/escapar/trasllat/centre

Catalunya Diari			
11-nov-18	<i>Quinze detinguts en una agressió sexual a Badalona [Van apunyar la parella de la víctima]</i>	Descripció fets (espai i hora). "Els quinze detinguts, d'origen magrebí" Joves extutelats o menors d'edat. Habitatge ocupat. "Els arrestats, contagiats amb sarna" Actuació policial	https://catalunyadiari.com/successos/agressio-sexual-quinze-detinguts-santa-coloma
12-nov-18	<i>Els cinc nois que van abusar sexualment de la noia de Santa Coloma, a presó [Presó provisional sense fiança pels cinc acusats d'agredir sexualment una noia i apunyar la seva parella / El jutge imputa delictes d'homicidi en grau de temptativa]</i>	Delictes imputats. "Es tracta d'un grup d'uns quinze nois, alguns d'ells menors d'edat tutelats per la Generalitat de Catalunya —tot i que la DGAIA ho va negar en un primer moment": informació no certa. Habitatge ocupat. "La noia agredida i la seva parella s'expliquen davant del jutge" Explicació fets. "La majoria d'ells ja tenien antecedents per altres delictes, sobretot, furts i tràfic de drogues, tal com han explicat fonts policials a aquest mitjà". "Santa Coloma clama contra la violència masclista" Protesta contra el masclisme i el racisme. Manifestants "han acabat expulsant de la plaça a dos membres de Plataforma per Catalunya" "Una casa ocupada al centre de Santa Coloma"	https://catalunyadiari.com/successos/cinc-nois-santa-coloma-abus-sexual-santa-coloma-gramenet
12-nov-18	<i>S'escapa un dels menors detinguts per l'agressió sexual de Santa Coloma. [El jove va fugir just després de declarar a la Ciutat de la Justícia]</i>	Després de declarar a la fiscalia de menors i quan anava a ser traslladat al centre de menors s'escapa. "Els cinc nois que van abusar sexualment de la noia de Santa Coloma, a presó" Repeteix notícia anterior.	https://catalunyadiari.com/successos/sescapa-detingut-agressio-sexual-santa-coloma

El Nacional			
11-nov-18	<i>En llibertat vuit dels detinguts per l'abús sexual a Santa Coloma</i>	2 menors, 8 en llibertat. Explicació fets (espai i hora). Actuació policial. Origen magribins. Sarna (enllaç notícia anterior). "Sense residència" . Ocupació. Sarna: "va obligar a tancar la sala d'espera". "L'ajuntament protesta" . Disputa entre atomitzacions. "El Homrani respon" "no li consta que els detinguts siguin menors estrangers no acompanyats, els denominats MENA."	https://www.elnacional.cat/ca/societat/agressio-sexual-santa-coloma_323313_102.html
12-nov-18	<i>La Generalitat no té constància de menors tutelats entre els detinguts a Santa Coloma</i>	Declaracions el Homrani. "Dins del grup de magrebins.." "Repunt d'arribades" arribada d'uns 3000, 2500 tutelats.	https://www.elnacional.cat/ca/societat/menors-abus-sexual-santa-coloma_323592_102.html
13-nov-18	<i>El jutge envia a la presó cinc detinguts per l'agressió sexual a Santa Coloma</i>	Procés judicial. Imputats. Repeteix: "Els detinguts són immigrants indocumentats que no tenen residència fixa i que vivien en edificis deshabitats i en estat ruïnós de Santa Coloma"	https://www.elnacional.cat/ca/societat/presodetinguts-agressio-sexual-santa-coloma_324183_102.html
13-nov-18	<i>Fuig un dels menors detinguts després de l'agressió sexual de Santa Coloma</i>	Després de declarar a la fiscalia de menors i quan anava a ser traslladat "va fugir corrent". "Agressió sexual i temptativa d'homicidi"	https://www.elnacional.cat/ca/societat/fuig-menor-agressio-sexual-santa-coloma_324222_102.html
13-nov-18	<i>Losantos i els agressors de Santa Coloma: "Moros que cortarán cabezas en catalán"</i>	Comenta tuit racista de Santiago Abascal i els comentaris de los Santos	https://www.elnacional.cat/enblau/ca/television/federico-jimenez-losantos-susanna-griso_324186_102.html
14-nov-18	<i>Allau de retrets a Albiol per un tuit xenòfob</i>	Tuit racista Albiol	https://www.elnacional.cat/ca/politica/allau-retrets-albiol-per-tuit-xenofob_324645_102.html

El Món			
12-nov-18	<i>En llibertat vuit dels quinze detinguts a Santa Coloma per intent d'agressió sexual [S'estan fent proves clíniques per confirmar que dos dels joves són menors]</i>	"Intent d'agressió sexual", procés judicial: 8 en llibertat, 2 menors. Indocumentats.	https://www.elmon.cat/successos/en-llibertat-vuit-dels-quinze-detinguts-a-santa-coloma-per-intent-d-agressio-sexual_795380102.html

13-nov-18	<i>Presó provisional sense fiança per a cinc detinguts per l'agressió sexual al metro de Santa Coloma. [Dels altres deu detinguts, vuit van quedar ahir en llibertat i els altres dos, menors, van passar a mans de la Fiscalia]</i>	Investigació policial. Manifestació contra el masclisme i el racisme". Enfrontament amb PxC.	https://www.elmon.cat/successos/preso-provisional-sense-fianca-per-a-cinc-detinguts-per-l-agressio-sexual-al-metro-de-santa-coloma-795737102.html
-----------	--	--	---

Annex 3:

La Vanguardia			
30-jun.-19	<i>Dos menores tutelados, detenidos por cometer una agresión sexual y grabarla [La Generalitat anuncia que presentará denuncia y que se personará contra los jóvenes por el presunto delito cometido en Canet de Mar] [Detenido un menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou]</i>	Detención de dos jóvenes tutelados (mena)", presenuta gressió sexual. Descripció fets (lloc i hora). Grabaven els fets. Actuació policial. "dos educadores del centro de Can Brugarola fueron a buscar a la verbena de la playa a dos mena que se habían escapado". "se aprovecharon de que la víctima estaba ebria para cometer el delito". Presuntos autores dos menors del centre (que es propietat de l'alcaldesa de Canet de Mar: Blanca Arbell. "Enésimo incidente en Can Brugarola" Delictes precedets, atac al centre de menors,	https://www.lavanguardia.com/local/maresme/20190630/463185261371/canet-de-mar-menores-mena-tutelados-agresion-sexual-detenidos.html
30-jun.-19	<i>Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou [La víctima, también menor de edad, ha interpuesto una denuncia ante los Mossos d'Esquadra] [Dos menores tutelados, detenidos por cometer una agresión sexual y grabarla]</i>	Acusat de "tocamientos y intentar violar a una chica" "ha abordado en una calle de El Masnou". Denuncia de la noia. Explicació fets (espai i hora). "Los propios amigos del joven, al ver que estaba intentando violar a la chica, le han reprendido su actuación y se lo han llevado del lugar" . Lliga amb notícia del dia anterior de Canet de Mar "otros dos menores tutelados".	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20190630/463186052555/menor-tutelado-detenido-intento-violacion-masnou.html

1-jul.-19	<i>Detenido un tercer menor migrante tutelado por agresión sexual en el Maresme. [El joven intentó violar a una menor en El Masnou pero se lo impidieron sus propios compañeros del centro de acogida de la DGAIA]</i>	Detingut "joven tutelado" "tras intentar violar a una menor". Explicació agressió Canet. Masnou: detenció d'un menor migrant noacompanyat "acusado de intentar violar a una chica en plena calle y realizarle tocamientos. Los amigos del joven, también menores tutelados, pudieron evitar que consumase la agresión sexual, se lo llevaron y le recriminaron su actitud". Denuncia mossos i actuació policial. Explicació fets (lloc i espai). Explicació fets Canet: "no llegó a ser violada". Departament d'Afers Social es personara com a víctima "en lugar de perder prudencia como en otras ocasiones".	https://www.lavanguardia.com/local/maresme/20190701/463188259643/mena-migrante-masnou-agresion-sexual-canet-de-mar-dgaia.html
1-jul.-19	<i>Internados tres meses los dos menores tutelados acusados de violar a una joven en Canet de Mar [El juez ha acordado su ingreso en régimen cerrado durante tres meses prorrogables en un centro de justicia juvenil]</i>	Investigació policial, ingrés centre de menors tres mesos. "La policía local de Canet de Mar detuvo el sábado a los dos menores acusados de violar a una joven en la localidad y grabarlo con su móvil". Detingut Masnou també per temptativa d'agresió sexual.	https://www.lavanguardia.com/local/maresme/20190701/463200387182/internados-tres-meses-los-dos-menores-acusados-de-violar-a-una-joven-en-canet.html
2-jul.-19	<i>Circula un vídeo falso sobre la agresión de unos mena a una joven en Canet de Mar. [Las brutales imágenes difundidas malintencionadamente se filmaron en China]</i>	Difusió vídeo "fake news", "para crear una mayor ola de crispación contra el colectivo de los mena" "El vídeo se ha dado por válido en algunos grupos de WhatsApp de cuerpos policiales" Enllaç amb tweet del vídeo grabat a China "para más INRI la viola"	https://www.lavanguardia.com/vida/20190702/463233714622/video-falso-agresion-mena-canet-de-mar-dalian-china.html
4-jul.-19	<i>Tensión entre vecinos de El Masnou por la agresión sexual a una menor</i>	Enfrontament "a causa de las protestas que han protagonizado varios contra la agresión sexual a una menor por parte de un menor tutelado, mientras que otros pedían no culpabilizar a todo un colectivo". Torna a explicar fets Masnou i Canet de Mar. Actuació policial per contenir enfrontament,. Lema concretats: "Fuera los menas de nuestros barrios", els altres els acusen de racistes.	https://www.lavanguardia.com/politica/20190704/463291717708/tension-entre-vecinos-de-el-masnou-por-la-agresion-sexual-a-una-menor.html
5-jul.-19	<i>Imágenes sobre la agresión de un mena en Canet de Mar se grabaron en China</i>	Difusió vídeo China "vídeo que muestra, supuestamente, la brutal agresión de un menor extranjero no acompañado (mena) a una joven en Canet del Mar (Barcelona)" "víctima fue violada supuestamente por un menor de origen magrebí mientras otro lo grababa con su móvil"	https://www.lavanguardia.com/vida/20190705/463297097841/imagenes-sobre-la-agresion-de-un-mena-en-canet-de-mar-se-grabaron-en-china.html

5-jul.-19	<i>Generalitat acusa extrema derecha de avivar protesta contra menas del Masnou</i>	"Un grupúsculo de extrema derecha atizó anoche las protestas contra los menores extranjeros no tutelados que viven en un centro en El Masnou". L'autor de l'agressió ja ingressat a presó de menors, "los manifestantes culpaban a todos los menores de la situación de inseguridad y reclamaron que fueran desalojados del albergue". Jaume Oliveras (alcalde Masnou): "el ataque "que estaba organizado" y fomentar la estigmatización de los menas "traspasando una línea roja"". El Homrani: no estigmatització, "la lacra de la violencia machista "no tiene orígenes, ni nacionalidades, ni edades, ni clases sociales y no podemos permitir este ejercicio del estigma, porque atenta contra los derechos más básicos de nuestra sociedad"". Declaracions Associació ex Menas.	https://www.lavanguardia.com/vida/20190705/463299274218/generalitat-acusa-extrema-derecha-de-avivar-protesta-contra-menas-del-masnou.html
5-jul.-19	<i>Varios menores heridos tras un enfrentamiento en un centro de acogida del Masnou. [Un cordón policial ha separado en todo momento las concentraciones de signo opuesto] [Tras las protestas, el grupo contrario a los menas se ha dirigido al albergue, donde se ha producido una confrontación]</i>	"Grupo organizado atacó la noche de este jueves un centro de menores tutelados por la Generalitat". Quatre ferits. Rebuig departament Treball, Afers Socials i Famílies. "se produjo después de que el domingo se detuviera a un menor extranjero no acompañado (mena) por intentar agredir sexualmente a una chica del Masnou. Dos días antes, el 28 de junio, otros dos menores tutelados, en este caso en Canet de Mar, también en la comarca del Maresme, fueron acusados de una agresión sexual de madrugada a una joven, mayor de edad". El Masnou alberg 50 places: "el centro no es del agrado de todos los vecinos y ayer se pudo ver como protestaban grupos en contra de la presencia de los mena contra otros que piden no culpabilizar a todo un colectivo". Enllaç vídeos y tweets sobre l'atac al centre. " Los enfrentamientos se reprodujeron después ante el Ayuntamiento del Masnou " Un detingut per atemptat a l'autoritat, en llibertat.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20190705/463292172653/masnou-agresion-sexual-tension-vecinos-violencia-menas.html
5-jul.-19	<i>El Homrani atribuye el ataque a los 'mena' del Masnou a grupos organizados de extrema derecha [Llevará a los</i>	Conseller El Homrani considera concentració "fue fruto de una estrategia bien organizada por grupúsculos de la extrema derecha, ya que alguno de los	https://www.lavanguardia.com/local/maresme/20190705/463296171702/el-masnou-chakir-el-homrani-

	<i>manifestantes identificados ante los tribunales acusados de varios delitos penales]</i>	personajes que intervino en el tumulto fue identificado como militante de Vox.". Govern acusació de 6 delictes (odi, discriminació, lesions, amenaces, cocacions, violació de domicili, desordres públics...). Govern també contra els menors que cometes delictes "como los dos acusados de Canet de Mar por haber abusado de una mujer o el del Masnou que intentó violar a una menor, lo que provocó los tumultos y las concentraciones en la población". Demanda de més recursos per ajuntament que "acabamos asumiendo recursos que no nos corresponden”"	agresion-menas-extrema-derecha-jaume-oliveras.html
5-jul.-19	<i>¿Qué pasa con los ‘menas’? [La agresión a una joven en Canet, otra en El Masnou, la pelea en Calella y un apuñalamiento en Barcelona con menores inmigrantes tutelados abre el debate]</i>	"fenómeno de los ‘menas’". Enllaç amb les dues noticies agressió. Introdueix dos noticies més: "producido una pelea multitudinaria en Calella, entre un grupo de personas de etnia gitana y ‘menas’, los menores migrantes tutelados por la DGAIA alojados en esta población" "un grupo de tres ‘menas’ apuñaló a un vigilante de seguridad en el centro de Barcelona". Article d'opinió del mes del Gener enllaçat "Convivencia": "Casi un 20% de estos chicos han tomado el camino de la droga y de la delincuencia". Un altre article d'opinió enllaçat "Leciones": "La llegada de la oleada de menores despertó una crisis interna en el Govern ante la carencia de recursos y hubo que improvisar medidas”"	https://www.lavanguardia.com/participacion/cartas/20190705/463186082685/problema-menas-menores-inmigrantes-gestion-generalitat.html
23-jul.-19	<i>Los detenidos por los altercados frente al centro de MENA del Masnou ascienden a seis [Varias personas resultaron heridas leves durante los enfrentamientos entre defensores y detractores del albergue el pasado 4 de julio]</i>	Detenció de dos persones més per la concentració centre del Masnou. 2 persones "relacionadas con la manifestación contra los MENA", la ltre "en la candidatura de la CUP del Masnou, según TV3" " Un grupo de manifestantes consiguió acceder al recinto y agredió a algunos menores " " Todos los detenidos han quedado en libertad " Torna a explicar les agressions i el procés judicial.	https://www.lavanguardia.com/sucesos/20190723/463669658330/detenidos-enfrentamientos-menas-masnou.html

El Periódico			
29-jun.-19	<i>Detenidos dos menores por una presunta agresión sexual en Canet de Mar (Barcelona)</i>	Agressió Canet de Mar. Actuació policial. Condemena Conselleria de Treball, Afers socials i famílies. Generalitat acusació particular.	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190629/detenidos-dos-menores-por-una-presunta-agresion-sexual-en-canet-de-mar-barcelona-7528697
29-jun.-19	<i>Detenidos dos menores por la violación de una joven en Canet de Mar. [Los chicos están bajo tutela de la Generalitat, que ha condenado lo sucedido]</i>	Agressió Canet de Mar. Actuació policial. Explica on estan allotjats els menors. Condemena Conselleria de Treball, Afers socials i famílies. "El Govern se personará como acusación" : "Hechos como este no tiene cabida en la sociedad catalana" "Conflictos pasados" Enfrontament passats entre veïns per la presència del centre "Este sábado, las redes sociales han vuelto a arder tras conocerse la violación de la pasada madrugada"	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190629/detenidos-menores-violacion-canet-mat-7528731
30-jun.-19	<i>Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou [Los Mossos d'Esquadra han detenido al presunto autor de los tocamientos a una joven]</i>	Agressió Masnou: "acusado de tocamientos y de intentar violar a una chica" "Recriminación de los amigos" . No diu que aquests també son MENA. Explica Agressió Canet de Mar.	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190630/detenido-menor-tutelado-violar-chica-masnou-7529317
1-jul.-19	<i>Ingreso en régimen cerrado para dos menores por la presunta agresión sexual en Canet de Mar (Barcelona)</i>	Investigació judicial agressió Canet de Mar. Els dos a presó de menors tres mesos prorrogables.	https://www.elperiodico.com/es/politica/20190701/ingreso-en-regimen-cerrado-para-dos-menores-por-la-presunta-agresion-sexual-en-canet-de-mar-barcelona-7530500
4-jul.-19	<i>Cuatro heridos en el asalto a un centro de menores migrantes en el Masnou [Un grupo de manifestantes ha atacado un albergue de menores de la Generalitat] [Es la tercera vez este año que un centro de tutelados sufre un altercado violento]</i>	Tercera vegada del 2019 que "un centro de niños tutelados que acoge menores migrantes no acompañados ha sido atacado de forma violenta. Enfrontament entre "antiracista y de personas contraías al colectivo". Adjunt vídeo. Declaracions Gene. Dispositiu de primera acollida d'unes 50 places. Enlaç notícia agressió el Masnou "El ataque fue perpetrado por un menor no acompañado (mena) tutelado por la Generalitat y desde el consistorio se ha querido aprovechar el acto para rechazar actitudes xenófobas después de que otros sectores de la población mostraran su rechazo a este	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190704/tension-entre-manifestantes-a-favor-y-en-contra-de-los-menas-el-masnou-7537000

		colectivo de menores" " Heridos en el albergue " 4 ferits, 3 d'ells menors. Enllaça amb 4 notícies mes de rebuig a menors no acompanyats.	
5-jul.-19	<i>Los ultras alimentan la fobia a los menas en Catalunya [El grupo de información de los Mossos investiga el ataque a un centro de menores migrantes no acompañados el pasado jueves en el Masnou] [La Generalitat señala abiertamente "grupúsculos ultras organizados" y afloran nombres de personas vinculadas a Vox y Ciudadanos como impulsores de la protesta]</i>	"La Generalitat y el Ayuntamiento de El Masnou señalan abiertamente y por primera vez a la ultraderecha". 4 menors ferits i dos treballadors. Declaracions de condemna de El Homrani. " Una experiencia traumática " Mala previsió de la situació, desprotecció dels menors. Falta de recursos, problemàtiques. " Vecinos asustados ": apartat d'opinió, inseguretat del veïnat.	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190705/ataque-menas-masnou-ultras-fobia-7538581
5-jul.-19	<i>El Govern acusa a la extrema derecha del ataque de El Masnou [El ayuntamiento, Mossos y la DGAIA se reúnen para tratar el conflicto]</i>	Declaració El Homrani. Denuncies a l'atac al centre per part de l'alcalde Jaume Oliveras, reclama més recursos "para solventar el conflicto". " Cuatro heridos " "movilización tenían su razón de ser tras un intento de agresión sexual"	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190705/masnou-centro-menores-alcalde-7537508
8-jul.-19	<i>Manifestación pacífica en El Masnou contra los ataques racistas a menas [La concentración ha terminado en la plaza Miquel Martí i Pol con la lectura de un manifiesto, en el que los menores han agradecido el apoyo de los vecinos]</i>	Manifestació "Unas 300 personas se han manifestado la tarde de este lunes en El Masnou "a favor de la convivencia"" " Intento de violación " "La manifestación contra los menores migrados se produjo por el presunto intento de violación por parte de uno de los jóvenes" Declaració memre associació Exmenas.	https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190708/manifestacion-pacifica-en-el-masnou-contra-los-ataques-racistas-a-menas-7545347

Ara			
29-jun.-19	<i>Detienen dos menores per una agressió sexual a Canet de Mar. [Els dos joves estan sota la tutela de la DGAIA i un d'ells hauria gravat els fets]</i>	Foto de "L'Hospital de Calella, on la víctima de l'agressió sexual va acudir per sotmetre's a una exploració mèdica". Detinguts dos menors acusats " d'haver agredit sexualment una jove de la localitat i d'haver-ho gravat". Dos menors tutelats. Investigació policial. Els dos detinguts són "menors estrangers no acompanyats que vivien a la zona". Declaració departament Treball, Afers Socials i Famílies " Fets com aquest no tenen cabuda en la societat catalana".	https://www.ara.cat/societat/Detenen-menors-agressio-Canet-Mar_0_2261174103.html

30-jun.-19	<p><i>Detingut un menor tutelat per intentar agredir sexualment una altra menor al Masnou [Com a mesura cautelar, ingressarà tres mesos en un centre de justícia juvenil]</i></p>	<p>Detenció menors Masnou."els amics del noi, que està tutelat per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), li van recriminar l'actitud i se'l van emportar abans que cometés l'agressió" Departament Treball, Afers socials i Famílies com a acusació particular. Fiscalia demana tres mesos en règim tancat. "-Mateix dia, també al maresme", agressió Canet de Mar de "dos menors tutelats"</p>	<p>https://www.ara.cat/societat/Detingut-menor-intentar-sexualment-Masnou_0_2261773924.html</p>
1-jul.-19	<p><i>Afers Socials demana responsabilitat i no condemnar tot un col·lectiu per les agressions sexuals comeses per 3 'menes' [Internats tres mesos els dos menors acusats de violar una jove a Canet]</i></p>	<p>"les dues agressions sexuals comeses per tres 'menes'". Declaracions Georgina Oliva no condemnar tot el col·lectiu. 4.200 menors no tutelats. "un dels tres menors implicats sí que va mostrar un comportament "més disruptiu" al centre, però els altres actuaven amb normalitat." "Ha explicat que ja fa temps que treballen en programes de prevenció de les violències masclistes als centres de protecció, però ha negat que es pugui dir que els protocols han fallat per tres casos de 4.200 menors. "És molt difícil preveure quines accions cometrà una persona en un futur", ha assenyalat "Aïllar els conflictius de la resta" Declaracions Alcaldessa Canet de Mar Blanca Arbell "Ha assegurat que un dels 'menes' detinguts ja havia protagonitzat altres incidents al municipi", demana aïllar "els individus conflictius de la resta de joves". "El 'no és no' i el 'volem acollir', ha defensat, han de ser "compatibles"" "Mig miler de persones condemnen l'agressió" Col·lectius feministes han demanat desvincular-ho dels menors tutelats. "Són agressions masclistes, que venen d'arreu, de qualsevol persona i nacionalitat. No és necessari barrejar-ho. Si no fossin menors tutelats, no es faria referència a detalls de la seva vida" "Mig miler de persones condemnen l'agressió" Regim tancat de tres mesos per els tres detinguts</p>	<p>https://www.ara.cat/societat/DGAIA-responsabilitat-condemnar-collectiu-agressions_0_2262373819.html</p>

5-jul.-19	<p><i>Un detingut i sis ferits en l'intent d'atac a un centre de menors al Masnou. [El conseller El Homrani culpa l'extrema dreta i avança que actuaran amb "màxima contundència"]</i></p>	<p>¡ Moments de tensió al Masnou "entre un grup de veïns que protestaven contra la presència dels menors no acompanyats que viuen en un alberg del municipi i un altre grup de veïns, convocats per la Xarxa d'Acollida i entre els quals hi havia grups antifeixistes, que demanaven no criminalitzar aquest col·lectiu", després de la detenció d'un menors tutelat. "Un detingut i cinc ferits lleus" Intervenció Mossos. "La Generalitat culpa l'extrema dreta" Declaracions El Homrani ""els fets d'ahir van una passa enllà del que havia passat, perquè estava més organitzat" "L'alcalde reclama més recursos" Manifestació per rebutjar l'agressió i "rebutjar actituds racistes i xenòfobes contra el col·lectiu dels 'menes"". Actuació policia.</p>	<p>https://www.ara.cat/societat/atac-centre-mena-masnou-ultres_0_2264173805.html</p>
5-jul.-19	<p><i>«Són els que fa anys em feien canviar de vorera amb la seva 'bomber'» [Membres de Vox i del col·lectiu ultra Els Segadors del Maresme, entre els atacants de l'Alberg del Masnou]</i></p>	<p>Darrere de l'atac "grupuscles d'extrema dreta": Jordi de la fuente, Els Segadors del Maresme, Daniel Jara. Govern i Ajuntament es personaràn com acusació particular. Explicació i declaracions nenes, veïns, educadors... sensacionalista. Declaracions de "dos nois marroquins": "Titllen el que va passar de "racisme", però també són durs amb alguns dels seus compatriotes que roben o cometem episodis com el de dissabte passat, l'intent de violació a una menor que va provocar tots els incidents de dijous. "Això està fent que també se'ns criminalitzi a nosaltres""</p>	<p>https://www.ara.cat/societat/vox-ultres-segadors-masnou-menes_0_2265373517.html</p>
8-jul.-19	<p><i>El Masnou reivindica la convivència després de l'atac al centre de menors. [Entitats, veïns i partits es concentren per denunciar l'agressió i condemnar el racisme]</i></p>	<p>"Després dels aldarulls, l'alerta ultra i la por, el Masnou es vol reivindicar aquest dilluns com a ciutat d'acollida" "Atac al centre de menors no acompanyats de dijous" Declaracions Oliveres. "Fum a les xarxes" "Caràcter antiracista i feminista de la protesta" Tweets varis, entre ells associació Exmenas.</p>	<p>https://www.ara.cat/societat/manifestacio-masnou-vol-convivencia-atac-centre-menors_0_2266573501.html</p>
23-jul.-19	<p><i>Sis detinguts per l'atac al centre de menors del Masnou. [El jutjat de Mataró, que havia obert unes diligències pels fets, ha rebut l'atestat dels Mossos]</i></p>	<p>6 detinguts: "persones involucrades en l'episodi violent que va tenir lloc el 4 de juliol" "on viuen 50 "menors estrangers no acompanyats" Delicte de desordres públics. "L'atac al centre de 'menes' [...] després que</p>	<p>https://www.ara.cat/societat/detinguts-centre-menors-masnou-atac-mossos_0_2274972636.html</p>

		la policia detingués un menor tutelat per la DEGAIA per haver intentat agredir sexualment una altra menor" "moviment organitzat" Episodi xenòfob" grupuscles d'extrema dreta", diferencia en que aquest actes eren d'un moviment organitzat.	
--	--	--	--

El País			
29-jun.-19	<i>Detenidos dos menores acusados de agredir sexualmente a una joven en una localidad de Barcelona y grabarlo [Los presuntos autores, tutelados por la Generalitat, han sido arrestados este sábado]</i>	Agressió Canet (acusados de agredir sexualmente) actuació policial. "Ambos son menores inmigrantes tutelados por la Generalitat (MENA)". Condemna per part del Govern	https://elpais.com/sociedad/2019/06/29/actualidad/1561826058119051.html
30-jun.-19	<i>Detenido un menor tutelado por un intento de agresión sexual en el Masnou [El juez ha ordenado su internamiento en un centro justicia juvenil durante tres meses]</i>	"El acusado, menor migrante tutelado por la Generalitat (MENA)". "acorraló a una chica, la puso contra la pared e intentó agredirla sexualmente". Jutge ordena ingrés a centre de justícia juvenil "una medida que se está tomando cada vez más con los menores migrantes" (ho enllaça amb notícia precedent del juny). "mismas medidas contra otros dos jóvenes detenidos en Canet de Mar" "38 % en los centros de justicia juvenil en Cataluña son menores migrantes tutelados" "1,6 % de todos los MENA llegados a Cataluña desde 2016 (6.640)"	https://elpais.com/ccaa/2019/06/30/catalunya/1561887414_741939.html
5-jul.-19	<i>Cuatro heridos en el intento de asalto a un centro de menores en Barcelona [Una manifestación a favor de los adolescentes extranjeros tutelados y otra en contra acaba con enfrentamientos, gritos y lanzamientos de piedras]</i>	Enfrontament "expresar su malestar con el centro de menores en la ciudad costera" "otra protesta de signo opuesto" intervenció mossos. Explica agressions Masnou i Canet de Mar. "manifestantes antimenas", se han dirigido al centro de menores Josep Maria Batista i Roca de la ciudad, donde los educadores y los jóvenes se han recluso dentro por temor a ser agredidos. Tres menors i un adult ferits.	https://elpais.com/ccaa/2019/07/04/catalunya/1562268791_350576.html

5-jul.-19	<i>La noche que puso en jaque la paz de El Masnou [Una protesta contra un centro de menores migrantes en un municipio de Barcelona termina con cuatro jóvenes tutelados heridos]</i>	Concentració centre de menors "los llamados mena" Senyala problemes de convivència. "El conflicto comenzó tras una presunta agresión sexual de un mena a una joven" També nombra la de Canet. Declaracions de veïna, destaquen problemes de convivència. Alcalde Jaume Oliveras, gestió de la problemàtica. Conversa sensacionalista amb menors	https://elpais.com/ccaa/2019/07/05/catalunya/1562352394_294876.html
5-jul.-19	<i>El Govern apunta a que la extrema derecha está detrás de los ataques violentos contra menores migrantes [La Generalitat tomará medidas legales por delitos de odio, discriminación, lesiones, violación de domicilio y desórdenes públicos]</i>	(mena). "La marcha coincidió con otra protesta de signo opuesto y, tras un enfrentamiento con gritos y lanzamiento de piedras, unas cuatro menores y dos adultos del centro resultaron heridos". Declaració El Homrani. "En el origen del conflicto está una presunta agresión sexual cometida por un chaval tutelado a una menor del municipio". I Canet de Mar. "la protesta 'antimena'", "manifestación contraria", intervenció mossos. Parla d'anteriors casos de confrontació a centres de menors. "a diferencia de otros episodios violentos - provocados por un individuo particular o a propósito de una disputa previa-, detrás de los incidentes de ayer hay grupos organizados que pretendían atentar premeditadamente contra los mena del centro"	https://elpais.com/ccaa/2019/07/05/catalunya/1562322792_367656.html
5-jul.-19	<i>Cuatro heridos en el intento de asalto a un centro de menores en Barcelona [Una manifestación a favor de los adolescentes extranjeros tutelados y otra en contra acaba con enfrentamientos, gritos y lanzamientos de piedras]</i>	4 persones ferides. Explicació dels fets al centre de menors. "En el origen del conflicto se encuentra la supuesta agresión sexual a una menor por parte de un tutelado". Tweets de Front Nacional. "manifestantes antimenas"	https://elpais.com/ccaa/2019/07/04/catalunya/1562268791_350576.html
8-jul.-19	<i>Marcha por la convivencia y contra el racismo en El Masnou [Los vecinos protestan por el intento de asalto a un centro de menores migrantes]</i>	"(conocidos como mena)". Ferits 4 menors, una educadora, un vigilante de seguridad. Manifestació que posa èmfasi en no estigmatitzar. Jaume Oliveras: "Trabajamos para la vuleta a la normalidad y a la convivencia de nuestro pueblo".	https://elpais.com/ccaa/2019/07/08/catalunya/1562614723_402950.html

El Punt Avui			
29-jun.-19	<i>Detinguts dos menors acusats d'agredir sexualment una dona a Canet de Mar [Els Mossos d'Esquadra assumeixen la investigació per esclarir els fets]</i>	Detinguts dos menors d'edat acusats d'agredir sexualment una dona. Sota tutela de la DEGAIA. Declaracions: "Fets com aquest no tenen cabuda a la societat catalana"	http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1628751-detinguts-dos-menors-acusats-d-agredir-sexualment-una-dona-a-canet-de-mar.html
30-jun.-19	<i>Detenen dos menors tutelats per una violació a Canet de Mar</i>	Detinguts dos menors d'edat acusats d'un delictes d'agressió sexual. Investigació policial. "Els dos detinguts són menors estrangers no acompanyats."	https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1628715-detenen-dos-menors-tutelats-per-una-violacio-a-canet-de-mar.html
30-jun.-19	<i>Detingut un menor per intentar agredir sexualment una noia al Masnou</i>	Detingut un menor acusat d'intentar agredir sexualment una noia, diu hora. Sota la tutela de la DEGAIA. "denunciat tocaments i intent d'agressió sexual al carrer". "Els acompanyants del detingut l'haurien frenat de continuar amb els tocaments, per això es tracta d'una temptativa d'agressió sexual". Parla també de la de Canet, dient la hora.	https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1628999-detingut-un-menor-per-intentar-agredir-sexualment-una-noia-al-masnou.html
5-jul.-19	<i>L'alcalde del Masnou denuncia "l'intent d'assalt" d'un grup de xenòfobs al centre dels Mena. [Jaume Oliveras es reuneix aquest migdia amb el conseller de Chakir el Homrani i els cossos policials per valorar els incidents d'aquest dijous]</i>	Alcalde Masnou Jaume Oliveras denuncia "intent d'assalt al centre "coneguts coma MENA". Actuació policial per separar "arran de l'intent d'agressió sexual a una noia per part d'un MENA". Defensa actuació mossos. Declaracions Oliveras sobre els concentrats d'ultradreta.	https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1631265-l-alcalde-del-masnou-denuncia-l-intent-d-assalt-d-un-grup-de-xenofobs-al-centre-dels-mena.html
5-jul.-19	<i>Cinc ferits lleus en un atac d'ultres a un centre de MENA al Masnou. [El Govern condemna els atacs "intolerables" i les actituds "violentes" en centres on hi viuen menors tutelats] [En un vídeo se senten crits de "A por ellos" i "Vamos a acabar con vosotros"]</i>	"Un grup organitzat" atac al centre de menors tutelat. Cinc ferits. Declaracions de condemna del departament de Treball, Afers Socials i Famílies. "L'atac es va produir després de la detenció diumenge d'un menor per intent d'agressió sexual a una noia al Masnou" Actuació policial per evitar confrontament "Un grup contrari a la presència de MENA" "Menors a la teulada" . Expressions dels concentrats d'ultradreta "Avui els fem fora", "A por ellos", "que es tirin de cap" o "Veniu a robar-nos el mòbil". Enllaç tweet CUP.	https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1631223-cinc-ferits-lleus-en-un-atac-d-ultres-a-un-centre-de-mena-al-masnou.html

6-jul.-19	<i>La protecció dels MENA</i>	Article d'opinió. Atacs recents a centres de menors "el comú denominador és la pretensió de culpar i castigar tot el col·lectiu de menors estrangers no acompanyats, coneguts com a MENA". Responsabilitat govern "vetllar per la seva integració". També ha de perseguir els que cometes actes delictius. Falta de recursos per fer un bon procés. Responsabilitat govern espanyol recursos mal repartits en comparació a quantitat menors que acull Cat.	https://www.elpuntavi.cat/opinio/article/7-editorials/1631546-la-proteccio-dels-mena.html
6-jul.-19	<i>L'alcalde del Masnou avisa que no cediran al "xantatge" dels agressors al centre de MENA. [Jaume Oliveras assegura que seguiran treballant per la "integració" al municipi.]</i>	Declaracions Alcalde Masnou "No cedirem al xantatge i seguirem treballant per la integració al municipi". "ideologia d'extrema dreta". Destaquen que Oliveras recorda que la mateixa agressió sexual va ser frenada també per menors del mateix centre.	http://www.elpuntavi.cat/societat/article/5-societat/1632035-l-alcalde-del-masnou-avisa-que-no-cediran-al-xantatge-dels-agressors-al-centre-de-mena.html
6-jul.-19	<i>Contundència contra els atacs d'ultradreta als MENA. [El govern alerta de la gravetat de l'enfrontament organitzat i es personarà per demanar una resposta judicial exemplar]. [Van detenir un dels manifestants i van ser ateses quatre persones].</i>	Declaracions el Homrani: atacs "més ben organitzat i tenia darrere l'actuació de l'extrema dreta". Delictes. " fiscal per delictes d'odi " Es personarà el jutjat de Mataró. Crida a la convivència. Des del gener: un miler més de joves menors estrangers. " trobada d'entitats " Reunió entitats del poble per gestionar. OPINIÓ: " S'hi ha barrejat la política i això va d'un altre cosa ": Opinions d'una veïna del poble que es va manifestar contra els menors (però que no es mulla gaire, només ho lliga a inseguretat)	https://www.elpuntavi.cat/societat/article/5-societat/1631880-contundencia-contra-els-atacs-d-ultradreta-als-mena.html
9-jul.-19	<i>El Masnou apel·la a la convivència</i>	Manifestació per condemnar "els incidents racistes de la setmana passada". Atac "que responia a l'intent d'agressió sexual a una noia que un d'aquest menors hauria comés". Per la convivència i "en contra de la criminalització dels MENA".	https://www.elpuntavi.cat/societat/article/5-societat/1633220-el-masnou-apel-la-a-la-convivencia.html

El Mundo			
29-jun.-19	<i>Detenidos dos menores bajo tutela de la Generalitat por violar a una mujer en Canet. [Los Mossos investigan si uno de los sospechosos grabó la agresión sexual]</i>	Investigació Mossos investiguen "violació". Detinguts dos menors sota tutela de la DEGAIA. "En concreto, los agentes investigan si uno de los menores presuntamente agredió sexualmente a la víctima mientras el otro realizaba una grabación". Declaracions departament treball, afers socials i famílies. Declaracions: ""Hechos como éste no tiene cabida en la sociedad catalana"	https://www.elmundo.es/cataluna/2019/06/29/5d17924d21efa0c42d8b45f8.html
1-jul.-19	<i>El juez encierra tres meses a los dos menores detenidos por la agresión sexual en Canet. [Otro tutelado por la Generalitat, también ingresado tras otra supuesta agresión cometida en el Masnou.]</i>	Ingrés a presó dels dos menors de l'agressió de Canet de Mar. També parla del detingut del Masnou. Investigació policial. Departament "aseguró que sólo el 1,6% de los migrados tienen problemas con la justicia".	https://www.elmundo.es/cataluna/2019/07/01/5d19d8edfc6c838a558b4627.html
5-jul.-19	<i>Cuatro heridos en El Masnou en las protestas contra Menas por la agresión sexual a una menor [Los incidentes han comenzado en los alrededores del albergue Josep Maria Batista i Roca de la localidad, donde un grupo de personas protestaban contra estos menores tutelados, mientras otros les defendían.]</i>	Un detingut, dos menors i dos adults ferits. "enfrentamiento entre defensores y contrarios a menores no acompañados (Menas)". "lugar donde reside un menor que presuntamente intentó agredir sexualmente a una mujer el pasado fin de semana". Jaume Oliveres "ha descrito que contenía personas "de carácter fascista". Actuació mossos. " El detonante ": "acusado de tocamientos y de intentar violar a una chica la madrugada del pasado sábado" "otros dos menores tutelados, en este caso en Canet de Mar" " EL PSC DENUNCIA LA "INCAPACIDAD" DEL GOVERN". Falta de coordinació, declaracions PSC	https://www.elmundo.es/cataluna/2019/07/05/5d1ea339fc6c83144b8b4575.html
22-jul.-19	<i>Cuatro detenidos por concentraciones contra un centro de Menas en el Masnou. [Están acusados de asalto a edificio público, delito de odio y agresión a un trabajador social]</i>	Protesta al centre de Menas. Enfortament dos concentracions "uno para protestar por un intento de agresión sexual a una mujer presuntamente por un mena y otro para acusar al primer grupo de racista. Los primeros reclamaban su expulsión de la localidad y los segundos los defendían"	https://www.elmundo.es/cataluna/2019/07/22/5d35dbf5fdddf788d8b45a1.html

ABC			
30-jun.-19	<i>Detenido otro menor tutelado por intentar violar a una chica en El Masnou [Según han informado a Efe fuentes cercanas al caso, la víctima, también menor de edad, ha interpuesto una denuncia ante los Mossos d'Esquadra, mientras que el detenido ha pasado ya a disposición de la Fiscalía de Menores]</i>	Detingut "menor tutelado acusado de tocamientos y de intentar violar a una joven a la que esta madrugada". Denuncia víctima. "supuestamente le ha hecho tocamientos y la ha intentado agredir sexualmente" Explica agressió Canet de Mar: "también fueron detenidos otros dos menores tutelados"	https://www.abc.es/es/pana/catalunya/abci-detenido-otro-menor-tutelado-intentar-violar-chica-masnou-201906301502_noticia.html
1-jul.-19	<i>Detienen a dos «menas» en Canet de Mar (Barcelona) acusados de violar a una joven y grabarlo [Los dos detenidos, que estaban bajo la tutela de la Generalitat, están acusados de un delito de agresión sexual, aunque se atribuye a uno de ellos la autoría de la violación mientras el otro lo habría grabado]</i>	"Se trata de dos «menas»". Delicte d'agressió sexual. "Solidaridad con la víctima" . Declaracions Gene: "Hechos como este no tiene cabida en la sociedad catalana"	https://www.abc.es/sociedad/abci-detienen-menores-canet-mar-barcelona-acusados-violar-joven-y-grabarlo-201906291815_noticia.html
5-jul.-19	<i>La Generalitat acusa a la extrema derecha de querer irrumpir en un centro de «Menas». [El consejero de Bienestar Social arremete contra los vecinos de El Masnou que protestaron por un supuesto caso de violación ante un centro de menores no acompañados]</i>	Reunió per abordar "el ataque de un grupo de vecino al centro de «Menas»". Declaracions el Homrani. Delictes dels atacants.	https://www.abc.es/es/pana/catalunya/economia/abci-generalitat-acusa-extrema-derecha-querer-irrumpir-centro-menas-201907051413_noticia.html
5-jul.-19	<i>Tensión en El Masnou por un intento de agresión sexual: «Fuera los menas de nuestros barrios». [Un grupo expresó frente a un albergue su rechazo contra estos menores, mientras otro grupo les acusaba de racistas]</i>	Enfrontaments entre dos grups de veïns "a causa de las protestas por un intento de agresión sexual a una joven por parte de un menor tutelado en un centro de acogida de la localidad". Gestos obscenos menores, detencions. Explica agressió Canet i el Masnou	https://www.abc.es/es/pana/abci-tension-masnou-intento-agresion-sexual-fuera-menas-nuestros-barrios-201907051004_noticia.html
5-jul.-19	<i>La presencia de menas tensa la convivencia en varios pueblos catalanes. [Los robos, peleas e intentos de violación, supuestamente hechos por estos jóvenes, activan un huracán político y mediático.] [Se repiten los casos de manifestaciones de corte xenófobo rechazando la presencia de «Menas» en poblaciones catalanas]</i>	"poblaciones barcelonesas comparten la preocupación por un mismo fenómeno: la presencia de menas en sus calles". "estos menores sin padres y desamparados por la administración" "surgió tras una concentración de rechazo tras un supuesto intento de violación". "Patrullas, robos y polémicas" Parla d'altres casos on "La presencia de menas también ha sacudido la convivenci": Calella o Rubí.	https://www.abc.es/es/pana/catalunya/economia/abci-presencia-menas-tensa-convivencia-varios-pueblos-catalanes-201907051123_noticia.html

6-jul.-19	<i>Las agresiones sexuales de menas hacen temer brotes de xenofobia en Cataluña. [Un detenido y 4 heridos en el asedio a un centro de menores extranjeros en El Masnou]</i>	"Las violentas protestas registradas estos últimos días en Cataluña ante una concatenación de agresiones sexuales supuestamente protagonizadas por menores extranjeros no acompañados (menas) ha disparado las alarmas en instituciones y entidades sociales ante el riesgo de brotes xenófobos". Explica enfrentament, "se dio cita un grupo de personas para mostrar su rechazo a la presencia de menores extranjeros en la localidad, y otro grupo respondió concentrándose para tachar a los primeros de racistas". Explicació agressions i declaracions El Homrani que atribueix a grups ultradtea.	https://www.abc.es/pana/abci-agresiones-sexuales-menas-hacen-temer-brotes-xenofobia-cataluna-201907060217_noticia.html
-----------	---	--	---

Nació Digital			
29-jun.-19	<i>Detinguts dos menors acusats d'agredir sexualment una dona a Canet de Mar. [Els Mossos d'Esquadra estan investigant els fets]</i>	Dos menors detinguts acusats d'agredir sexualment una dona. Tutelats per la DEGAIA, que ha denunciat i mostrat suport a la víctima.	https://www.naciodigital.cat/noticia/183092/detinguts/dos/menors/acusats/agredir/sexualment/dona/canet/mar
30-jun.-19	<i>Detingut un menor per intentar agredir sexualment una noia al Masnou. [El departament de Treball, Afers Socials i Famílies insta a la justícia a actuar "amb la màxima celeritat" per esclarir els fets i "amb tota la contundència"]</i>	Detingut un menors acusat "d'intentar agredir sexualment una noia al Masnou" entre les cinc i les sis de la matinada. HA denunciat "ha denunciat tocaments i intent d'agressió sexual al carrer". Explica la de Canet de Mar.	https://www.naciodigital.cat/noticia/183121/detingut/menor/intentar/agredir/sexualment/noia/al/masnou
1-jul.-19	<i>Ingressen en règim tancat els dos menors tutelats detinguts per agressió sexual a Canet. [El temps de reclusió, de tres mesos, és prorrogable en un funció de l'evolució dels joves]</i>	Dos menors agressió Canet de Mar tres mesos en centre de joves. "El Govern reclama no estigmatitzar tot el col·lectiu per tres casos" Declaracions Gergina Olivia, no estigmatitzar i falta de garanties d'inclusió, tot i que defensa que la majoria es produeix satisfactòriament.	https://www.naciodigital.cat/noticia/183168/ingressen/regim/tancat/dos/menors/tutelats/detinguts/agressio/sexual/canet

5-jul.-19	<i>Vox, al darrere de l'atac xenòfob al centre de menors del Masnou. [L'alcalde del Masnou troba a faltar més "contundència" contra l'extrema dreta i demana a Interior que reforci la presència de Mossos d'Esquadra]</i>	Crits contra el centre de menors ""aquesta és la nostra terra i s'ha de defensar"" Enllaça vídeos visions contraposades. "L'alcalde del Masnou troba a faltar més "contundència" contra l'extrema dreta" "La CUP denuncia "passivitat policial"" Declaració associació exmenas. "Tensió durant la tarda" Explica enfrontament, actuació policial. "Ultres". " arran de l'intent d'agressió sexual que es va produir la matinada de dissabte"	https://www.naciodigital.cat/noticia/183454/vox/al/darrere/atac/xenofob/al/centre/menors/masnou
-----------	--	--	---

Catalunya Diari			
29-jun.-19	<i>Detinguts dos MENAs per agredir sexualment una jove i gravar-ho a Barcelona</i>	Deetinguts ods menors. "es tracta de dos MENAs" "un dels menors estaria acusat de l'agressió sexual i l'altre, de gravar-la" Govern "aquests fets «no tenen cabuda en la societat catalana»"	https://catalunyadiari.com/successos/detinguts-dos-menas-agredir-sexualment-jove-gravar-barcelona
30-jun.-19	<i>Detingut un menor per intentar agredir sexualment una noia al Masnou</i>	Detingut un menor acusat de "d'intentar agredir sexualment una noia al Masnou". Explica agressió Canet de Mar.	https://catalunyadiari.com/successos/detingut-menor-agredir-sexualment-masnou
1-jul.-19	<i>Ingressen en règim tancat durant tres mesos prorrogables els dos MENA detinguts per agressió sexual a Canet</i>	Dos menors Canet de Mar tres mesos en centre de menors. Govern acusació particular contra els 3. "Afers Socials demana responsabilitat i no condemnar un col·lectiu per les agressions sexuals de 3 MENAs" Gene: 4.200 menors estrangers tutelats "Oliva ha condemnat rotundament els fets"	https://catalunyadiari.com/cor/ingressen-regim-tancat-durant-tres-mesos-prorrogables-dos-mena-detinguts-agressio-sexual-canet
5-jul.-19	<i>Cinc ferits després de l'intent d'assalt al centre de menors migrants al Masnou</i>	Manifestacions "primera protestava contra l'agressió sexual d'una menor per part d'un menor no acompanyat tutelat per la Generalitat durant la matinada del passat dissabte per la Festa Major de Sant Pere. L'altre grup de manifestants donava suport als MENAs i volien condemnar les actituds racistes". "Assalt al centre per part d'un grup" "L'intent de violació al Masnou" ingressat en règim tancat.	https://catalunyadiari.com/successos/ferits-assalt-centre-menors-masnou

5-jul.-19	<i>VOX estaria al darrere de l'atac xenòfob als MENAs del Masnou</i>	Video de la Fuente (Vox). Concentració "protestar contra el centre de menors no acompanyats al Masnou després de l'incident d'una agressió sexual i intent de violació a una menor per part d'un MENA" "De la Fuente publica un vídeo per a justificar els fets" . Enllaç vídeo. "L'alcalde del Masnou, sobre els fets: no es pot «banalitzar la presència de grups ultres»" "Dues protestes alhora que van acabar amb cinc ferits"	https://catalunyadiari.com/actualitat/vox-estaria-al-darrere-latac-xenofob-als-menas-del-masnou
-----------	--	---	---

El Nacional			
1-jun.-19	<i>Afers Socials pide no condenar a todo un colectivo por las agresiones sexuales cometidos por 3 MENA</i>	Georgina Oliva demana no condemnar tot el col·lectiu. Gene: 4200 tutelats. "La secretaria ha apuntado que uno de los tres menores implicados sí que mostró un comportamiento "más disruptivo" en el centro, pero los otros actuaban con normalidad." "no esta exempta de dificultades" problemàtiques.	https://www.elnacional.cat/es/sociedad/afers-socials-agresiones-sexuales-3-mena_399616_102.html
4-jul.-19	<i>Cinc ferits en l'intent d'assalt d'un centre de MENA al Masnou</i>	Manifestacions confrontades, "ha deixat cinc ferits". "Diversos membres de la concentració en contra dels MENA s'han encarat a la resta de veïns concentrats i els Mossos els han hagut de separar" Enllaça ambt weets contraris.	https://www.elnacional.cat/ca/societat/veins-masnou-agresio-sexual-mena_400954_102.html
5-jul.-19	<i>El Ayuntamiento del Masnou se personará contra los organizadores de la marcha de rechazo a los MENA</i>	Declaracions Jaume Oliveras que condemnen l'atac. "tres menores que sufrieron crisis de ansiedad" " se produjo después de la detención el domingo de un menor por intento de agresión sexual"	https://www.elnacional.cat/es/sociedad/ayuntamiento-masnou-personara-organizadores-marcha-rechazo-mena_400999_102.html
6-jul.-19	<i>El alcalde del Masnou avisa que no cederán al "chantaje" por los MENA</i>	Reunió per abordar la problemàtica. Grups d'ultra dreta que no eran del municipi "" Problemes de convivència. " se produjo a raíz del intento de agresión sexual"	https://www.elnacional.cat/es/sociedad/alcalde-masnou-chantaje-mena_401413_102.html
7-jul.-19	<i>Vox, "orgulloso" de la marcha contra los MENA en el Masnou</i>	Tweet de vox: "Orgullosos de que nuestros militantes catalanes estén al lado de los vecinos y del sentido común", y "urge que España repatrie a los MENA, foco de delincuencia y violaciones, y desmonte a las mafias que los traen". Explica enfrontament concentracions	https://www.elnacional.cat/es/politica/vox-orgullosos-marcha-contra-mena-masnou_401650_102.html

8-jul.-19	<i>Unas 300 personas se manifiestan en El Masnou</i>	"Asaltó un albergue donde viven menores migrados no acompañados (MENA)". Explica manifestació. Crida a la convivència: "que condema "enérgicamente" el intento de agresión sexual que sufrió la joven. "Tolerancia cero ante los agresores, de esta y de cualquier otro tipo de agresión de carácter sexista", proclama el manifiesto, que también rechaza "frontalmente la generalización y criminalización de los MENA . Tolerancia cero hacia las actitudes intolerantes, racistas y xenófobas"	https://www.elnacional.cat/es/sociedad/manifiestacion-masnou-ataques-mena-402025-102.html
-----------	--	--	---

El Món			
29-jun.-19	<i>Detinguts dos menors acusats d'agredir sexualment una dona a Canet de Mar [Els Mossos d'Esquadra assumeixen la investigació per esclarir els fets]</i>	Detinguts dos joves menors d'edat "acusats d'agredir sexualment una dona". Tutelats per la DGAIA. Declaracions: ""Fets com aquest no tenen cabuda a la societat catalana"	https://www.elmon.cat/successos/detinguts-dos-menors-acusats-d-agredir-sexualment-una-dona-a-canet-de-mar-1936877102.html
30-jun.-19	<i>Detingut un menor per intentar agredir sexualment una noia al Masnou. [El jove està sota la tutela de la DGAIA i ja ha passat a disposició de la Fiscalia de Menors]</i>	Detingut un menor "acusat d'intentar agredir sexualment una noia al Masnou". Tutelat per la DGAIA, que condemna l'agressió.	https://www.elmon.cat/successos/detingut-un-menor-per-intentar-agredir-sexualment-una-noia-al-masnou-1936924102.html
1-jul.-19	<i>Més de mig miler de persones es concentren a Canet contra la violació de dos MENAs a una dona. [Entitats feministes demanen desvincular l'atac dels menors: "Són agressions masclistes, que venen d'arreu"]</i>	"van atacar una dona ". Demanda de desvinculació de l'agressió dels menors per part de entitats feministes.	https://www.elmon.cat/politica/mes-de-mig-miler-de-persones-es-concentren-a-canet-contra-la-violacio-de-dos-menas-a-una-dona-1937087102.html
5-jul.-19	<i>Cinc ferits lleus en un atac a un centre de MENA al Masnou. [El Govern denunciarà els fets]</i>	"Un grup organitzat va atacar" explica els fets, la intervenció policial. "els agents van evitar que dues mobilitzacions de signe contrari es trobessin". Centre del Masnou 50 places.	https://www.elmon.cat/successos/cinc-ferits-lleus-en-un-atac-a-un-centre-de-mena-al-masnou-1937560102.html

7.3. Anàlisi quantitativa dels titulars

Annex 4:

	Notícies 11-nov-18	Notícies 29 i 30-juny-2019
	11 notícies	20 notícies
“Detingut”	10 (90’91%)	(20) 100%
S’especifica el nombre de detinguts	10 (90’91%)	20 (100%) En 3 d’elles es diu “un altre”
Contenen la paraula “joves” (per referir-se als agressors)	8 (72,73%)	0
“Magribins”	1 (9’09%)	0
S’especifica que són menors	0	19 (95%)
Menors tutelats	0	8 (40%)
Siglas “MENA”	0	1 (5%)

Annex 5:

	Cas 2018	Casos 2019	Total 129 notícies
	57 notícies	72 notícies	
Agressió sexual	35 (61,40%)	12 (16’67%)	47 (36,42%)
Agressió	6 (10’53%)	2 (2’75%)	8 (6’20%)
Violació	0	4 (5,56%)	4 (3,10%)
Presumpta o suposada	4 (7,02%)	2 (2,78%)	6 (4,65%)

Annex 6:

	TITULAR O SUBTITULAR	COS DE LA NOTÍCIA
Menor tutelat	10 (13,89%)	4 (5,56%)
MENA	32 (44,44%)	7 (9,72%)
Menor migrant tutelat	1 (1,39%)	
Menor migrant	5 (6,94%)	
Estranger tutelat	1 (1,39%)	
Menor estranger		1 (1,39%)
Informa: “menors sota la tutela de la DGAIA”		11 (15,28%)